

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GERÇEK BİR HİKAYE

LOUKIANOS

çeviren
EMRE POYRAZ

Gerçek Bir Hikaye

Loukianos: M.S. 125-180 yılları arasında yaşadığı düşünülen Süryani hiciv ustası. Daha önce Kommagene Krallığı sınırları içerisinde kalan ve sonradan Roma İmparatorluğu hakimiyeti altına giren Provincia Syria'daki (Suriye Eyaleti) Samosata'da doğmuştur. Samosata bugün Adıyaman sınırlarındaki Samsat ilçesidir. Anadili Süryanicedir fakat eserlerinin tümünü Hellence yazmıştır. Hellen felsefesi ve tarih yazını üzerine eleştirel ve nüktedan yapıtlarıyla tanınır.

Emre Poyraz: 1989 yılında İstanbul'da doğdu. 2012 yılında Ankara Üniversitesi Turizm Rehberliği bölümünden mezun olup Profesyonel Turist Rehberliği yapmaya başladı. 2018 yılında İstanbul Üniversitesi Eski Yunan Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Eskiçağ Tarihi bölümünde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir.

PİNHAN YAYINCILIK
Litros Yolu, Fatih San. Sitesi No: 12/214-215
Topkapı/Zeytinburnu İstanbul
Tel: (0212) 259 27 60 Faks: (0212) 565 16 74
www.pinhanyayincilik.com
info@pinhanyayincilik.com
Sertifika No: 40676

Gerçek Bir Hikaye
Loukianos

© Pinhan Yayıncılık, 2020
Türkçe çeviri © Emre Poyraz 2020

Birinci Basım: Ekim 2020

Genel Yayın Yönetmeni: Mahmut Sever
Son Okuma: Adem Beyaz
Kapak Tasarımı: Mahmut Sever
Dizgi: Özlem Sümbül

Teknik Hazırlık, Baskı ve Cilt:
Yaylacık Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Litros Yolu Fatih San. Sitesi No: 12/197-203
Topkapı-İstanbul Tel: (0212) 567 80 03
Sertifika No: 44865

Pinhan Yayıncılık
251

ISBN: 978-605-7768-35-3

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metnin, gerek görsel malzemenin yayınevinden izin alınmadan herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ve dağıtılması 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun hükümlerine aykırıdır ve hak sahiplerinin maddi ve manevi haklarının çiğnenmesi anlamına geldiği için suç oluşturmaktadır.

Gerçek Bir Hikaye

LOUKIANOS

çeviren EMRE POYRAZ

Önsöz

Loukianos *Gerçek Bir Hikaye*'de seleflerinin yalancılığına sataşır. Göndermeler yaparak hem Homeros'un destanlarından hem de Herodotos gibi tarih yazarlarından okuduğumuz olağanüstü olayları eleştirir ve bunlarla alakalı bir parodi oluşturur. İlaveten, felsefi hakikat arayışı için de bir kurgu yaratır. Şaşırtıcı ve olağanüstü olayların yanında Hellen felsefesinin önde gelen isimlerine ait fikirleri de işler. Bu bölümlerde yarattığı fantastik kurgunun içinde Sokrates öncesi döneme ait felsefi öğretilerin ve Stoa felsefesi öğretilerinin alegorik parodisini sunar. Böylece Loukianos eleştirel gözle baktığı isimler üzerinden çok katmanlı metninde kurguyla işlenmiş halde felsefe dersi verir.

Gerçek Bir Hikaye'nin konusu yolculuktur ve bu yolculuk serüveni özünde zihinsel bir yolculuktur. Bu nedenle Loukianos, yolculuğunda madden ve manen her türlü görevi yerine getirmeye memurdur. Yazar Homeros'un *Odyseia* eserine öykünür zira kendi yolculuğu da denizde başlar. Denize açılmak ve yelken açmak Helen anlatısında hakikat arayışı için oldukça sık kullanılan bir metafordur. Loukianos eserde birden çok olağanüstü seyahate çıkar. Eserin daha başında Loukianos'un okurlarına yalanlar söyleyeceğini itiraf ettiğini de unutmamak gerek. Yazara göre kendi yalanları, bunların yalan olduğunu okura açıkça söylediği için diğer yazarların yalanlarından farklıdır. İşte bu noktada, açık şekilde bir tarih yazımı eleştirisi yapar.

Loukianos, Ay'a yolculuk yaptığı bölümde ise hem edebiyat eleştirisi hem de seleflerinin yalanlarının parodisini yapar. Bu bölümde 2. yüzyılda yaşamış olan Antonius Diogenes'in *Tá Υπερ Θούλην Απιστά* (*Ta Huper Thulen Apista* | *Thule Ötesindeki Harikalar*) eserine öykünür ancak roman kategorisinde değerlendirebileceğimiz bu eser günümüze maalesef sadece fragmanlar halinde ulaşmıştır.

Gerçek Bir Hikaye'nin uzay macerası Jules Verne'nin 1865 yılında yayımlanan *Ay'a Seyahat* romanına esin kaynağı olmuştur. Loukianos'un bu eseri 1930'lardan itibaren popüler olmaya başlayan "uzay operası" türüne de arketip oluşturur, hatta gezegenler arası emperyal mücadelenin konu alındığı kısmı 1977'de bilim kurgu ve uzay operası türleri için zirve olacak George Lucas'ın *Star Wars* serisine ilham vermiştir.

Loukianos, 2. yüzyılın bakış açısıyla detaylı bir uzay yolcuğu betimlemesi sunar. *Gerçek Bir Hikaye* bu özelliğiyle bilim kurgu türünün günümüze ulaşan en eski örneği kabul edilir.

Eseri Türkçeye çevirirken *Lucian, Volume I, Trans: Austin Morris Harmon; K. Kilburn; M. D. Macleod, Loeb Classical Library, Harvard University Press, London, 2015* edisyonunu temel aldım. Özel isimlerin, yer isimlerinin ve Loukianos'un kendi yarattığı isimlerin Latin alfabesine transliterasyonunu yaparak esasına uygun şekilde korumaya çalıştım. Eski Helence metindeki devrik cümleleri ise Türkçeye kurallı hale getirerek aktardım. Çeviri sırasında verilen dipnotların kaynakları kaynakçada gösterilmiştir. Eski Helence sözlük için *Liddle-Scott-Jones Greek-English Lexicon*'dan faydalandım.

Çeviri sırasında okuma yaparak bana tavsiyelerde bulunan değerli meslektaşlarım klasik filolog Rânâ Gülcan Kahramanyol'a ve klasik filolog Kutsi Aybars Çetinalp'e; eğitimimde emeği geçen İstanbul Üniversitesi Eski Yunan Dili ve Edebiyatı Bölümündeki kıymetli hocalarıma teşekkür ederim. Son olarak eğitim hayatım boyunca desteklerini bir gün bile benden esirgemeyen sevgili anneme, babama ve ağabeyime teşekkür ederim.

Emre Poyraz

ΑΛΗΘΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ

[ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ]

[1] Ὡσπερ τοῖς ἀθλητικοῖς καὶ περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἀσχολουμένοις οὐ τῆς εὐεξίας μόνον οὐδὲ τῶν γυμνασίων φροντίς ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ καιρὸν γινομένης ἀνέσεως—μέρος γοῦν τῆς ἀσκήσεως τὸ μέγιστον αὐτὴν ὑπολαμβάνουσιν—οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ τοὺς λόγους ἐσπουδακόσιν ἡγοῦμαι προσήκειν μετὰ τὴν πολλὴν τῶν σπουδαιοτέρων ἀνάγνωσιν ἀνιέναι τε τὴν διάνοιαν καὶ πρὸς τὸν ἔπειτα κάματον ἀκμαιοτέραν παρασκευάζειν. Γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἢ ἀνάπαυσις [2] αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ἐκ τοῦ ἀστείου τε καὶ χαρίεντος ψιλὴν παρέξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλὰ τινα καὶ θεωρίαν οὐκ ἄμουσον ἐπιδείξεται, οἷόν τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγγραμμάτων αὐτοὺς φρονήσιν ὑπολαμβάνω· οὐ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως οὐδὲ τὸ χαρίεν τῆς προαιρέσεως ἐπαγωγὸν ἔσται αὐτοῖς οὐδ' ὅτι ψεύσματα ποικίλα πιθανῶς τε καὶ ἐναλήθως ἐξενηνόχαμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν ἱστορουμένων ἕκαστον οὐκ ἀκωμωδῆτως ἡνικται πρὸς τινὰς τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων καὶ φιλοσόφων πολλὰ τεράστια καὶ μυθώδη συγγεγραφότων, οὓς καὶ ὀνομαστὶ ἂν ἔγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτῷ σοι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως φανεῖσθαι ἔμελλον Κτησίας ὁ Κτησιόχου ὁ Κνίδιος, ὃς [3] συνέγραψεν περὶ τῆς Ἰνδῶν χώρας καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἃ μήτε αὐτὸς εἶδεν μήτε ἄλλου ἀληθεύοντος ἤκουσεν. Ἐγράψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ πολλὰ παράδοξα, γνώριμον μὲν ἅπασιν τὸ ψεῦδος πλασάμενος, οὐκ ἀτερπὴ δὲ ὅμως συνθεῖς τὴν ὑπόθεσιν. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις προελόμενοι

GERÇEK BİR HİKAYE

Birinci Kitap

[1] Atletizm ve vücutlarıyla ilgilenen erkekler sadece kondisyon ve idmanı değil, mevsimsel istirahati de hesaba katarlar. Hatta bunu antrenmanın asıl kısmı sayarlar. Kanımca öğrenciler de benzer şekilde ciddi eserleri epey okuduktan sonra menfaatlerine yarayacak şekilde zihinlerini dinlendirebilirler ve gelecek işler için kendilerini daha iyi toparlarlar. Şayet, sadece nüktedan ve esprili şeylere dayalı salt eğlence vaat etmeyen, tüm Musaların hor görmeyeceği denli zihni besleyen türde bir okuma yaparlarsa bu onlar için uygun bir mola olur. Bence mevcut eseri bu türde bulacaklardır. [2] Bu konuyu ne ilginç olduğu için ne de gerçeğe benzer şekilde anlattığım komik yalanlar için tercih edecekler. Burada anlatacaklarım, efsanevi şeyleri ve masalsı hikayeleri, alaya almaksızın anlatan eski şairlerin, tarihçilerin ve filozofların öykülerinin komik bir parodisi olacak. Onların isimlerini tek tek size vermesem dahi sizler okurken onların kim olduklarını anlayabilirsiniz. [3] Mesela bunlardan bir tanesi Knidoslu Ktesiokhos oğlu Ktesias¹; o, Hintlilerin toprakları hakkında birçok şey yazdı lakin ne kendisi bizzat oraları gördü ne de birileri gelip ona onlar hakkında gerçekleri anlattı. Iamboulos² da büyük denizler hakkında birçok şey yazdı. Bariz şekilde herkeşe gerçek dışı hikayeler anlattı ve bunu yaptığı halde ortaya ilgi çekici bir şey çıkartamadı. Aynı şekilde daha niceleri hayali yolculuklar ve seyahatler hakkında

συνέγραψαν ὥς δὴ τινὰς ἑαυτῶν πλάνας τε καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγέθη ἱστοροῦντες καὶ ἀνθρώπων ὠμότητος καὶ βίων καινότητος· ἀρχηγὸς δὲ αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τῆς τοιαύτης βωμολοχίας ὁ τοῦ Ὀμήρου Ὀδυσσεύς, τοῖς περὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος ἀνέμων τε δουλείαν καὶ μονοφθάλμους καὶ ὠμοφάγους καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους, ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἐταίρων μεταβολάς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος πρὸς ἰδιώτας ἀνθρώπους τοὺς Φαίιακας ἑτερατεύσατο. τούτοις οὖν ἐντυχὼν ἅπασιν, τοῦ ψεύσασθαι [4] μὲν οὐ σφόδρα τοὺς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σὺνηθες ὄν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπισχνουμένοις· ἐκεῖνο δὲ αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ ἐνόμιζον λήσειν οὐκ ἀληθῆ συγγράφοντες. Διόπερ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι σπουδάσας τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τῆς ἐν τῷ μυθολογεῖν ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν εἶχον—οὐδὲν γὰρ ἐπεπόνθειν ἀξιόλογον—ἐπὶ τὸ ψεῦδος ἐτραπόμην πολὺ τῶν ἄλλων εὐγνωμονέστερον· κἂν ἐν γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύσω λέγων ὅτι ψεύδομαι. οὕτω δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ τὴν παρὰ τῶν ἄλλων κατηγορίαν ἐκφυγεῖν αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. Γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτε εἶδον μήτε ἔπαθον μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, ἔτι δὲ μήτε ὅλως ὄντων μήτε τὴν ἀρχὴν γενέσθαι δυναμένων. Διὸ δεῖ τοὺς ἐντυχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς.

[5] Ὀρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων σπηλῶν καὶ ἀφείς εἰς τὸν ἐσπέριον ὠκεανὸν οὐρίῳ ἀνέμῳ τὸν πλοῦν ἐποιούμην. Αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας καὶ ὑπόθεσις ἡ τῆς διανοίας περιεργία καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν τί τὸ τέλος ἐστὶν τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. Τούτου γέ τοι ἕνεκα πάμπολλα μὲν σιτία ἐνεβαλόμην, ἱκανὸν δὲ καὶ ὕδωρ ἐνεθέμην, πεντήκοντα δὲ τῶν ἡλικιωτῶν προσεποιησάμην τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας, ἔτι δὲ καὶ ὅπλων πολὺ τι πλῆθος παρεσκευασάμην καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πείσας παρέλαβον καὶ τὴν ναῦν—ἄκατος δὲ ἦν—ὥς πρὸς μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν ἐκρατυνάμην. Ἡμέραν [6] οὖν καὶ νύκτα οὐρίῳ

yazdılar; devasa canavarlardan bahsettiler, acımasız adamları ve tuhaf yaşam biçimlerini anlattılar. Tüm bu maskaralıkların başı ve bu tarz şeyleri yazanların öğretmeni Homeros'un Odysseus'udur. O, Alkinoos'a³ rüzgarların hizmetindeki bir adamı, tek gözlü yamyamları, vahşi insanları, birden fazla kafası olan hayvanları ve sihirli bitkiler yedikten sonra hayvanlara dönüşen arkadaşlarını anlattı. Tüm bu saçmalıklara Phaiaklar da inandılar. [4] Velhasıl tüm bunları okurken onların yalanları için bu adamları suçlayacak bir şey bulamadım. Anladığım kadarıyla bu durum felsefeyle ilgilenenler arasında oldukça sıradan bir şey. Yine de merak ediyorum, nasıl oluyor da gerçek olmayan şeyleri yazıp sonra da kaçacaklarını düşünüyorlar. Bu şeyler aslında beni, arkamda eserler bırakmak konusunda daha istekli yapıyor. Bu uydurma öyküleri özgürce anlatmaktan nasiplenmeyen tek kişi ben olmamalıyım. Ne anlatacak doğru düzgün bir hikayem var ne de şaşırtıcı maceralarım, bu yüzden yalanlarla dolu bir hikaye anlattım. Ama benim yalanım diğerlerinden daha dürüst zira gerçek olmayan şeyleri anlattığım halde en azından bir yalancı olduğumu söyleyerek dürüst davranıyorum. İtiraf etmeliyim ki ne gördüğüm ne yaşadığım ne de duyup öğrendiğim şeyler hakkında yazıyorum. Bu yazılanlar ne olması mümkün ne de olabilecek şeyler. Bu sebeple hiç kimse yazdıklarımı inanmamalı.

[5] Bir zamanlar, Cebelitarık'tan⁴ uygun bir rüzgarla batıdaki okyanusa doğru denize açılmıştım. Bu seyahatimin amacı macera aramak ve yeni şeyler öğrenmekti. Ayrıca okyanusun diğer tarafında ne olduğunu ve nasıl insanların orada yaşadığını da öğrenmek istiyordum. Bu sebeple öncelikle gerekli şeyleri gemiye istifledim; yeteri kadar içme suyu aldım, benimle aynı fikirde olan elli dostum da beraberimdeydi, gemiye bol miktarda mühimmat, silah koydum, en iyi kaptanı fazlaca para vererek ikna ettim ve böylece tekneyi, aslında ona bir gemi diyebiliriz, zorlu ve uzun maceram için donattım. [6] Bir gün ve bir gece boyunca denizde rüzgar

πλέοντες ἔτι τῆς γῆς ὑποφαινομένης οὐ σφόδρα βιαίως ἀνηγόμεθα, τῆς ἐπιούσης δὲ ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι ὃ τε ἄνεμος ἐπεδίδου καὶ τὸ κῦμα ηὔξανετο καὶ ζόφος ἐπεγίνετο καὶ οὐκέτ' οὐδὲ στεῖλαι τὴν ὀθόνην δυνατὸν ἦν. Ἐπιτρέψαντες οὖν τῷ πνέοντι καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς ἔχειμαζόμεθα ἡμέρας ἑννέα καὶ ἑβδομήκοντα, τῇ ὀγδοηκοστῇ δὲ ἄφνω ἐκλάμψαντος ἡλίου καθορῶμεν οὐ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν καὶ δασεῖαν, οὐ τραχεῖ περιηχουμένην τῷ κύματι· καὶ γὰρ ἤδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο.

Προσσχόντες οὖν καὶ ἀποβάντες ὡς ἂν ἐκ μακρᾶς ταλαιπωρίας πολὺν μὲν χρόνον ἐπὶ γῆς ἐκείμεθα, διαναστάντες δὲ ὅμως ἀπεκρίναμεν ἡμῶν αὐτῶν τριάκοντα μὲν φύλακας τῆς νεῶς παραμένειν, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἀνελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. Προελθόντες δὲ [7] ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάσσης δι' ὕλης ὀρῶμέν τινα στήλην χαλκοῦ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασιν καταγεγραμμένην, ἀμυδροῖς δὲ καὶ ἐκτετριμμένοις, λέγουσαν Ἀχρεὶ τούτων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. Ἦν δὲ καὶ ἵχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν πλεθριαῖον, τὸ δὲ ἑλαττον—ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ μὲν τοῦ Διονύσου, τὸ μικρότερον, θάτερον δὲ Ἡρακλέους. Προσκυνήσαντες δ' οὖν προῆμεν· οὐπω δὲ πολὺ παρῆμεν καὶ ἐφιστάμεθα ποταμῷ οἶνον ῥέοντι ὁμοιότατον μάλιστα οἷόσπερ ὁ Χιὸς ἐστίν. Ἀφθονον δὲ ἦν τὸ ῥεῦμα καὶ πολὺ, ὥστε ἑνιαχοῦ καὶ ναυσίπορον εἶναι δύνασθαι. Ἐπῆει οὖν ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τῷ ἐπὶ τῆς στήλης ἐπιγράμματι, ὀρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύσου ἐπιδημίας. Δόξαν δέ μοι καὶ ὅθεν ἄρχεται ὁ ποταμὸς καταμαθεῖν, ἀνήγειν παρὰ τὸ ῥεῦμα, καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρυῶν, παρὰ δὲ τὴν ῥίζαν ἐκάστην ἀπέρρει σταγῶν οἴνου διαυγοῦς, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. Ἦν δὲ καὶ ἰχθὺς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν, οἶνω μάλιστα καὶ τὴν χρόαν καὶ τὴν γεῦσιν προσεοικότας· ἡμεῖς γοῦν ἀγρεύσαντες αὐτῶν τινὰς καὶ ἐμφαγόντες ἐμεθύσθημεν· ἀμέλει καὶ ἀνατεμόντες αὐτοὺς εὐρίσκομεν τρυγὸς μεστούς. Ὑστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθὺς τοὺς ἀπὸ τοῦ

olmadan yelken açtık, yavaş yavaş ilerliyorduk kara hâlâ belli belirsiz görünmekteydi. İkinci gün güneşin yükselmesiyle rüzgar esmeye başladı, dalgalar yükseldi ve karanlık üzerimize çöktü. Artık rüzgarın yelkenlerimizi doldurduğunu biliyorduk. Yetmiş dokuz gün boyunca şiddetli fırtınayla sağa sola yalpaladık. Sekseninci gün birden güneşin parladığını fark ettik. Bizden pek de uzak olmayan bir mesafede, yüksek tepeleri olan ağaçlıklı bir ada gördük. Dalgalar, etrafında sakince karaya vuruyordu. Artık şiddetli fırtınayı atlatmıştık.

Gemiye yanaştırdıktan sonra karaya adım attık. Uzun ve çileli maceramızdan o kadar yorulmuştuk ki toprağa yığılıp kaldık ancak derhal toparlanıp kendi aramızda görev dağılımı yaptık. Otuz kişi gemiye göz kulak olmak üzere kıyıda kalacaktı, yirmi kişi ise benimle beraber adayı keşfetmek için gelecekti. [7] Kıyıdan ormanın içlerine doğru yaklaşık üç stadion kadar ilerlemiştik ki üzerinde belli belirsiz, Hellen harfleriyle bir şeyler yazılmış olan bronz bir levha karşımıza çıktı. "Herakles ve Dionysos buraya geldi" yazıyordu üstünde. Bir de yakındaki bir kayanın yanında iki ayak izi vardı. Bunlardan bir tanesi diğerinden daha büyüktü, bence küçük olan Dionysos'un büyük olan ise Herakles'inkiydi. Onlara saygımızı sunduktan sonra ilerlemeye devam ediyorduk ki şarap akan bir nehir keşfettik. Bu aynı Khios'taki⁵ gibiydi. Nehir, gemiyle üzerinde ilerlenebilecek kadar derindi ve şiddetle akıyordu. Böylece levhadaki yazıtlarla beraber Dionysos'un burayı ziyaret ettiğine dair güçlü bir kanıt daha bulmuş olduk. Ardından nehrin kaynağını bulmaya karar verdim ve nehir boyunca ilerlemeye başladım. Lakin orada hiçbir şekilde kaynak bulamadım ama çok sayıda asma olduğunu gördüm ve hepsi üzüm salkımlarıyla doluydu. Her birinin köklerinden berrak şarap akıyordu. Nehirden şarap akmasının sebebi de buydu. İçinde bir sürü balık vardı ve bunlar aynı şarap renginde ve tadındaydı. Gerçekten de onları yakalayıp yedikçe sarhoş oluyorduk. Kesip içlerine baktığımızda içlerinin şarap posası dolu olduklarını gördük. Ardından sudaki diğer

ὑδατος παραμιγνύντες ἐκεράννυμεν τὸ σφοδρὸν τῆς οἰνοφαγίας.

[8] Τότε δὲ τὸν ποταμὸν διαπεράσαντες ἡ διαβατὸς ἦν, εὖρομεν ἀμπέλων χρῆμα τεράστιον· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτὸς εὐερνῆς καὶ παχύς, τὸ δὲ ἄνω γυναικες. ἦσαν, ὅσον ἐκ τῶν λαγόνων ἅπαντα ἔχουσαι τέλεια—τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσιν ἄρτι τοῦ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος ἀποδενδρουμένην. Ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐξεφύοντο αὐταῖς οἱ κλάδοι καὶ μεστοὶ ἦσαν βοτρυῶν. Καὶ μὴν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἔλιξι τε καὶ φύλλοις καὶ βότρυσι. Προσελθόντας δὲ ἡμᾶς ἡσπάζοντό τε καὶ ἐδεξιοῦντο, αἱ μὲν Λύδιον, αἱ δ' Ἰνδικήν, αἱ πλείεσται δὲ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προοιέμεναι. Καὶ ἐφίλουν δὲ ἡμᾶς τοῖς στόμασιν· ὁ δὲ φιληθεὶς αὐτίκα ἐμέθυεν καὶ παράφορος ἦν. Δρέπεσθαι μέντοι οὐ παρεῖχον τοῦ καρποῦ, ἀλλ' ἤλγουν καὶ ἐβόων ἀποσπωμένου. Αἱ δὲ καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν· καὶ δύο τινὲς τῶν ἐταίρων πλησιάσαντες αὐταῖς οὐκέτι ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐκ τῶν αἰδοίων ἐδέδεντο· συνεφύοντο γὰρ καὶ συνερριζοῦντο. Καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἐπεφύκεσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ ταῖς ἔλιξι περιπλεκόμενοι ὅσον οὐδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. Καταλιπόντες δὲ αὐτοὺς ἐπὶ ναῦν ἐφεύγομεν [9] καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσιν διηγούμεθα ἐλθόντες τά τε ἄλλα καὶ τῶν ἐταίρων τὴν ἀμπελομιξίαν. Καὶ δὴ λαβόντες ἀμφορέας τινὰς καὶ ὑδρευσάμενοί τε ἅμα καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ οἰνισάμενοι καὶ αὐτοῦ πλησίον ἐπὶ τῆς ἡόνος αὐλισάμενοι ἔωθεν ἀνήχθημεν οὐ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι.

Περὶ μεσημβρίαν δὲ οὐκέτι τῆς νήσου φαινομένης ἄφνων τυφῶν ἐπιγενόμενος καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν καὶ μετεωρίσας ὅσον ἐπὶ σταδίους τριακοσίους οὐκέτι καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρητημένην ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἰστίοις ἔφερεν κολπώσας τὴν ὀθόνην. Ἐπτά δὲ ἡμέρας [10] καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι καθάπερ νῆσον, λαμπρὰν καὶ σφαιροειδῆ καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην· προσενεχθέντες δὲ αὐτῇ καὶ ὀρμισάμενοι ἀπέβημεν, ἐπισκοποῦντες δὲ τὴν χώραν εὕρισκομεν οἰκουμένην τε καὶ γεωργομένην. Ἡμέρας μὲν

balıklarla onları karıştırıp “yenebilir şarabımızın” etkisini azaltmayı düşündük.

[8] Daha sonra nehrin kıvrıldığı yerden karşıya geçtik ve üzüm salkımlarından harika bir şey bulduk. Topraktan çıkan gövdesi oldukça büyüktü ve üst kısmında ise kadınlar vardı! Her biri harika kalçalara sahipti. Aynı, şairlerin bize anlattığı gibi, Apollon’un Daphne’yi yakaladığı anda ağaca dönüşme tasvirine benziyorlardı. Parmak uçları üzümlerle dolu dallardan oluşuyordu. Kafalarındaki saçları kıvrıkcık, yapraklarla ve salkımlarla doluydu. Yanlarına vardığımız zaman bizi selamladılar. Bazıları Lidya dilinde bazıları ise Hint dilinde ama büyük bir çoğunluğu Hellence konuşuyordu. Bizi dudaklarımızdan öpüyorlardı ve öpülen anında sersemletici biçimde sarhoş oluyordu. Onların dallarından meyve koparmamızı kati suretle istemiyorlardı, koparmaya niyetlenen olduğunda da cidden acı çekerek bağırıyorlardı. Bazıları bize sarılmak istiyordu, arkadaşlarımızdan ikisi sarılmak isteyenlere yaklaştığı anda onları kaptılar ve bir daha geri alamadık. Kadınlara dokunanlar anında kök saldılar. Parmakları kıvrık dallara dönüşürken tıpkı ağaçtaki kadınlar gibi, meyve vermeye hazır halde parmakları filizleniyordu. [9] Arkadaşlarımızı o zor durumda bırakıp gemiye doğru kaçtık. Bizi bekleyenlerin yanına vardığımızda onlara gördüğümüz her şeyi, sarmaşıklara dolanıp kalan dostlarımızı anlattık. Gemiden testilerimizi aldık, içlerini su ve nehirden aldığımız şarapla doldurduk, sonra da sahilde konakladık. Şafakta, hafif bir meltem eşliğinde denize açıldık.

Öğleye doğru, daha henüz ada gözle görünüyorken aniden bir kasırğa patladı, gemiyi hızla çevirmeye başladı ve birdenbire yaklaşık üç yüz stadion⁶ kadar yukarı kaldırdı ve bir daha asla bizi denize indirmede. Gemiyle gökyüzünde savrulurken aniden bir rüzgar daha sert şekilde yelkenlerimizi doldurdu. [10] Yedi gün yedi gece boyunca havada seyahat ettik. Sekizinci gün ise havadaki boşlukta, küre şeklinde ve ışık saçan, adaya benzer harika bir ülke gördük. Demir attıktan sonra karaya doğru koştuk. Karaya çıktıktan sonra keşif sırasında toprağın tarım için işlendiğini ve burada yaşayan insanlar olduğunu fark ettik. Gündüzleri

οὐν οὐδὲν αὐτόθεν καθεωρῶμεν, νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ἐφαίνοντο ἡμῖν καὶ ἄλλαι πολλαὶ νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν μείζους, αἱ δὲ μικρότεραι, πυρὶ τὴν χροιάν προσεικυῖαι, καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ καὶ ποταμοὺς ἔχουσα καὶ πελάγη καὶ ὕλας καὶ ὄρη. Ταύτην οὖν τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν.

Δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἔτι πορρωτέρω προελθεῖν, [11] συνελήφθημεν τοῖς Ἴππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις ἀπαντήσαντες. Οἱ δὲ Ἴππογυποὶ οὗτοί εἰσιν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι· μεγάλοι γὰρ οἱ γυπες καὶ ὡς ἐπίπαν τρικέφαλοι. Μάθοι δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν· νεῶς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἴστοῦ ἕκαστον τῶν πτερῶν μακρότερον καὶ παχύτερον φέρουσι. Τούτοις οὖν τοῖς Ἴππογύποις προστέτακται περιπετομένοις τὴν γῆν, εἴ τις εὗρεθείη ξένος, ἀνάγειν ὡς τὸν βασιλέα· καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς συλλαβόντες ἀνάγουσιν ὡς αὐτόν. Ὁ δὲ θεασάμενος καὶ ἀπὸ τῆς στολῆς εἰκάσας, Ἕλληνες ἄρα, ἔφη, ὑμεῖς, ὦ ξένοι; συμφησάντων δέ, Πῶς οὖν ἀφίκεσθε, ἔφη, τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα· καὶ ὃς ἀρξάμενος τὸ καθ' αὐτόν ἡμῖν διεξήει, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὦν τοῦνομα Ἐνδυμίων ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καθεύδων ἀναρπασθείη ποτὲ καὶ ἀφικόμενος βασιλεύσειε τῆς χώρας· εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἔλεγε τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. Ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι· πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὦν δεόμεθα. Ἦν δὲ καὶ κατορθώσω, [12] ἔφη, τὸν πόλεμον ὃν ἐκφέρω νῦν πρὸς τοὺς τὸν ἥλιον κατοικοῦντας, ἀπάντων εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ καταβιώσεσθε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες εἶεν οἱ πολέμιοι καὶ τὴν αἰτίαν τῆς διαφορᾶς· Ὁ δὲ Φαέθων, φησὶν, ὁ τῶν ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικοῦντων βασιλεὺς—οἰκεῖται γὰρ δὴ κάκεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη—πολὺν ἤδη πρὸς ἡμᾶς πολεμεῖ χρόνον. Ἦρξατο δὲ ἐξ αἰτίας τοιαύτης· τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ ποτε τοὺς ἀπορωτάτους συναγαγὼν ἐβουλήθη ἀποικίαν εἰς τὸν Ἐωσφόρον στεῖλαι, ὄντα ἔρημον καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον· ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας ἐκώλυσε τὴν ἀποικίαν κατὰ μέσον τὸν πόρον ἀπαντήσας ἐπὶ τῶν

bir şey seçemiyorduk fakat gece olduğunda diğer adalar zor da olsa görülebiliyordu; bazıları büyük, bazıları küçük ama hepsi ateş rengindeydiler. Aşağı tarafımızda ise içerisinde şehirler, denizler, ormanlar ve dağlar bulunan başka bir ülke daha vardı.

Anlaşılan orası bizim evimizdi (dünyamız)! [11] Biraz daha içerilere doğru ilerlemeye karar verdik lakin kendilerine Hippogynopoi⁷ diyen askerlerle karşılaştık; bizi esir aldılar. Bu adamlar büyük akbabalara biniyorlardı ve at yerine bu kuşları kullanıyorlardı. Akbabalar kocamandı ve hepsinin üç tane kafası vardı. Onların büyüklüğünü, devasa bir yük gemisiyle kıyaslayabilirsiniz. Kısa fakat kalın tüylere sahiplerdi. Bu Hippogynopoinin görevi ülke boyunca uçarak yabancı biri var mı yok mu diye bakmak ve yakaladıkları yabancıları krala getirmektir. Pek tabi bizi de tutukladılar ve krala götürdüler. Kral bizi biraz süzdükten sonra: -“Hellensiniz demek, yabancılar, yanılmıyorum ya?” dedi ve ardından: -“Gökyüzünü aşip buraya kadar nasıl geldiniz?” diye sordu. Ona yaşadığımız tüm maceraları anlattık, sonrasında ise bize kendisinden bahsetmeye başladı. Aslında kendisinin de Endymion isimli bir insan olduğunu ve bir gün uykusundayken buraya kaçırıldığını, sonrasında ise krallık yapmaya başladığını anlattı. Ülkesinin ise bizim dünyamızı parlatan Ay olduğunu söyledi. Ardından bizden bir savaş için onunla hareket etmemizi istedi ve korkacağımız bir tehlike bulunmadığını, aslında zaten ihtiyaçları olan her şeye sahip olduklarını söyledi. [12] “Şimdi Güneş İnsanlarıyla yapacağım savaşta başarılı olursam en mutlu yaşamlara benimle beraber önderlik edeceksiniz.” dedi. Bunun üzerine ona düşmanın kim olduğunu ve husumetin nereden çıktığını sorduk. “Güneş ülkesinin kralı Phaethon” dedi. “Ay’da olduğu gibi uzun süredir bizimle savaşta, olay ise şu şekilde başladı: Bir zamanlar krallığımdaki fakir ve muhtaç insanları bir araya getirip ıssız ve boş olan Sabah Yıldızı’nda bir koloni kurmaya karar vermiştim, lakin Phaethon bunu kıskandı ve hasetlenerek engel olmak için Hyppomyrmeksleri⁸ bize karşı gönderdi.

Ἴππομυρμήκων. Τότε μὲν οὖν νικηθέντες—οὐ γὰρ ἤμεν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ—ἀνεχωρήσαμεν· νῦν δὲ βούλομαι αὐθις ἐξενεγκεῖν τὸν πόλεμον καὶ ἀποστεῖλαι τὴν ἀποικίαν. Ἦν οὖν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι τοῦ στόλου, γῦπας δὲ ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τῶν βασιλικῶν ἓνα ἑκάστω καὶ τὴν ἄλλην ὄπλισιν· αὖριον δὲ ποιησόμεθα τὴν ἐξοδον. Οὕτως, ἔφην ἐγώ, γιγνέσθω, ἐπειδὴ σοι δοκεῖ.

[13] Τότε μὲν οὖν παρ' αὐτῷ ἐστιαθέντες ἐμείναμεν, ἔωθεν δὲ διαναστάντες ἐτασσόμεθα· καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ ἐσήμερινον πλησίον εἶναι τοὺς πολεμίους. Τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῆς στρατιᾶς δέκα μυριάδες ἐγένοντο ἄνευ τῶν σκευοφόρων καὶ τῶν μηχανοποιῶν καὶ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ξένων συμμάχων· τούτων δὲ ὀκτακισμῦριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἴππόγυποι, δισμῦριοι δὲ οἱ ἐπὶ τῶν Λαχανοπτέρων. Ὅρνεον δὲ καὶ τοῦτό ἐστι μέγιστον, ἀντὶ τῶν πτερῶν λαχάνοις πάντῃ λάσιον, τὰ δὲ ὠκύπτερα ἔχει θριδακίνης φύλλοις μάλιστα προσεοικότα. Ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Κεγχροβόλοι ἐτετάχατο καὶ οἱ Σκοροδομάχοι. Ἦλθον δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου σύμμαχοι, τρισμῦριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμῦριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι· τούτων δὲ οἱ μὲν Ψυλλοτοξόται ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ἔχουσιν· μέγεθος δὲ τῶν ψυλλῶν ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες· οἱ δὲ Ἀνεμοδρόμοι πεζοὶ μὲν εἰσιν, φέρονται δὲ ἐν τῷ ἀέρι ἄνευ πτερῶν· ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς τοιόσδε. Χιτῶνας ποδήρεις ὑπεζωσμένοι κολπῶσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ καθάπερ ἰστία φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. Τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιοῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πελτασταὶ εἰσιν. Ἐλέγοντο δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥξιν Στρουθοβάλανοι μὲν ἐπτακισμῦριοι, Ἴππογέρανοι δὲ πεντακισχίλιοι. Τούτους ἐγὼ οὐκ ἐθεασάμην· οὐ γὰρ ἀφίκοντο. Διόπερ οὐδὲ γράψαι τὰς φύσεις αὐτῶν ἐτόλμησα· τεράστια γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο.

[14] Αὕτη μὲν ἡ τοῦ Ἐνδυμίωνος δύναμις ἦν. Σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὕτη· κράνη μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων, μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ καρτεροί· θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες θέρμινοι, τὰ γὰρ λέπη τῶν θέρμων συρράπτοντες ποιοῦνται θώρακας, ἄρρηκτον δὲ ἐκεῖ γίνεται τοῦ θέρμου

Onlarla yarı yolda karşı karşıya geldik, lakin onlarla mücadele edecek eşit imkanlara sahip değildik, dolayısıyla mağlup olduk ve geri çekildik. Şimdiyse yine onlarla savaşıp kolonimizi kurmak istiyoruz, dilerseniz bu mücadeleye bizimle beraber katılabilirsiniz. Her birinize kraliyetin akbabalarından veririz, ve tabi yanında tam teçhizatlı kıyafetler ve mühimmat da olacak. Yarın hareket edeceğiz!” Bunları duyduktan sonra, “Eğer sizi memnun edecekse tüm yüreğimizle varız!” dedim.

[13] O geceyi onunla geçirdik, bizi ağırladı, şafak vaktiyle beraber kalktık ve görevlerimizi almak üzere hizaya geçtik. Gözcüler düşmanların yakın olduğuna dair işaretler verdiler. Bizim ordumuzun sayısı şöyleydi: hamallar, mühendisler, piyadeler ve yabancı müttefikler haricinde yüz bin kişi. Bu sayının yaklaşık seksen binini Hippogynopoi oluştururken yirmi binini ise Lakhanopteroslar⁹ oluşturmaktaydı. Lakhanapteroslar devasa kuşlardı ve tüyleri yerine yeşillik, çimen ve sebzeler vardı, kanatları ise kıvrıkcık marul gibiydi. Bunların yanında Kegkhroboloslar¹⁰ ve Skorodomakhoslar¹¹ bulunuyordu. Edymaion’un yanında ise Büyük Ayı yıldızından gelen müttefikler bulunmaktaydı. Bunların içerisinde ise otuz bin Psullotoksotes¹² elli bin kadar da Anemondromos¹³ bulunuyordu. Psullotoksotesler yaklaşık on iki fil büyüklüğündeki devasa pirelere biniyorlardı. Anemondromoslar piyadeydiler fakat bunlar kanatsız şekilde rüzgarla süzülebiliyorlardı. Nasıl uçuyorlar dersanız, şöyle, ayaklarına kadar gelen uzun tuniklerini kuşaklarından yukarı çekiyorlar ve bu tuniklerin rüzgarla dolmasıyla beraber sanki bir yelkenliymişçesine uçuyorlar. Bunlar genelde savaşlarda hafif piyade görevi görmekteydiler. Ayrıca Kapadokya üzerinde bulunan yıldızların yetmiş bin kadar Strouthobalanos ve beş bin kadar da Hippogeranos¹⁴ gönderecekleri söylenmişti, fakat bunlar gelmedikleri için onları inceleyemedim, dolayısıyla onlar hakkında bir şey yazmadım, fakat onlar hakkında anlatılan hikayeler inanılmazdı.

[14] Bu saydıklarım Endymion’un birlikleriydi. Hepsi aynı teçhizata sahipti. Miğferleri fasulyedendi; onların fasulyeleri büyük ve sertti. Acı bakla kabuğundan ise zırhları vardı; bu zırhı yapmak için deri üzerine bakla kabuklarını dikeyiyorlardı. Orada yetişen baklalar

τὸ λέπος ὥσπερ κέρας· ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη οἶα [15] τὰ Ἑλληνικά. Ἐπειδὴ δὲ καιρὸς ἦν, ἐτάξαντο ὧδε· τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον οἱ Ἴππόγυποι καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων· καὶ ἡμεῖς ἐν τούτοις ἦμεν· τὸ δὲ εὐώνυμον οἱ Λαχανόπτεροι· τὸ μέσον δὲ οἱ σύμμαχοι ὡς ἐκάστοις ἐδόκει. Τὸ δὲ πεζὸν ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἐξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ οὕτως. Ἀράχναι παρ' αὐτοῖς πολλοὶ καὶ μεγάλοι γίνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων ἕκαστος μείζων. Τούτοις προσέταξεν διυφῆναι τὸν μεταξὺ τῆς σελήνης καὶ τοῦ Ἑωσφόρου ἀέρα. Ὡς δὲ τάχιστα ἐξειργάσαντο καὶ πεδίον ἐποίησαν, ἐπὶ τούτου παρέταξε τὸ πεζόν· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νυκτερίων ὁ Εὐδιάνακτος τρίτος αὐτός.

[16] Τῶν δὲ πολεμίων τὸ μὲν εὐώνυμον εἶχον οἱ Ἴππομύρμηκες καὶ ὁ ἐν αὐτοῖς Φαέθων· θηρία δὲ ἐστὶ μέγιστα, ὑπόπτερα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι προσεοικότα πλὴν τοῦ μεγέθους· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν καὶ δίπλεθρος ἦν. Ἐμάχοντο δὲ οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν· ἐλέγοντο δὲ οὗτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. Ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Αεροκώνωπες, ὄντες καὶ οὗτοι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται κώνωψι μεγάλοις ἐποχοῦμενοι· μετὰ δὲ τούτους οἱ Αεροκόρδακες, ψιλοὶ τε ὄντες καὶ πεζοί, πλὴν μάχιμοί γε καὶ οὗτοι· πόρρωθεν γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις, καὶ ὁ βληθεὶς οὐδ' ἐπ' ὀλίγον ἀντέχειν ἐδύνατο, ἀπέθνησκε δέ, καὶ δυσωδίας τινὸς τῷ τραύματι ἐγγινομένης· ἐλέγοντο δὲ χρίειν τὰ βέλη μαλάχης ἰῶ. Ἐχόμενοι δὲ αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὅπλῃται ὄντες καὶ ἀγχέμαχοι, τὸ πλῆθος μύριοι· ἐκλήθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίναις ἐχρῶντο, δόρασι δὲ καυλίνοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαράγων. Πλησίον δὲ αὐτῶν οἱ Κυνοβάλανοι ἔστησαν, οὓς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες, πεντακισχίλιοι, ἄνδρες κυνοπρόσωποι ἐπὶ βαλάνων πτερωτῶν μαχόμενοι. Ἐλέγοντο δὲ κάκείνῳ ὑστερίζειν τῶν συμμάχων οὓς τε ἀπὸ τοῦ Γαλαξίου μετεπέμπετο σφενδονήτας καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν τῆς μάχης ἤδη κεκριμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὠφελον· οἱ

boynuz gibi sert ve kırılmazdı. Bunların yanında da Hellenlerinki gibi kılıç ve kalkanları vardı. [15] Zamanı geldiğinde pozisyon aldık. Sağ kanatta Hippogynopoi ve kralla beraber seçilmiş askerler bulunuyordu ki biz de onların arasındaydık. Sol tarafta Lakhanapteroslar; merkezde diledikleri şekilde dizilen müttefikler. Piyadeler yaklaşık altmış bin civarındaydı, onlar da şöyle dizilmişlerdi; bu ülkede çok fazla örümcek vardı ve hepsi Kiklad Adalarından¹⁵ büyüktü. Kral, Ay ile Sabah Yıldızı arasındaki boşluğa ağ örmeleri için bu örümcekleri görevlendirmişti. İşlerini bitirdiklerinde aradaki boşlukta devasa bir ova hazırlamışlardı, piyadeler de işte bu ovaya yerleştirildi. Onların liderleri Eudianaktos oğlu Nukterios ve beraberindeki iki kişiydi.

[16] Düşman ordularına gelince, sol tarafta Phaethon'la beraber Hyppomyrmeksler vardı. Onlar, boyutları haricinde aynı bizim bildiğimiz karıncalar gibiydiler; devasaydılar ve kanatları vardı. En büyükleri neredeyse çeyrek stadion kaddı. Binicileri kadar kendileri de gayet iyi dövüşüyorlardı, özellikle boynuzlarını iyi kullanıyorlardı. Bunlardan yaklaşık elli bin tane hazır bulunuyordu. Onların sağ taraflarına ise Aerokonopesler¹⁶ yerleşmişti, bunlar da yaklaşık elli bin kaddı. Tüm okçular bu devasa sivrisineklere biniyorlardı. Onların hemen yanlarında ise Aerokordakesler¹⁷ vardı. Bunlar hafif piyade olarak sayılsalar da uzun mesafelere kadar turp fırlatabiliyorlardı, bunların attıklarıyla vurulanlar anında ölüyorlar ve yaraları gerçekten iğrenç kokuyordu. Onlara cephanelerini ebegümeci zehriyle sıvamaları emredilmişti. Onların yanında ise ağır piyade olarak Kaulomyketesler¹⁸ vardı. Bunlar mantar şeklinde kalkan, kuşkonmaz şeklinde de mızrak kullandıklarından Kaulomyketes olarak adlandırılıyorlardı. Yanlarında ise Sirius Takım Yıldızında yaşayanlar tarafından gönderilen, Kynobalanianlar¹⁹ vardı. Beş bin tane de kanatlı meşe palamudunun arkasında savaşılan köpek yüz-lü adamlar vardı. Phaethon'un müttefikleri olan Samanyolu Galaksisinden gelmeleri gereken sapanlar ve Nephelokentau-rosların²⁰ geciktikleri söylendi. Nephelokentauros, savaşın bitiminde gelmişlerdi ama

σφενδονῆται δὲ οὐδὲ ὅλως παρεγένοντο, διόπερ φασὶν ὕστερον αὐτοῖς ὀργισθέντα τὸν Φαέθοντα πυρπολῆσαι τὴν χώραν.

[17] Τοιαύτη μὲν καὶ ὁ Φαέθων ἐπήει παρασκευῇ. Συμμίζαντες δὲ ἐπειδὴ τὰ σημεία ἤρθη καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄνοι—τούτοις γὰρ ἀντὶ σαλπιστῶν χρῶνται—ἐμάχοντο. Καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Ἡλιωτῶν αὐτίκα ἔφυγεν οὐδ' εἰς χεῖρας δεξάμενον τοὺς Ἴππογύπους, καὶ ἡμεῖς εἰπόμεθα κτείνοντες· τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν ἐκράτει τοῦ ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ εὐωνύμου, καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκώνωπες διώκοντες ἄχρι πρὸς τοὺς πεζοὺς. Ἐνταῦθα δὲ κάκείνων ἐπιβοηθούντων ἔφυγον ἐγκλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἦσθοντο τοὺς ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ σφῶν νενικημένους. Τῆς δὲ τροπῆς λαμπρᾶς γεγεννημένης πολλοὶ μὲν ζῶντες ἠλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀνηροῦντο, καὶ τὸ αἷμα ἔρρει πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τοῦ ἡλίου φαίνεται, πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὥστε με εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιούτου τινὸς καὶ πάλαι ἄνω γενομένου Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι ὕσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ τοῦ Σαρπηδόνοσ θανάτῳ.

[18] Ἀναστρέψαντες δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν ἐπὶ τῶν ἀραχνίων τῆς πεζομαχίας, τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας ἐπὶ τῶν νεφῶν. Ἄρτι δὲ τούτων γινομένων ἠγγέλλοντο ὑπὸ τῶν σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι προσελαύνοντες, οὓς ἔδει πρὸ τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. Καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, θέαμα παραδοξότατον, ἐξ ἵππων πτερωτῶν καὶ ἀνθρώπων συγκεείμενοι· μέγεθος δὲ τῶν μὲν ἀνθρώπων ὅσον τοῦ Ῥοδίων κολοσσοῦ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω, τῶν δὲ ἵππων ὅσον νεῶς μεγάλης φορτίδος. Τὸ μέντοι πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξη—τοσοῦτον ἦν. Ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν ὁ ἐκ τοῦ ζῳδιακοῦ τοξότης. Ἐπεὶ δὲ ἦσθοντο τοὺς φίλους νενικημένους, ἐπὶ μὲν τὸν Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὐτίς ἐπιέναι, αὐτοὶ δὲ διαταξάμενοι τεταραγμένοις ἐπιπίπτουσι τοῖς Σεληνίταις, ἀτάκτως περὶ τὴν δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένοις· καὶ πάντας μὲν τρέπουσιν, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι πρὸς

sapanlar hiç görünmediler. Bu sebeple Phaethon'un sinirlendiği ve onların ülkesini ateşe verdiği söyleniyordu.

[17] Bunlar Phaethon'un birlikte geldiği orduydı. Bayraklarla işaret verilip her iki tarafın eşekleri de anırmaya başlayınca –Trompet yerine hücum için eşek kullanıyorlardı– iki taraf da çarpışmaya başladı. Güneş ülkesindekilerin sol kanadı, Hippogynopoinin hücumlarını karşılayamadan dağıldı ve kaçtılar. Biz de onları takip ediyorduk ve yakaladığımızı kılıçtan geçiriyorduk. Lakin onların da sağ kanadı bizim sol tarafımıza göre iyiydi. Aerokonopesler, süvarilerimizin olduğu yere kadar ilerlemişlerdi. Arkalarından piyadeler destek için geldiklerinde sol taraftakilerin mağlup olmuş olduklarını görünce korku içerisinde kaçmaya başladılar. Bu, birçok kişinin hayatta kaldığı ve birçok kişinin de öldüğü muazzam bir zaferdi. Bulutlardan o kadar çok kan aktı ki tıpkı ülkemizde olduğu gibi güneş batarken bulutlar kan kırmızısına boyanmışta. Aynı zamanda kan yeryüzüne bile damlıyordu, bu bana Homeros'un anlattığı, Sarpedon ölünce Zeus'un gökten kan yağdırma öyküsünü anımsatmıştı.

[18] Muharebeden geri döndüğümüzde bir tanesi piyade savaşı için örümcek ağları üzerine, bir tanesi de gökyüzünde yapılan savaş için bulutların üzerine olmak kaydıyla iki tane zafer takı kuruyorduk. Bununla uğraşıldığı sırada, gözcüler bize, savaşın öncesinde Phaethon'a yardım için gelmesi gereken Nephelokentaurosların yaklaştığını bildirmişlerdi. Bize doğru yaklaştıklarında onları net görmeye başlamıştık. Benzersiz görünüşleriyle ilerliyordlardı; bunlar kanatlı atların ve insanların karışımından oluşan bir orduydı. İnsan olan kısımları neredeyse Rhodos Colossus²¹ kadar devasa; at olan kısımlarıysa bir ağır yük gemisi boyutundaydı. Muhtemelen bana inanılmayacağı için sayılarını yazmıyorum ama inanılmaz derecede kalabalıklardı. Zodiak'tan gelen bir okçu onlara liderlik ediyordu. Arkadaşlarının mağlup olduklarını görünce derhal Phaethon'a tekrar bir saldırı başlatılacağına dair haber gönderip hizaya geçtiler. Akabinde hemen saldırıya geçtiklerinde Ay askerleri telaşlandıklarından düzenlerini kaybettiler ve ganimetlerle süslenen zafer takı dağıldı. Bunların hepsini topladılar, kralı kente

τὴν πόλιν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων αὐτοῦ κτείνουσιν· ἀνέσπασαν δὲ καὶ τὰ τρόπαια καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶν ἀραχνῶν πεδῖον ὑφασμένον, ἐμὲ δὲ καὶ δύο τινὰς τῶν ἐταίρων ἐζώγησαν. Ἦδη δὲ παρῆν καὶ ὁ Φαέθων καὶ αὐθις ἄλλα τρόπαιά ὑπ' ἐκείνων ἵστατο.

Ἡμεῖς μὲν οὖν ἀπηγγόμεθα ἐς τὸν ἥλιον αὐθημερὸν τῷ χεῖρι ὀπίσω δεθέντες ἀραχνίου ἀποκόμματι. Οἱ δὲ πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἔγνωσαν τὴν [19] πόλιν, ἀναστρέψαντες δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ ἀέρος ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ἀπὸ τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν σελήνην διήκειν. Τὸ δὲ τεῖχος ἦν διπλοῦν, νεφελωτόν· ὥστε σαφῆς ἐκλειψις τῆς σελήνης ἐγεγόνει καὶ νυκτὶ διηνεκεῖ πᾶσα κατείχετο.

Πιεζόμενος δὲ τούτοις ὁ Ἐνδυμίων πέμψας ἰκέτευε καθαιρεῖν τὸ οἰκοδόμημα καὶ μὴ σφᾶς περιορᾶν ἐν σκότῳ βιοτεύοντας, ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ φόρους τελέσειν καὶ σύμμαχος ἔσεσθαι καὶ μηκέτι πολεμήσειν, καὶ ὁμήρους ἐπὶ τούτοις δοῦναι ἤθελεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Φαέθοντα γενομένης δις ἐκκλησίας τῇ προτεραίᾳ μὲν οὐδὲν παρέλυσαν τῆς ὀργῆς, τῇ ὑστεραίᾳ δὲ μετέγνωσαν, καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις· κατὰ τὰδε συνθήκας [20] ἐποίησαντο Ἠλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι πρὸς Σεληνίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ἐπὶ τῷ καταλῦσαι μὲν τοὺς Ἠλιώτας τὸ διατείχισμα καὶ μηκέτι ἐς τὴν σελήνην ἐσβάλλειν, ἀποδοῦναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ῥητοῦ ἕκαστον χρήματος, τοὺς δὲ Σεληνίτας ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους τοὺς γε ἄλλους ἀστέρας, ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἠλιώταις, συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλλήλων, ἣν τις ἐπὶ φόρον δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστου ἔτους τὸν βασιλέα τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἠλιωτῶν δρόσου ἀμφορέας μυρίους, καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐτῶν δοῦναι μυρίους, τὴν δὲ ἀποικίαν τὴν ἐς τὸν Ἑωσφόρον κοινῇ ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον· ἐγγράψαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ ἡλεκτρίνῃ καὶ ἀναστῆσαι ἐν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. Ὡμοσαν δὲ Ἠλιωτῶν μὲν Πυρρωνίδης καὶ Θερεΐτης καὶ Φλόγιος, Σεληνιτῶν δὲ Νύκτωρ καὶ Μήνιος καὶ Πολυλάμπης.

[21] Τοιαύτῃ μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο· εὐθὺς δὲ τὸ τεῖχος καθηρεῖτο καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδωσαν. Ἐπεὶ δὲ

kadar takip ettiler, kuşların büyük bir kısmını öldürdüler. Örümceklerin dokuduğu ovayı istila ettiler. Benimle beraber iki arkadaşımı daha ele geçirmişlerdi. Çok geçmeden Phaethon da geldi ve o sırada diğer tarafta bir zafer takı kuruluyordu.

Biz ise o gün, ellerimiz örümcek ağından bir bağ ile arkadan bağlı şekilde Güneş'e götürüldük. [19] Düşman kenti kuşatmamaya karar verdi lakin Güneş'e dönmeden evvel gökyüzünde, Ay'a bir daha Güneş ışığı gelmemesi için bir duvar inşa etmişlerdi. Bu duvar çift kat buluttan yapılmıştı. Böylece tam bir Ay tutulması yaşanmış ve Ay tamamıyla kesintisiz bir geceye mahkûm edilmişti.

Bu şekilde bastırılmış olan Edymion, hayatlarını karanlıkta sürdürmemek için bu duvarları yıksınlar diye hemen bir elçi gönderdi. Haraç vermeye, müttefik olmaya ve tekrar bir savaşa girmeyeceğine dair sözler verdi ve tüm bunlar için rehinerler vermeye razı oldu. Phaethon halkıyla iki toplantı gerçekleştirdi. Yapılan ilk toplantıda biraz bile olsun öfkelerini bir kenara bırakmamışlardı, fakat sonrakinde şu şartlar altında barış yapıldı: [20] Güneş sakinleri ve müttefikleri ile Ay sakinleri ve müttefikleri arasında: Güneş sakinleri tarafından inşa edilen ve ışığı kapatan duvarın yıkılmasına ve Ay'ı tekrar işgal etmemelerine; savaş esirlerinin her birinin belirlenen fidye karşılığında verilmesine; Ay Ülkesi'nin diğer yıldızların otonom yapısına karışmayacağına ve Güneş Ülkesi'ne bir daha savaş açmayacağına; Hangi ülke saldırıya uğrarsa diğerinin ona yardım edeceğine; Ay Ülkesi kralının Güneş Ülkesi kralına her yıl on bin amfora çiy vereceğine; Aynı zamanda Güneş Ülkesine sadakatleri için on bin esir vereceğine; Sabah Yıldızı'nda kurulması planlanan koloninin ortaklaşa kurulmasına ve arzu eden herkesin oradan pay almasına; Bu antlaşmanın elektron bir levhaya işlenerek, havada, iki ülkenin ortak sınırına dikilmesine karar verilmiştir. Güneş Ülkesi adına Pyronides, Thereites, Phlogios; Ay Ülkesi adına Nyktor, Menios, Polylampes.

[21] İşte barış bu şartlar altında yapıldı, duvar derhal yıkıldı ve esirler teslim edildi. Ay'a

ἀφικόμεθα ἐς τὴν σελήνην, ὑπηντίαζον ἡμᾶς καὶ ἡσπάζοντο μετὰ δακρύων οἱ τε ἑταῖροι καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. Καὶ ὁ μὲν ἡξίου με μεῖναί τε παρ' αὐτῷ καὶ κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν πρὸς γάμον τὸν ἑαυτοῦ παῖδα· γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς. Ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ἡξίου ἀποπεμφθῆναι κάτω ἐς τὴν θάλατταν. Ὡς δὲ ἔγνω ἀδύνατον ὃν πείθειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς [22] ἐστιάσας ἑπτὰ ἡμέρας.

Ἄ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ διατρίβων ἐν τῇ σελήνῃ κατενόησα καινὰ καὶ παράδοξα, ταῦτα βούλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γεννᾶσθαι αὐτούς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων· γάμοις γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρώνται καὶ οὐδὲ ὄνομα γυναικὸς ὅλως ἴσασι. Μέχρι μὲν οὖν πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν γαμεῖται ἕκαστος, ἀπὸ δὲ τούτων γαμεῖ αὐτός· κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις· ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη, καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατεμόντες ἐξάγουσι νεκρά, θέντες δὲ αὐτὰ πρὸς τὸν ἄνεμον κεχηνότα ζωοποιοῦσιν. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τοὺς Ἑλλήνας ἐκεῖθεν ἦκειν τῆς γαστροκνημίας τοῦνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρος κυοφορεῖ. Μείζον δὲ τούτου ἄλλο διηγῆσομαι. Γένος ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων οἱ καλούμενοι Δενδρεῖται, γίνεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον. Ὅρχιν ἀνθρώπου τὸν δεξιὸν ἀποτεμόντες ἐν γῇ φυτεύουσιν, ἐκ δὲ αὐτοῦ δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός· ἔχει δὲ καὶ κλάδους καὶ φύλλα· ὁ δὲ καρπὸς ἐστὶ βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. Ἐπειδὰν οὖν πεπανθῶσιν, τρυγήσαντες αὐτὰς ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μέντοι πρόσθετα ἔχουσιν, οἱ μὲν ἐλεφάντινα, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ξύλινα, καὶ διὰ τούτων ὀχεύουσι καὶ πλησιάζουσι τοῖς γαμέταις τοῖς ἑαυτῶν. Ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ [23] ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς διαλυόμενος ἀήρ γίνεται. Τροφή δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή· ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσιν, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων· πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι· ὀπτωμένων δὲ περικαθεσθέντες ὥσπερ δὴ περὶ τράπεζαν κάπτουσι τὸν ἀναθυμῳόμενον καπνὸν καὶ εὐωχοῦνται. Σίτω μὲν δὴ τρέφονται τοιούτῳ ποτὸν δὲ

ulaştığımızda dostlarım ve Edymion tarafından gözyaşlarıyla karşılandık. Benden onunla kalıp koloniye katılmamı ve evlenmemiz için oğlunu teklif etti, ülkelerinde hiç kadın yoktu. Ben ise kabul etmedim elbette. Denize inmek arzusunda olduğumuzu söyledim, beni ikna edemeyeceğini anladığından bize izin verdi, fakat öncesinde bizi yedi gün boyunca eğlendirdi. [22] Ayda kaldığım süre boyunca karşılaştığım tuhaf ve inanılmaz şeylerden size bahsetmek istiyorum.

Öncelikle orada kadınlardan değil erkeklerden doğuyorlar. Erkekler birbirleriyle evleniyorlar ve kadın kelimesinin ne olduğunu bilmiyorlar bile. Yirmi beş yaşına gelene kadar her erkek orada kadın olarak sayılıyor, bu yaşı geçtikten sonra ise koca olarak görülüyorlar. Çocuklarını karınlarında taşıyorlar, bunun yerine baldırlarında taşıyorlar. Hamile kaldıktan sonra ise baldırları şişmeye başlıyor. Aradan zaman geçtikten sonra ise baldırı yarıp çocuğu ölü şekilde çıkartıyorlar, daha sonra ise onu ağzı açık vaziyette yukarı kaldırıp rüzgarla hayat bulmasını sağlıyorlar. Sanırım Hellenlerin baldır için kullandığı bacağın göbeği tabiri onlardan öğrenilmiş bir şey çünkü onlarda baldır hamilelikte tam olarak göbeğin yaptığı işi yapıyor. Şimdi size daha büyük bir şey anlatacağım; Dendritai olarak adlandırdıkları bir tür daha var. Erkeklerin sağ yumurtalığını kesip toprağa gömüyorlar. Sonrasında orada Phallos'a benzeyen büyük bir et ağacı büyüyor. Bunun dalları ve yaprakları da var. Meyvesi ise yaklaşık yarım kol büyüklüğünde meşe palamududur. Bir süre sonra bu meyveler olgunlaşınca onları topluyorlar ve meyvenin kabuklarını soyarak erkekleri ortaya çıkartıyorlar. Başka bir ilginç olay ise bazen fildişinden bazen de ahşaptan yapılan aletleri cinsel ilişkileri sırasında kullanıyorlar. [23] Yaşlandıklarındaysa ölmüyorlar, duman gibi çözülüp havaya karışıyorlar. Hepsi aynı tarz yemek yiyor. Ateş yakıp kömürün üzerinde kurbağaları kızartıyorlar, havada uçan bir sürü kurbağa görmek mümkün, kendileri ise sofrada oturmuşçasına bunun etrafına sıralanıyorlar, pişen kurbağalardan dağılan dumanları içlerine çekerek karınlarını doyuruyorlar.²² İşte yedikleri şey bu. İçtikleri ise

αὐτοῖς ἐστὶν ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς κύλικα καὶ ὑγρὸν ἀνιείς ὥσπερ δρόσον. Οὐ μὴν ἀπουροῦσιν γε καὶ ἀφοδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲ τέτρηνται ἥπερ ἡμεῖς, οὐδὲ τὴν συνουσίαν οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἔδραις παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύαις ὑπὲρ τὴν γαστροκνημίαν· ἐκεῖ γάρ εἰσι τετρημένοι.

Καλὸς δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς ἦν πού τις φαλακρὸς καὶ ἄκομος ἦ, τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττονται. Ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων τούναντίον τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν· ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ περὶ ἐκείνων διηγοῦντο. Καὶ μὴν καὶ γένεια φύουσιν μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. Καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν μονοδάκτυλοι. Ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκάστω αὐτῶν κράμβη ἐκπέφυκε μακρὰ ὥσπερ οὐρά, θάλλουσα ἐς αἰὲ καὶ ὑπτίου ἀναπίπτοντος οὐ [24] κατακλωμένη. Απομύττονται δὲ μέλι δριμύτατον· κάπειδαν ἢ πονῶσιν ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἰδρoῦσιν, ὥστε καὶ τυροὺς ἀπ' αὐτοῦ πήγνυσθαι, ὀλίγον τοῦ μέλιτος ἐπιστάξαντες· ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν κρομμύων πᾶν λιπαρόν τε καὶ εὐῶδες ὥσπερ μύρον. Ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους· αἱ γὰρ ῥᾶγες τῶν βοτρύων εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα, καί, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐπειδὴν ἐμπεσὼν ἄνεμος διασεῖση τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε πρὸς ἡμᾶς καταπίπτει ἢ χάλαζα διαρραγέντων τῶν βοτρύων. Τῇ μέντοι γαστρὶ ὅσα πῆρα χρῶνται τιθέντες ἐν αὐτῇ ὅσων δέονται· ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη καὶ πάλιν κλειστή ἐστὶν· ἐντέρων δὲ οὐδὲν ὑπάρχειν αὐτῇ φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι δασεῖα πᾶσα ἐντοσθε καὶ λάσιός ἐστιν, ὥστε καὶ τὰ νεογνά, ἐπειδὴν ῥίγος ἦ, ἐς ταύτην ὑποδύεται.

[25] Ἐσθῆς δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις ὑαλίνῃ μαλθακῇ, τοῖς πένησι δὲ χαλκῇ ὑφαντῇ· πολὺχαλκα γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία, καὶ ἐργάζονται τὸν χαλκὸν ὕδατι ἀποβρέξαντες ὥσπερ τὰ ἔρια. Περὶ μέντοι τῶν ὀφθαλμῶν, οἷους ἔχουσιν, ὀκνῶ μὲν εἰπεῖν, μή τις με νομίση ψεύδεσθαι διὰ τὸ ἄπιστον τοῦ λόγου. Ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ· τοὺς ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι, καὶ ὁ βουλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ φυλάττει ἔστ' ἂν δεηθῇ ἰδεῖν· οὕτω δὲ ἐνθήμενος ὀρᾷ· καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες παρ' ἄλλων

asında hava. Bunu bir kap içine sıkıştırılmış akışkan hava olarak düşünebilirsiniz. Sıçmak ve işemek konusunda bizden farkları yok lakin çiftleşmek için biraz tuhaf şekilde baldırlarındaki deliği kullanıyorlar.

Orada, eğer bir adam kelse ilgi çekici olduğu düşünülür; uzun saçlılar ise iğrençtir. Bu durum kuyruklu yıldızlarda farklıdır; orada uzun saçlılar çekicidir. Bunu da bize oralara gidip gelenler anlattı. Anlatılacak bir başka durum ise dizlerinin biraz üstüne kadar sakallarını uzatırlar ve ayak tırnakları yoktur. Sadece bir tane ayak parmakları vardır. Her adamın kışında ise her daim yeşil ve kıvrılmaz şekilde duran, lahana yaprağından uzun bir kuyruk bulunur. [24] Burunlarından keskin bal damlar. Çalıştıkları ya da egzersiz yaptıkları zaman ise vücutları sütle terler. Eğer bu sütün içine biraz bal damlasa bile anında peynire dönüşür. Soğansı şeylerden yağ yapıp sürerler ve bu sayede hoş ve tatlı kokarlar; bu yağ tıpkı bir mür²³ gibidir. Havada bir sürü şarap dolu sulu üzüm uçuşur. Bunlar salkımlardan kopup dolu taneleri gibi uçuşurlar. Benim düşünceme göre üzüm salkımlarına rüzgar çarpınca onları dolu taneleri gibi savurur ve bu şekilde sallandıkça da şaraba dönüşürler. Karınlarını cep olarak kullanırlar. Oraya ihtiyaçları olan şeyleri koyabiliyorlar ve istediklerinde onu açıp kapatabiliyorlar. Sanki içlerinde bağırsak yok gibi. İçi tamamen tüylü ve çocukları üşüdüklerinde doğrudan buraya giriyor.

[25] Orada zenginler narin kristal kıyafetler giyerken fakirler ise pirinçten dokunmuş kıyafetler giyerler. O topraklar bronzla doluydu. Aynı bizim yüne yaptığımız gibi onu suyla ıslatarak şekil verip örülebilir hale getirmekteydiler. Gözlerinin neye benzediğini anlatmak konusunda ise tereddütlerim var çünkü söylediklerime inanmayacağınızı düşünmekteyim lakin yine anlatacağım. Gözlerini diledikleri zaman çıkartabiliyorlar ve dilediklerinde geri yerine takabiliyorlar. Nerede neyi gözlemlemek istiyorlarsa gözlerini çıkartıp oraya koyuyorlar ve daha sonrasında geri yerine takıp oradaki şeyleri görmeye başlıyorlar. Eğer biri gözünü kaybederse başkasınınkini

χρησάμενοι ὀρώσιν. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. Τὰ ὠτα δὲ πλατάνων φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς πλήν γε τοῖς ἀπὸ τῶν βαλάνων· ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσιν. Καὶ μὴν καὶ ἄλλο [26] θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην· κάτοπτρον μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος οὐ πάνυ βαθέος. Ἄν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ καταβῇ τις, ἀκούει πάντων τῶν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων, ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ ὥσπερ ἐφεστῶς ἐκάστοις· τότε καὶ τοὺς οἰκείους ἐγὼ ἐθεασάμην καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα, εἰ δὲ κάκεῖνοι ἐμὲ ἑώρων, οὐκέτι ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν. Ὅστις δὲ ταῦτα μὴ πιστεύει οὕτως ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω.

[27] Τότε δ' οὖν ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτόν, ἐμβάντες ἀνήχθημεν· ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν τῶν ὑαλίνων χιτῶνων, πέντε δὲ χαλκοῦς, καὶ πανοπλίαν θερμίνην, ἃ πάντα ἐν τῷ κῆτει κατέλιπον. Συνέπεμψε δὲ ἡμῖν καὶ Ἴππογύπους χιλίους παραπέμψοντας ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. Ἐν δὲ τῷ παράπλῳ [28] ὦλῳ πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημεΐσαμεν, προσέσχομεν δὲ καὶ τῷ Ἐωσφόρῳ ἄρτι συνοικιζομένῳ, καὶ ἀποβάντες ὑδρευσάμεθα. Ἐμβάντες δὲ εἰς τὸν ζῳδιακὸν ἐν ἀριστερᾷ παρήειμεν τὸν ἥλιον, ἐν χρῶ τὴν γῆν παραπλέοντες· οὐ γὰρ ἀπέβημεν καίτοι πολλὰ τῶν ἐταίρων ἐπιθυμούντων, ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἐφῆκεν. Ἐθεώμεθα μέντοι τὴν χώραν εὐθαλῇ τε καὶ πίονα καὶ εὐυδρον καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. Ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφοροῦντες παρὰ τῷ Φαέθοντι, ἐπέπτησαν ἐπὶ τὴν ναῦν, καὶ μαθόντες ἐνσπόνδους ἀνεχώρησαν. Ἦδη δὲ καὶ οἱ [29] Ἴππόγυποι ἀπεληλύθεσαν.

Πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιούσαν νύκτα καὶ ἡμέραν, περὶ ἑσπέραν ἀφικόμεθα ἐς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἥδη τὸν κάτω πλοῦν διώκοντες. Ἡ δὲ πόλις αὕτη κεῖται μεταξὺ τοῦ Πλειάδων καὶ τοῦ Ὑάδων ἀέρος, ταπεινότερα μέντοι. Πολὺ τοῦ ζῳδιακοῦ. Αποβάντες δὲ ἄνθρωπον μὲν οὐδένα εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ περὶ τὸν λιμένα διατρίβοντας, τοὺς μὲν μικροὺς καὶ

ödünç alabiliyor, orada fazladan göz bulundurmak zenginlik sayılır. Kulaklarına gelecek olursak, ağaçta yetişenler hariç hepsinde çınar yaprağından kulak var, ağaçta yetişenlerinki ise ahşaptan. [26] Kraliyet eşrafında bir başka mucizeye daha tanık oldum. Çok da derin olmayan bir kuyunun üzerine yerleştirilmiş bir ayna sabitlenmiş şekilde duruyordu. Eğer biri bu kuyuya girerse bizim topraklarımızda konuşulan her şeyi duyabilirdi. Eğer aynadan bakar ise, sanki tepeden onları izliyormuş gibi, yeryüzündeki her kenti görebilirdi. Bunu denediğimde ailemi ve yurdumu gördüm ama fazla yaklaştığım zaman onların da beni görüp görmediklerinden emin değilim. Bunlara inanmayan varsa bizzat oralara gidip bu anlatıklarımı kendi gözleriyle görebilir.

[27] Maceramıza geri dönmek için kralı ve arkadaşlarını kucakladıktan sonra gemiye bindik ve yola koyulduk. Edymion bana hediye olarak, iki tane kristal, beş tane bronz tunik ve bir tane de bakla zırhı hediye etti ama ben bunların hepsini bir deniz canavarının içinde bırakmak zorunda kaldım. Ayrıca bize eşlik etmeleri için bin tane Hippogynopoi verdiler, yaklaşık beş yüz stadion kadar bizimle geldiler. [28] Yol boyunca bir sürü ülke geçtik fakat sadece kolonileştirilen Sabah Yıldızı'na uğradık. Oraya indik ve su aldık. Sonra oradan ayrılıp Zodiak'a girdik, o sırada Güneş Ülkesi'ni geçerken sağ tarafımızda onların limanı kalıyordu. Birçok yoldaşım orayı da görmek istese de rüzgar elverişsiz olduğu için limana yanaşamadık, fakat ülkenin yeşil, sulak arazilerle kaplı ve daha anlatılmamış birçok güzel şeyle kaplı olduğunu gördük. Artık Phaethon'un hizmetinde olan Nephelokentauruslar bizleri görür görmez yanımıza yanaştılar, fakat yapılan barış antlaşmasının bizleri koruduğunu öğrendikten sonra geri gittiler. O sırada Hippogynopoi bizleri çoktan terk etmişti. [29] Sonraki gece ve gündüz boyunca yola devam ettik.

Akşama doğru ise Lykhnopolis olarak anılan bir kente ulaşmıştık, hemen bizim altımızda duruyordu. Bu kent Pleiades²⁴ ve Hyades²⁵ yıldızları arasında, Zodiak'ın aşağısında uzanan bir kenttir. Kente indiğimizde çevrede hiç insan bulamadık ancak agorada ve limanda başıboş aylak aylak dolaşan lambalar vardı. Tabiri caizse bazıları ufak

ὥσπερ πένητας, ὀλίγους δὲ τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν πάννυ λαμπροὺς καὶ περιφανεῖς. Οἰκήσεις δὲ αὐτοῖς καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἐκάστῳ πεποιήντο, καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι, καὶ φωνὴν προῖεμένων ἠκούομεν, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἠδίκουν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξένια ἐκάλουν· ἡμεῖς δὲ ὁμῶς ἐφοβούμεθα, καὶ οὔτε δειπνῆσαι οὔτε ὑπνῶσαί τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. Ἀρχεῖα δὲ αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεποιήται, ἐνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν διὰ νυκτὸς ὅλης κάθηται ὀνομαστικῶς καλῶν ἕκαστον· ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καταδικάζεται ἀποθανεῖν ὡς λιπὼν τὴν τάξιν· ὁ δὲ θάνατός ἐστι σβεσθῆναι. Παρεστῶτες δὲ ἡμεῖς ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων ἀπολογουμένων καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων δι' ἃς ἐβράδυνον. Ἐνθα καὶ τὸν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα, καὶ προσειπὼν αὐτὸν περὶ τῶν κατ' οἶκον ἐπυνθανόμην ὅπως ἔχοιεν· ὁ δὲ μοι ἅπαντα ἐκεῖνα διηγήσατο.

Τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην αὐτοῦ ἐμείναμεν, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἄραντες ἐπλέομεν ἤδη πλησίον τῶν νεφῶν· ἐνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες ἐθαυμάσαμεν, οὐ μέντοι ἐπέβημεν αὐτῇ· οὐ γὰρ εἶα τὸ πνεῦμα. Βασιλεύειν μέντοι αὐτῶν ἐλέγετο Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος. Καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ καὶ ἀληθοῦς καὶ μάτην ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ καὶ τὸν ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν, γῆν δὲ οὐδαμοῦ, πλὴν γε τῶν ἐν τῷ ἁέρι· καὶ αὐταὶ δὲ πυρώδεις καὶ ὑπεραυγεῖς ἐφαντάζοντο. Τῇ τετάρτῃ δὲ περὶ μεσημβρίαν μαλακῶς ἐνδιδόντος τοῦ πνεύματος καὶ συνιζάνοντος ἐπὶ τὴν θάλατταν καθείθημεν. Ὡς δὲ τοῦ ὕδατος ἐψαύσαμεν, θαυμασίως ὑπερηρόμεθα [30] καὶ ὑπερεχαίρομεν καὶ πᾶσαν ἐκ τῶν παρόντων εὐφροσύνην ἐποιούμεθα καὶ ἀποβάντες ἐνηχόμεθα· καὶ γὰρ ἔτυχε γαλήνη οὔσα καὶ εὐσταθοῦν τὸ πέλαγος.

Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίνεσθαι πολλάκις ἢ πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολή· καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν εὐδίᾳ πλεύσαντες, τῆς τρίτης ὑποφαινούσης πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὀρῶμεν θηρία καὶ κήτη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἐν δὲ μέγιστον ἀπάντων ὅσον

ve zayıf bazıları ise büyük ve güçlüydüler. Her birinin kendi evi ya da şamdanı vardı. Hepsi insanlar gibi isme sahipti onları aralarında konuşurlarken duymuştuk. Bizze asla zarar vermedikleri gibi onların misafirleri olmamamızı istediler. Korkuyorduk, ne ağzımıza bir lokma koyabildik ne de gözümüze bir gram uyku girdi. Kentin ortasında yöneticilerin oturduğu kamu binaları vardı. Yöneticiler tüm gece boyunca herkesi tek tek ismiyle çağırıyorlar, cevap vermeyip gelemeyenler ise ölüm cezasına çarptırılıyordu. Mahkemedeyken neler olduğunu ve orada lambaların neden geciktiklerine dair nasıl savunmalar yaptıklarına şahit olduk. Orada kendi lambamızla da tanıştım ve ona hemen evde neler olup bittiğini sordum, bana her şeyi anlattı.

O gece orada kaldık, ertesi gün ise hemen yelken açtık ve yola devam ettik. Bu zamana kadar hep bulutların yakınındaydık. O sırada Nephelokokkugia²⁶ kentini de gördük ve orayı aşırı merak etmemize rağmen rüzgar elverişli olmadığından oraya inemedik. Kralının Kottyphionos oğlu Kronos olduğu söyleniyordu. Bu durum Aristophanes'i hatırlamama neden olmuştu, bence o söylediklerine kimsenin inanmadığı, bilge ve güvenilir bir adamdı. Üçüncü gün artık okyanusu görmeye başlamıştık lakin çevremizde havadaki ülkeler dışında kara parçası yoktu. Havadaki ülkeler de artık parlak ve ateş rengindeydiler. Dördüncü günümüzde, öğlen vaktine doğru rüzgarın şiddeti biraz azalınca suya doğru inişe geçtik. Suyu dokunduğumuz anda hepimiz inanılmaz mutlu olmuştuk. [30] Hemen yüzmek için hazırlandık, şansımıza deniz sakın ve çarşaf gibiydi, fakat bu durum aslında daha kötü şeylerin sadece başlangıcıydı.

Güzel havada iki gün boyunca yolculuk yaptık lakin üçüncü gün güneşin doğmasıyla beraber birden bir sürü deniz canavarı ve balinayla karşılaştık. İçlerinden bir tanesi neredeyse

σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος· ἐπῆει δὲ κεχηνὸς καὶ πρὸ πολλοῦ ταράττον τὴν θάλατταν ἀφρῶ τε περικλυζόμενον καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαῖνον πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους, ὅξεῖς δὲ πάντας ὥσπερ σκόλοπας καὶ λευκοὺς ὥσπερ ἐλεφαντίνους. Ἡμεῖς μὲν οὖν τὸ ὕστατον ἀλλήλους προσειπόντες καὶ περιβαλόντες ἐμένομεν· τὸ δὲ ἤδη παρῆν καὶ ἀναρροφῆσαν ἡμᾶς αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. Οὐ μέντοι ἔφθη συναράξαι τοῖς ὁδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀραιωμάτων ἡ ναὺς ἐς τὸ ἔσω διεξέπεσεν. Ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον [31] σκότος ἦν καὶ οὐδὲν ἐωρῶμεν, ὕστερον δὲ αὐτοῦ ἀναχανόντος εἶδομεν κύτος μέγα καὶ πάντῃ πλατὺ καὶ ὑψηλόν, ἱκανὸν μυριάνδρῳ πόλει ἐνοικεῖν. Ἐκείντο δὲ ἐν μέσῳ καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ἰχθύες καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοίων ἰστία καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὅστέα καὶ φορτία, κατὰ μέσον δὲ καὶ γῆ καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλὺς ἦν κατέπινε συνιζάνουσα. Ὑλὴ γοῦν ἐπ' αὐτῆς καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει καὶ λάχανα ἐβεβλαστήκει, καὶ ἐώκει πάντα ἐξειργασμένοις· περίμετρον δὲ τῆς γῆς στάδιοι διακόσιοι καὶ τεσσαράκοντα. Ἦν δὲ ἰδεῖν καὶ ὄρνεα θαλάττια, λάρους καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νεοττεύοντα.

[32] Τότε μὲν οὖν ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν, ὕστερον δὲ ἀναστήσαντες τοὺς ἐταίρους τὴν μὲν ναῦν ὑπεστηρίξαμεν, αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα συντρίψαντες καὶ ἀνακαύσαντες δεῖπνον ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. Παρέκειτο δὲ ἄφθονα καὶ παντοδαπὰ κρέα τῶν ἰχθύων, καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ἐκ τοῦ Ἑωσφόρου εἶχομεν. Τῇ ἐπιούσῃ δὲ διαναστάντες, εἴ ποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν οὐρανόν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους· καὶ γὰρ ἦσθάνομεθα φερομένου αὐτοῦ ὀξέως πρὸς πᾶν μέρος τῆς θαλάττης. Ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐθάδες τῇ διατριβῇ ἐγενόμεθα, λαβὼν ἐπτὰ τῶν ἐταίρων ἐβάδιζον ἐς τὴν ὕλην περισκοπήσασθαι τὰ πάντα βουλόμενος. Οὕπῳ δὲ πέντε ὅλους διελθὼν σταδίους εὗρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἢ ἐπιγραφὴ, καὶ μετ' οὐ πολὺ καὶ τάφους πολλοὺς καὶ στήλας ἐπ' αὐτῶν πλησίον τε πηγὴν ὕδατος διαυγοῦς, ἔτι δὲ καὶ κυνὸς ὕλακὴν ἠκούομεν καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν καὶ τινα καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν.

1500 stadion uzunluğundaydı. Ağzını açarak bize doğru ilerlerken keskin dişleri deniz köpükleriyle yıkanıyordu. Dişlerinin hepsi adeta phallos tasvirleri gibi, dik, sivri ve de fildişi gibi beyazdı. O sırada birbirimize sarılıp vedalaştık ve sonumuzun gelmesini bekledik. Bir anda geldi, gemiyi de bizleri de yuttu. Şanslıydık ki tekne dişlerinin arasındaki boşluktan süzülüp içeri doğru kayınca bizi çiğneyemedi. [31] İçerisi başlangıçta karanlıktı ve hiçbir şey göremiyorduk. Ağzını tekrar açtığında ise içeride büyük bir oyuk gördük. Neredeyse bir kent oluşturacak kadar büyük, tepeleri ve düzlükleri olan bir kara parçasıydı bu. Etrafımızda irili ufaklı balıklar, hepsi ezilmiş, çiğnenmiş başka başka yaratıklar; gemi çapaları ve armaları; insan kemikleri ve eşyalar vardı. Ortada ise tepeleleriyle beraber bir kara parçası bulunuyordu. Çamurdan oluşan bu araziye sanırım komple yutmuştu. Bunun üzerinde her türlü ağaçtan oluşan bir orman büyümüştü. Her şey sanki nizamiydi ve birileri tarım yapmış gibi görünüyordu. İçerideki bu adanın sahili yaklaşık 240 stadion uzunluğundaydı. Deniz kuşları, martılar ve yalı çapkınları ağaçların üzerine yuva yapıyorlardı.

[32] Başlarda uzun süre ağlamıştık sonra ise yoldaşlarımı silkeledim ve hareketlendirdim, önce gemimizi ayağa kaldırıp bir yere sabitledik, sonrasında ahşap çubukları birbirine sürterek ateş yaktık ve hazırlayabileceğimiz en iyi akşam yemeğini hazırladık. Elimizde her türden bol bol balık vardı ve Sabah Yıldızı'ndan depoladığımız su da hâlâ duruyordu. Ertesi gün başlarken, balina ağzını açtığında bazen dağları görüyorduk bazense sadece gökyüzünü ama genellikle, çoğu zaman adaları görebiliyorduk, bu yüzden onun denizin ortasında hızla hareket ediyor olduğunu fark etmiştik. Uzun süre aynı yerde beklemekten bunalınca etrafta ne var ne yok keşfetmek için yedi tane arkadaşımı da yanıma alıp ormana doğru ilerledim. Daha yedi yüz-sekiz yüz metre bile gitmemiştik ki karşımıza, yazıttan da anladığımız kadarıyla, bir Poseidon tapınağı çıktı. Onun hemen yakınında ise mezarlar ve sütunlar bulunuyordu, bunların yanında ise temiz su kaynağı vardı. Ardından bir köpeğin havladığını duyduk ve uzakta yükselen dumanları görüyorduk, dumanların yükseldiği yer bir kulübeyi andırıyordu.

[33] Σπουδῇ οὖν βαδίζοντες ἐφιστάμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ μάλα προθύμως πρασιάν τινα ἐργαζομένοις καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν· ἡσθέντες οὖν ἅμα καὶ φοβηθέντες ἔστημεν· κάκεῖνοι δὲ ταὐτὸ ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς παθόντες ἀναυδοὶ παρειστήκεσαν· χρόνῳ δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, Τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστέ, ὦ ξένοι; πότερον τῶν ἐναλίων δαιμόνων ἢ ἄνθρωποι δυστυχεῖς ἡμῖν παραπλήσιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες καὶ ἐν γῇ τραφέντες νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν καὶ συννηχόμεθα τῷ περιέχοντι τούτῳ θηρίῳ, οὐδ' ὁ πάσχομεν ἀκριβῶς εἰδότες· τεθνάναι μὲν γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. Πρὸς ταῦτα ἐγὼ εἶπον· Καὶ ἡμεῖς τοὶ ἄνθρωποι, νεήλυδες μὲν, ὦ πάτερ, αὐτῷ σκάφει πρῶτῃν καταποθέντες, προήλθομεν δὲ νῦν βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει πολλή γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. Δαίμων δέ τις, ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς ἤγαγεν σέ τε ὁψομένους καὶ εἰσομένους ὅτι μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθεύργμεθα τῷ θηρίῳ· ἀλλὰ φράσον γε ἡμῖν τὴν σαυτοῦ τύχην, ὅστις τε ὢν καὶ ὅπως δεῦρο εἰσῆλθες. Ὁ δὲ οὐ πρότερον ἔφη ἐρεῖν οὐδὲ πεύσεσθαι παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τῶν παρόντων μεταδοῦναι, καὶ λαβὼν ἡμᾶς ἤγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν—ἐπεποίητο δὲ αὐτάρκη καὶ στιβάδας ἐνικοδόμητο καὶ τὰ ἄλλα ἐξήρτιστο—παραθεῖς δὲ ἡμῖν λάχανά τε καὶ ἀκρόδρυα καὶ ἰχθῦς, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπειδὴ ἱκανῶς ἐκορέσθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ πεπόνθοιμεν· καὶ γὰρ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τὸν τε χειμῶνα καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ τὸν ἐν τῷ ἄερι πλοῦν, καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τὰ ἄλλα μέχρι τῆς εἰς τὸ κῆτος καταδύσεως.

[34] Ὁ δὲ ὑπερθαυμάσας καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὐτὸν διεξήει λέγων, Τὸ μὲν γένος εἰμὶ, ὦ ξένοι, Κύπριος, ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τῆς πατρίδος μετὰ παιδός, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν ἔπλεον εἰς Ἰταλίαν ποικίλον φόρτον κομίζων ἐπὶ νεῶς μεγάλης, ἣν ἐπὶ στόματι τοῦ κήτους διαλελυμένην ἴσως ἑωράκατε. Μέχρι μὲν οὖν Σικελίας εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν· ἐκεῖθεν δὲ ἀρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ τριταῖοι ἐς τὸν ὠκεανὸν ἀπηνέχθημεν, ἔνθα τῷ κήτει περιτυχόντες καὶ αὐτανδροὶ καταποθέντες δύο ἡμεῖς μόνοι, τῶν ἄλλων ἀποθανόντων, ἐσώθημεν. Θάψαντες δὲ τοὺς ἐταίρους καὶ ναὸν τῷ

[33] Dikkatle ilerlediğimiz sırada kaynaktan su alıp bahçe sulayan yaşlı bir adam ve bir çocuğa denk geldik. İçimizde aynı anda hem korku hem de sevinç vardı, kalakaldık. Muhtemelen onlar da bizim gibi hissediyorlardı. Konuşmadan oraya doğru ilerledik. O sırada yaşlı adam, “Yabancılar! Sizler de kimsiniz, deniz tanrıları mısınız, yoksa bizim gibi talihsiz insanlar mısınız? Ha bizi soracak olursanız karada doğup büyümüş insanlar olsak bile, artık bizi yutan bu canavarla beraber yüzen deniz yaratıklarından başka bir şey değiliz. Hayatta olduğumuzdan emin olsak da kendimizi ölü kabul ediyoruz.” dedi. Yaşlı adama karşılık verdim: “Efendim, biz de insanız! Buraya canavar tarafından yutularak yeni geldik, gemimiz ve her şeyimizle yutulduk. Sadece ormanda nasıl şeyler bulabilir diye düşünerek yola koyulduk çünkü bu yeşillik alan oldukça deniş ve büyük. Fakat sizi bulmamızı ve bu canavarın içerisinde tutsak kalan tek insanlar olmadığımızı anlamamızı sağlayan bazı kutsal şeyler oldu ve sizi bulduk! Lütfen bize hikayenizden bahsedİN, buraya nasıl geldiniz?” Misa-firim olmadan size ne bir şey anlatırım ne de bir soru sorarım dedi ve bizi alıp eve götürdü. Ev oldukça genişti, döşekler vardı ve her şey olması gerektiği gibi döşenmişti. Bize sebze, meyve ve balık ikram etmeden hemen evvel şarap koydu. Her şeyden yeterince memnun olduğumuzda ise bize neler olduğunu sordu. Ona, en başından sonuna kadar, fırtınayı, adayı, havada yolculuk etmemizi, savaşı ve balinayla karşılaşana kadar başımıza gelen her şeyi anlattım.

[34] Dinledikten sonra oldukça şaşırdı ve ardından kendi hikayesini anlatmaya başladı: “Benim soyuma bakacak olursak, ey yabancılar, ben esasen Kıbrıslıyım, ana vatanımdan bir tüccar olarak, gördüğünüz evladım la ve birçok hizmetçiy-le beraber yola çıkmıştım. Çeşitli mallar almak amacıyla İtalya’ya doğru seyahat ediyorduk. Lakin sizin de göreceğiniz üzere gemimiz bu canavarın ağzında mahvoldu. Aslında Sicilya’ya kadar talihimiz bizden yanaydı fakat orada şiddetli bir fırtınaya tutulduk, bu fırtına bizi üç gün boyunca okyanusta sürükledi, sonrasında ise bu canavara denk geldik. Mürettebat ve her şey yutuldu, sadece oğlum ve ben sağ kurtulduk, geri kalanların hepsi öldü. Ölen yoldaşlarımızı defnettik, ardından da

Ποσειδῶνι δειμᾶμενοι τουτονὶ τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲν κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι καὶ ἀκρόδρουα. Πολλὴ δέ, ὥς ὀράτε, ἡ ὕλη, καὶ μὴν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἡδύτατος οἶνος γεννᾶται· καὶ τὴν πηγὴν δὲ ἴσως εἶδετε καλλίστου καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. Εὐνὴν δὲ ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνεα δὲ θηρεύομεν τὰ εἰσπετόμενα, καὶ ζῶντας ἰχθῦς ἀγρεύομεν ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βραγχία τοῦ θηρίου, ἔνθα καὶ λουόμεθα, ὅποταν ἐπιθυμήσωμεν. Καὶ μὴν καὶ λίμνη οὐ πόρρω ἐστὶν σταδίων εἴκοσι τὴν περίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς, ἐν ἧ καὶ νηχόμεθα καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ὃ ἐγὼ ναυπηγησάμην. Ἐτη δὲ ἐστὶν ἡμῖν τῆς καταπόσεως ταῦτα ἑπτὰ καὶ εἴκοσι. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἴσως φέρειν δυνάμεθα, οἱ δὲ [35] γείτονες ἡμῶν καὶ πάροικοι σφόδρα χαλεποὶ καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες καὶ ἄγριοι. Ἡ γάρ, ἔφην ἐγώ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσιν ἐν τῷ κήτει; Πολλοὶ μὲν οὖν, ἔφην, καὶ ἄξενοι καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι· τὰ μὲν γὰρ ἐσπέρια τῆς ὕλης καὶ οὐραῖα Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγγελυωπὸν καὶ καραβοπρόσωπον, μάχιμον καὶ θρασὺ καὶ ὠμοφάγον· τὰ δὲ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς κατὰ τὸν δεξιὸν τοῖχον Τριτωνομένδητες, τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες, τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις, ἦττον μέντοι ἄδικοί εἰσιν τῶν ἄλλων· τὰ λαιὰ δὲ Καρκινόχειρες καὶ Θυννοκέφαλοι συμμαχίαν τε καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι· τὴν δὲ μεσόγαιαν νέμονται Παγουρίδαι καὶ Ψηττόποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον· τὰ ἑῷα δέ, τὰ πρὸς αὐτῷ τῷ στόματι, τὰ πολλὰ μὲν ἔρημά ἐστι, προσκλυζόμενα τῇ θαλάττῃ· ὁμως δὲ ἐγὼ ταῦτα ἔχω φόρον τοῖς Ψηττόποσιν ὑποτελῶν ἐκάστου ἔτους ὄστρεια πεντακόσια. Τοιαύτη [36] μὲν ἡ χώρα ἐστίν· ὑμᾶς δὲ χρὴ ὀρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. Πόσοι δέ, ἔφην ἐγώ, πάντες οὗτοί εἰσιν; Πλείους, ἔφην, τῶν χιλίων. Ὅπλα δὲ τίνα ἐστὶν αὐτοῖς; Οὐδέν, ἔφην, πλὴν τὰ ὀστᾶ τῶν ἰχθύων. Οὐκοῦν, ἔφην ἐγώ, ἄριστα ἂν ἔχοι διὰ μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε οὖσιν ἀνόπλοις αὐτοὺς ὠπλισμένους· εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τὸν λοιπὸν βίον οἰκήσομεν.

Ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν

Poseidon'a bir tapınak inşa ettik, işte o günden beri böyleli bir hayat sürüyoruz; sebze yetiştiriyoruz, balık ve meyvelerle besleniyoruz. Gördüğünüz gibi orman geniş olmakla birlikte tatlı şaraplar yapabileceğimiz bol miktarda üzüm bile var, şüphesiz temiz su kaynağını da fark etmişsinizdir. Ağaç yapraklarından yataklarımızı yapar, istediğimiz kadar odun kesip yakarız. İçeride uçan tüm kuşları avlayabiliyoruz. Dilersek balinanın solungaçlarına tırmanıp taze balık bile avlayabiliriz, hatta orada banyo bile yapabiliriz. Diğer yandan çok da uzak olmayan bir mesafede, çevresi yaklaşık yirmi stadion olan bir göl bile var. Bazen içinde yüzeriz bazense benim yaptığım küçük tekneyle yelken açarız. İşte öyle ya da böyle yutulduğumuzdan beri tam yirmi yedi sene geçti. [35] Geri kalan her şeye katlanıyoruz lakin komşularımız ve burada yaşayan diğerleri son derece geçimsiz, haşin, yabani ve vahşiler." dedi ve hemen ardından ben "Ne! Bu canavarın içerisinde başkaları da mı var?" diye sordum. "Neden şaşırdın?" dedi, "elbette hem de bir sürü var. Bunlar düşmanca yetişmiş, tuhaf biçimli tipler. Ormanın batısında kuyruk kısmına doğru yılan balığı gibi yüzleri olan, istakoz gibi kabuklu hayvanlara benzeyen Tarikhanesler var. Bunlar, savaşçı, gözü pek ve çiğ etle beslenirler. Onların doğusunda ise Tritonomendetesler yaşamakta, bunların üst kısmı insan alt kısmı ise kedigillere benzemekte ve diğerlerine göre daha az saldırganlar. Onların hemen sol tarafında, Karkinokheinesler ve Thynnokephaloslar yaşamakta, bunlar da diğer kabilelerle dost ve müttefiklerdir. Ormanın ortasında ise Paguridesler ve Psettopodesler bulunmakta. Bunlar hem savaşçıdırlar hem de oldukça hızlıdırlar. Canavarın ağzına yakın olan kısım ise genelde çok fazla deniz suyuna maruz kaldığından dolayı ıssızdır. Ben ise halihazırda burada yaşayabilmek için Psettopodeslere yılda 500 istiridye vergi ödemek zorundayım. [36] Bu ülke çok fazla kabileden oluşmakta bu yüzden onlarla nasıl mücadele edeceğimizi ya da onlarla nasıl beraber yaşayacağımızı düşünmek zorundayız." Toplamda kaç kabile var diye sorduğumda ise bana belki binden fazla kabilenin bulunduğunu söyledi. Ona, peki ne tür silahlara sahipler diye sordum. "Balık kemikleri dışında neredeyse hiç!" diye cevap verdi. "Öyleyse yapılacak en iyi plan onlarla çarpışmak olacaktır zira bizler silah bakımından donanımlyken onlar değil. Eğer bunu dener ve muvaffak olursak geri kalan yaşamımızda korkusuzca hayatımızı sürdürebiliriz." dedim.

Bu durumu bu şekilde karara bağladıktan sonra gemiye

παρεσκευαζόμεθα. Αιτία δὲ τοῦ πολέμου ἔμελλεν ἔσεσθαι τοῦ φόρου ἢ οὐκ ἀπόδοσις, ἥδη τῆς προθεσμίας ἐνεστώσης. Καὶ δὴ οἱ μὲν ἔπεμπον ἀπαιτοῦντες τὸν δασμόν· ὁ δὲ ὑπεροπτικῶς ἀποκρινάμενος ἀπεδίωξε τοὺς ἀγγέλους. Πρῶτοι οὖν οἱ Ψηττόποδες καὶ οἱ Παγουρίδαι χαλεπαίνοντες τῷ Σκινθάρῳ—τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο—μετὰ πολλοῦ θορύβου ἐπήεσαν. Ἡμεῖς δὲ τὴν ἔφοδον [37] ὑποπτεύοντες ἐξοπλισάμενοι ἀνεμένομεν, λόχον τινὰ προτάξαντες ἀνδρῶν πέντε καὶ εἴκοσι. Προείρητο δὲ τοῖς ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, ἐπειδὴν ἴδωσι παρεληλυθότας τοὺς πολεμίους, ἐπανίστασθαι· καὶ οὕτως ἐποίησαν. Ἐπαναστάντες γὰρ κατόπιν ἔκοπτον αὐτούς, καὶ ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ πέντε καὶ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν ὄντες—καὶ γὰρ ὁ Σκίνθαρος καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ συνεστρατεύοντο—ὑπηντιάζομεν, καὶ συμμίζαντες θυμῷ καὶ ῥώμῃ διεκινδυνεύομεν. Τέλος δὲ τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι κατεδιώξαμεν ἄχρι πρὸς τοὺς φωλεοὺς. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν πολεμίων ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατόν, ἡμῶν δὲ εἷς, ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλευρᾷ διαπαρεῖς τὸ μετάφρενον. Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ [38] τὴν νύκτα ἐπηγλισάμεθα τῇ μάχῃ καὶ τρόπαιον ἐστήσαμεν ῥάχιν ξηρὰν δελφίνος ἀναπήξαντες. Τῇ ὑστεραίᾳ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι αἰσθόμενοι παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶνες—ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Πήλαμος—τὸ δὲ εὐώνυμον οἱ Θυννοκέφαλοι, τὸ μέσον δὲ οἱ Καρκινόχειρες· οἱ γὰρ Τριτωνομένδητες τὴν ἡσυχίαν ἡγον οὐδετέροις συμμαχεῖν προαιρούμενοι. Ἡμεῖς δὲ προαπαντήσαντες αὐτοῖς παρὰ τὸ Ποσειδώνιον συνεμίζαμεν πολλῇ βοῇ χρώμενοι, ἀντήχει δὲ τὸ κύτος ὥσπερ τὰ σπήλαια. Τρεψάμενοι δὲ αὐτούς, ἅτε γυμνήτας ὄντας, καὶ καταδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην τὸ λοιπὸν ἐπεκρατοῦμεν τῆς γῆς. Καὶ μετ’ οὐ πολὺ [39] κήρυκας ἀποστείλαντες νεκροὺς τε ἀνηροῦντο καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο· ἡμῖν δὲ οὐκ ἐδόκει σπένδεσθαι, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ’ αὐτοὺς πάντας ἄρδην ἐξεκόψαμεν πλὴν τῶν Τριτωνομενδῆτων. Οὗτοι δὲ ὡς εἶδον τὰ γινόμενα, διαδράντες ἐκ τῶν βραγχίων ἀφήκαν αὐτοὺς εἰς τὴν θάλατταν. Ἡμεῖς δὲ τὴν χώραν ἐπελθόντες ἔρημον ἤδη οὔσαν τῶν πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς

döndük ve silahlarımızı hazırladık. Savaşın sebebi, vergi verme zamanı gelmiş olmasına rağmen onlara vergi vermemek olacaktı. Vergiyi almak için bir haberci yollamışlardı. Bizim ihtiyar adam ona aşağılayıcı bir şekilde cevap verdi ve onu kovdu. İlk olarak Psettopodesler ve Paguridesler Skint-haros'a öfkелendi —evet tanıştığımız adamın adı buydu— ve hemen ardından bir kargaşa patladı. [37] Biz ise onların hamle yapmalarını umarak silahlanmıştık, adamlarımız bekliyorduk. Öncesinde adamlarımıza düşman geçtikten hemen sonra üzerlerine saldırmak için emir vermiştik. Onları önce pusuya düşürüp şiddetle üzerlerine saldırdık, biz yirmi beş kişiydik (Skintharos ve oğlu da bizimle birlikteydi). Onlarla büyük cesaret ve yüreklilikle çarpıştık sonra bizim adamların pususundan kurtulduklarında, onları sığınaklarına doğru yönlendirerek kovaladık. Düşmandan yüz yetmiş kişiyi katlettik, bizden ise sadece dümencimiz Trigles, sırtından balık kılıcıyla yaralanmıştı. [38] O gün ve gece boyunca savaş alanında kamp kurduk, ardından bir yunusun kurumuş kaburgasından zafer hatırası²⁷ yaptık. Ertesi gün bu olayları duymuş olan diğerleri bize saldırmak için hazırlanıp gelmişlerdi. Pelamos'un komutanlık ettiği Tarikhanesler sağ kanatta; Thunnokephaloslar ise sol kanattaydı; Karkinokheinesler ise merkeze yerleşmişlerdi. Tritomendetesler ise herhangi bir taraf seçmediklerinden dolayı bu muharebeye katılmamışlardı. Poseidon tapınağı civarında onlarla karşı karşıya geldik ve büyük haykırışlarla çarpıştık, haykırışlarımız sanki bir cevap gibi geri geliyordu; hayvanın içi bir mağaraymışçasına yankılanıyordu! Silahsız sayılabilirlerdi, onları yönlendirerek ormana doğru kovalamaya başladık artık o saat itibariyle o toprakların fatihiydik. [39] Çok geçmeden hem ölülerini almak hem de bizimle dostluk kurmak için elçiler gönderdiler lakin biz onlarla anlaşmaya niyetli değildik. Ertesi gün onlara karşı bir hücum başlattık. Tritonomendetesler hariç hepsini yok ettik. Onlar da orada olan şeyleri gördüklerinde canavarın solungaçlarından kendilerini denize atarak kaçtılar. O toprakları tamamen işgal ettik ve o andan itibaren orada korkusuzca yaşadık.

κατωκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίους τε καὶ κυνηγεσίους
χρώμενοι καὶ ἀμπελουργοῦντες καὶ τὸν καρπὸν
συγκομιζόμενοι τὸν ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ὅλως ἐώκειμεν
τοῖς ἐν δεσμοτηρίῳ μεγάλῳ καὶ ἀφύκτῳ τρυφῶσι καὶ
λελυμένοις.

[40] Ἐνιαυτὸν μὲν οὖν καὶ μῆνας ὀκτὼ τοῦτον διήγομεν
τὸν τρόπον. Τῷ δ' ἐνάτῳ μηνὶ πέμπτη ἵσταμένου, περὶ τὴν
δευτέραν τοῦ στόματος ἀνοίξιν—ἅπαξ γὰρ δὴ τοῦτο κατὰ
τὴν ὥραν ἐκάστην ἐποίει τὸ κῆτος, ὥστε ἡμᾶς πρὸς τὰς
ἀνοίξεις τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας—περὶ οὖν τὴν δευτέραν,
ὥσπερ ἔφην, ἀνοίξιν, ἄφνω βοή τε πολλή καὶ θόρυβος
ἠκούετο καὶ ὥσπερ κελεύσματα καὶ εἰρεσίαι· ταραχθέντες
οὖν ἀνειρπύσαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τοῦ θηρίου καὶ
στάντες ἐνδοτέρῳ τῶν ὀδόντων καθεωρῶμεν ἀπάντων ὧν
ἐγὼ εἶδον θαυμάτων Παραδοξότατον, ἄνδρας μεγάλους,
ὅσον ἡμισταδιαίους τὰς ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων
προσπλέοντας ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. Οἶδα μὲν οὖν ἀπίστοις
ἐοικότα ἱστορήσων, λέξω δὲ ὁμῶς. νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις
μὲν, οὐ πάνυ δὲ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκάστη τὸ
περίμετρον· Ἐπὶ δὲ αὐτῶν ἔπλεον τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ ἑκατόν· τούτων δὲ οἱ μὲν παρ'
ἐκάτερα τῆς νήσου καθήμενοι ἐφεξῆς ἐκωπηλάτουν
κυπαρίττοις μεγάλαις αὐτοκλάδοις καὶ αὐτοκόμοις ὥσπερ
ἐρετμοῖς, κατόπιν δὲ ἐπὶ τῆς πρύμνης, ὡς ἐδόκει,
κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ εἰστήκει χάλκεον ἔχων
πηδάλιον πεντασταδιαῖον τὸ μῆκος· ἐπὶ δὲ τῆς πρῶρας
ὅσον τετταράκοντα ὠπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάντα
ἐοικότες ἀνθρώποις πλὴν τῆς κόμης· αὕτη δὲ πῦρ ἦν καὶ
ἐκάετο, ὥστε οὐδὲ κορύθων ἐδέοντο. Ἀντὶ δὲ ἰστίων ὁ
ἄνεμος ἐμπίπτων τῇ ὕλῃ, πολλῇ οὖσῃ ἐν ἐκάστη, ἐκόλπου
τε ταύτην καὶ ἔφερε τὴν νῆσον ἣ ἐθέλοι ὁ κυβερνήτης·
κελευστής δὲ ἐφειστήκει αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὴν εἰρεσίαν
ὀξέως ἐκινοῦντο ὥσπερ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων.

[41] Τὸ μὲν οὖν πρῶτον δύο ἢ τρεῖς ἐωρῶμεν, ὕστερον δὲ
ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι, καὶ διαστάντες ἐπολέμουν καὶ
ἐναυμάχουν. Πολλοὶ μὲν οὖν ἀντίπρωροι συνηράσσοντο
ἀλλήλαις, πολλοὶ δὲ καὶ ἐμβληθεῖσαι κατεδύοντο, αἱ δὲ
συμπλεκόμεναι καρτερῶς διηγωνίζοντο καὶ οὐ ῥαδίως

Sıkça spor yapıp avlanıyorduk, üzüm bağlarıyla ilgilenip ağaçlardan meyveler topluyorduk. Kısacası, aslına bakarsanız, asla özgür kalamayacağımızı bildiğimiz bir hapishanede hoş bir hayat sürüyorduk. Bir yıl sekiz ay boyunca bu şekilde yaşadık.

[40] Dokuzuncu ayın beşinci gününde balina ağzını ikinci kez açtığında, canavar gün içerisinde hemen her saatte bir ağzını açardı, işte ben de ağzını ikinci kez açtığı sırada yaşadıklarımızı anlatacağım, o sırada denizcilerin haykırışlarını, kargaşayı ve kürek seslerini duyduk. Bu bizi derhal harekete geçirdi. Hayvanın ağzına doğru ilerledik ve dişlerinin arasından benzersiz bir şeye bakıyorduk. Devasa adamlar vardı, yarım stadion boyutundaydılar. Bunlar sanki bir gemiymiş gibi kocaman adaların üzerinde seyahat ediyorlardı.²⁸ Biliyorum, tüm bunlar inandırıcı değil ama yine de anlatacağım. Adalar geniş fakat çok yüksek değildi. Her birinin çevresi yüz stadion kadardı. Her biri, bahsettiğim bu devasa adamların yüz yirmi tanesini taşıyabilirdi. Adaların iki yanında sıralanmış, dalları olan ve tamamen yapraklarla dolu servi ağaçlarını kürek yerine kullanan kürekçiler vardı. Kış tarafında, yüksek bir tepelik üzerinde oturan dümencileri bulunuyordu. Elinde beş stadionluk bakır bir yeke tutmaktaydı. Pruva kısmında ise kırk kişi savaşmak için silahlanmış hazır bulunuyordu. Bunlar, saçları hariç tıpkı insanlar gibiydiler. Saçları ise ateş gibiydi ve sürekli yanıyordu²⁹ bu yüzden miğfere ihtiyaç duymuyorlardı. Yelken yerine ise rüzgar, her adada bolca bulunan ağaçlara çarpıyordu. Orman rüzgarla doluyor ve dümen ci nereye isterse ada oraya doğru hareket ediyordu. Gemide, onları yönlendirecek reisleri bile vardı. Böylece herhangi bir savaş gemisi gibi kürekçilerle beraber hızla hareket edebiliyorlardı.

[41] En başta onlardan sadece iki, üç tane görmüştük ama daha sonra yaklaşık altı yüz kadar oldular. Deniz savaşı yapmak için ikiye ayrıldılar. Birçoğu pruva kısmıyla bir diğerine vuruyor ve diğerini alabora edip batırıyordu. Bazıları ise bir diğer gemiyi önce yakalıyor sonra gemide bir dövüş başlıyordu bu dövüşün ardından gemiyi salıyordu.

ἀπελύοντο· οἱ γὰρ ἐπὶ τῆς πρῶρας τεταγμένοι πᾶσαν ἐπεδείκνυντο προθυμίαν ἐπιβαίνοντες καὶ ἀναιροῦντες· ἐζώγρει δὲ οὐδεὶς. Ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρῶν πολύποδας μεγάλους ἐκδεδεμένους ἀλλήλοις ἐπερρίπτουν, οἱ δὲ περιπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ κατεῖχον τὴν νῆσον. Ἐβαλλον μέντοι καὶ ἐτίτρωσκον ὄστρεοις τε ἀμαξοπληθέσι καὶ σπόγγοις πλεθριαίοις. Ἦγεῖτο δὲ τῶν μὲν Αἰολοκένταυρος, [42] τῶν δὲ Θαλασσοπότης· καὶ μάχη αὐτοῖς ἐγεγένητο, ὡς ἐδόκει, λείας ἔνεκα· ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τοῦ Αἰολοκενταύρου ἐληλακέναι, ὡς ἦν ἀκούειν ἐπικαλούντων ἀλλήλοις καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοωμένων. Τέλος δὲ νικῶσιν οἱ τοῦ Αἰολοκενταύρου καὶ νήσους τῶν πολεμίων καταδύουσιν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· καὶ ἄλλας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν· αἱ δὲ λοιπαὶ πρύμναν κρουσάμεναι ἔφευγον. Οἱ δὲ μέχρι τινὸς διώξαντες, ἐπειδὴ ἔσπερα ἦν, τραπόμενοι πρὸς τὰ ναυάγια τῶν πλείστων ἐπεκράτησαν καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο· καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν νῆσοι οὐκ ἐλάττους τῶν ὀγδοήκοντα. Ἔστησαν δὲ καὶ τρόπαιον τῆς νησομαχίας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ κήτους μίαν τῶν πολεμίων νήσων ἀνασταυρώσαντες. Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν νύκτα περὶ τὸ θηρίον ἠϋλίσαντο ἐξάψαντες αὐτοῦ τὰ ἀπόγεια καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὀρμισάμενοι· καὶ γὰρ ἀγκύραις ἐχρῶντο μεγάλαις ὑαλίναις καρτεραῖς. Τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ἐπὶ τοῦ κήτους καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτοῦ ἀπέπλεον ἡδόμενοι καὶ ὥσπερ παιᾶνας ἄδοντες. Ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νησομαχίαν γενόμενα.

Bu iş geminin pruvasında gerçekleşiyordu. Büyük bir coşkuyla gemiye hücum ettikten sonra katliam başlıyordu, esir almak yoktu, doğrudan öldürüyorlardı. Kanca yerine diğer gemiyi bordalarken ahtapot kullanıyorlardı. Bunlar adadaki ormanları yakaladığında kolayca yapışıyorlardı. Her biri bir diğerine istiridye atıyor ve yaralıyordu, neredeyse koca bir araba dolusu istiridye vardı ve orada süngerler de devasaydı. [42] Bir tarafın lideri Aiolo-kentauros, diğer tarafınki ise Thalassoptes'ti. Anlaşıldığı kadarıyla savaş bir çapul meselesinden çıkmıştı, Thalassopetes'in Aiolo-kentauros'a ait yunus sürüsünü gasp ettiği söyleniyordu. Tüm bunları birbirlerine hakaret ederlerken duyduk zira o sırada kralların isimlerini de haykırıyorlardı. Sonunda Aiolo-kentauros'un adaları savaşı kazandı. Yaklaşık yüz elli kadar ada batırmışlar, üç tanesini de mürettebatıyla birlikte ele geçirmişlerdi. Diğerleri ise kaçmıştı. Onları bir süre takip ettikten sonra akşam saatlerinde enkazın olduğu yere geri dönüp kendilerine ait olmak üzere ganimet topladılar. Kendi ada donanmasından seksenden daha azı batmıştı. Sonra bu ada savaşı³⁰ anısına, balinanın kafasına bir zafer anıtı diktiler. O gece kendilerini deniz canavarına bağlayıp demir attılar. Büyük ve kristalden yapılmış çapaları vardı. Ertesi gün ise balinaya kurban kesip ölen yoldaşlarını ona gömdüler. Sonrasında ise büyük bir zafer alayı ve zafer şarkıları eşliğinde yelken açtılar. İşte bu da bir ada savaşı anısıydı.

ΑΛΗΘΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ Β

[1] Τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μηκέτι φέρων ἐγὼ τὴν ἐν τῷ κήτει δίαιταν ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ μηχανὴν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γένοιτο· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι κατὰ τὸν δεξιὸν τοῖχον ἀποδρᾶναι, καὶ ἀρξάμενοι διεκόπτομεν· ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε σταδίους οὐδὲν ἠνύομεν, τοῦ μὲν ὀρύγματος ἐπαυσάμεθα, τὴν δὲ ὕλην καῦσαι διέγνωμεν· οὕτω γὰρ ἂν τὸ κῆτος ἀποθανεῖν· εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, ῥαδία ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἢ ἐξοδος. Ἀρξάμενοι οὖν ἀπὸ τῶν οὐραίων ἐκαίομεν, καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ καὶ ἴσας νύκτας ἀναισθήτως εἶχε τοῦ καύματος, ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ συνίεμεν αὐτοῦ νοσοῦντος· ἀργότερον γοῦν ἀνέχασκεν, καὶ εἴ ποτε ἀναχάνοι, ταχὺ συνέμυνεν. Δεκάτῃ δὲ καὶ ἐνδεκάτῃ τέλεον ἀπενεκροῦτο καὶ δυσῶδες ἦν· τῇ δωδεκάτῃ δὲ μόλις ἐνενοήσαμεν ὥς, εἰ μή τις χανόντος αὐτοῦ ὑποστηρίξειεν τοὺς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσθαι, κινδυνεύσομεν κατακλεισθέντες ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. Οὕτω δὴ μεγάλοις δοκοῖς τὸ στόμα διερείσαντες τὴν ναῦν ἐπεσκευάζομεν ὕδωρ τε ὥς ἐνι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι καὶ τᾶλλα ἐπιτήδεια· κυβερνήσειν δὲ ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος.

[2] Τῇ δὲ ἐπιούσῃ τὸ μὲν ἤδη ἐτεθνήκει. Ἡμεῖς δὲ ἀνεγκύσαντες τὸ πλοῖον καὶ διὰ τῶν ἀραιωμάτων διαγαγόντες καὶ ἐκ τῶν ὀδόντων ἐξάψαντες ἡρέμα καθήκαμεν ἐς τὴν θάλατταν· ἐπαναβάντες δὲ ἐπὶ τὰ νῶτα καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι αὐτοῦ παρὰ τὸ τρόπαιον ἡμέρας τε τρεῖς ἐπαυλισάμενοι—νηνεμία γὰρ ἦν—τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. Ἐνθα δὴ πολλοῖς τῶν ἐκ τῆς ναυμαχίας νεκροῖς ἀπηντῶμεν καὶ προσωκέλλομεν, καὶ τὰ σώματα καταμετροῦντες ἐθαυμάζομεν. Καὶ ἡμέρας μὲν

İkinci Kitap

[1] O andan beri artık balinadaki hayata tahammül edemediğimden ve burada daha fazla vakit kaybetmeye katlanamayacağımdan buradan kaçmanın yollarını aramaya başladım. Önce balinanın sağ tarafını kazmaya karar verdik. Buradan kaçmak için bu kısmı kesmeye çalıştık. Yaklaşık beş stadion kazmamıza rağmen hiçbir yere ulaşamayacağımızı anlayınca balinanın ölmesi durumunda işimizin daha kolay olacağını düşünerek onun içindeki ormanı ateşe vermeye karar verdik. Böylece kuyruk tarafından onu tutuşturduk. Yedi gün yedi gece boyunca bu yangından zerre etkilenmedi lakin sekizinci ve dokuzuncu gün durum onun için kötüleşmeye başladı. Mesela, artık daha az sıklıkla esniyor, esnediğindeyse ağzını hemen kapatıyordu. Onuncu ve on birinci günde durum bizler için de kötüleşmeye başladı. Açıkçası kötü kokmaya da başladı. On ikinci günde artık bizim için de işlerin ters gittiğini idrak ettik; eğer birisi o esnerken ağzını bir destekle açık tutmazsa balina öldüğünde içeride kapalı kalıp ölebilirdik. Son anda balinanın ağzını payandalarla açık tutmayı başardık. Teknemizi hazırladık; suyumuzu ve erzakımızı yerleştirdik. Yelkencimiz Skintharus olacaktı.

[2] Ertesi gün, balina nihayet öldüğünde tekneyi yukarı doğru sürükledik, ağzındaki boşlukta, dişlere tutunarak tekneyi ağır ağır denize indirdik. Arkasından dolanıp üzerine çıktık. Topladığımız andaçlarla Poseidon için bir sunuda bulunduk. Artık ölü olduğundan onun üzerinde üç gün boyunca kamp kurduk. Dördüncü gün denize açıldığımızda daha evvel bahsettiğim deniz savaşında ölenleri gördük. Bedenlerinin boyutları karşısında hayrete düşmüştük. Birkaç gün

τινας ἐπλέομεν εὐκράτῳ ἀέρι χρώμενοι, ἔπειτα βορέου σφοδροῦ πνεύσαντος μέγα κρύος ἐγένετο, καὶ ὑπ' αὐτοῦ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος, οὐκ ἐπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος ὅσον ἐς ἑξ ὀργυιάς, ὥστε καὶ ἀποβάντας διαθεῖν ἐπὶ τοῦ κρυστάλλου. Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πνεύματος φέρειν οὐ δυνάμενοι τοιόνδε τι ἐπενοήσαμεν—ὁ δὲ τὴν γνώμην ἀποφηνάμενος ἦν ὁ Σκίνθαρος—σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι σπήλαιον μέγιστον ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τριάκοντα, πῦρ ἀνακαίοντες καὶ σιτούμενοι τοὺς ἰχθῦς· εὐρίσκομεν δὲ αὐτοὺς ἀνορύττοντες. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ἐπέλειπε τὰ ἐπιτήδεια, προελθόντες καὶ τὴν ναῦν πεπηγυῖαν ἀνασπᾶσαντες καὶ πετάσαντες τὴν ὀθόνην ἐσυρόμεθα ὥσπερ πλέοντες λείως καὶ προσηνῶς ἐπὶ τοῦ πάγου διολισθάνοντες. Ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ ἀλέα τε ἦν ἤδη καὶ ὁ πάγος ἐλύετο καὶ ὕδωρ πάντα αὐθις ἐγένετο.

[3] Πλεύσαντες οὖν ὅσον τριακοσίους σταδίους νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσηνέχθημεν, ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες—ἐπελελοίπει γὰρ ἤδη—καὶ δύο ταύρους ἀγρίους κατατοξεύσαντες ἀπεπλεύσαμεν. Οἱ δὲ ταῦροι οὗτοι τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ ὁ Μῶμος ἡξίου. Μετ' οὐ πολὺ δὲ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος· καὶ νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λευκὴ πλήρης ἀμπέλων. Ἦν δὲ ἡ νῆσος τυρὸς μέγιστος συμπεπηγώς, ὥς ὕστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίων εἴκοσι πέντε τὸ περίμετρον· αἱ δὲ ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις, οὐ μέντοι οἶνον, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀποθλίβοντες ἐπίνομεν. Ἰερὸν δὲ ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὥς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. Ὅσον δ' οὖν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον μὲν ἡμῖν καὶ σιτίον ἡ γῆ ὑπῆρχεν, ποτὸν δὲ τὸ γάλα τὸ ἐκ τῶν βοτρύων. Βασιλεύειν δὲ τῶν χωρίων τούτων ἐλέγετο Τυρῷ ἢ Σαλμωνέως, μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν ταύτην παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος λαβοῦσα τὴν τιμὴν.

[4] Μείναντες δὲ ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμήσαμεν, αὔρας μὲν τινος παραπεμπούσης, λειοκύμονος δὲ οὔσης τῆς θαλάττης· ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες οὐκέτι διὰ τοῦ γάλακτος, ἀλλ' ἤδη ἐν ἄλμυρῳ

hafif rüzgarla seyrettikten sonra kuvvetli bir şimal rüzgarı patladı; ortalığı dondurucu bir soğuk kaplamıştı. Sadece tüm deniz yüzeyi değil yaklaşık altı kulaç dibe kadar buz tutmuştu öyle ki buzun üzerinde kayabiliyorduk. Rüzgardan dolayı bir türlü sabit duramıyorduk. Bu sebeple bir çözüm arayışına girdik. Donan su yüzeyine derin bir mağara kazmaya karar verdik, bu fikir Skintharus'tan çıkmıştı ve otuz gün kadar orada konakladık. Orada ateş yakıyor ve buzı kazarken çıkarttığımız balıkları yiyorduk. Sonunda bu erzakımız tüendiğinde, mağaradan ayrıldık. Buz tutan teknemizi saplandığı yerden çıkartıp temizledik. Yelkenimizi gerdik ve artık sanki su yüzeyinde hareket ediyormuşçasına rüzgarla yelkenimizi doldurup buzda kaymaya başladık. Beşinci gün tekrardan ısınan havayla beraber buzlar çözölmeye başladı ve her şey tekrardan suya döndü.

[3] Yaklaşık üç yüz stadion kadar seyir halinde ilerledikten sonra su temin edebileceğimiz ıssız bir adaya çıktık. Orada iki tane vahşi boğa vurduk. O ana kadar su konusunda ciddi sıkıntılarımız vardı. Vurduğumuz boğaların boynuzları başlarında değil aynı Momos'un³¹ arzu ettiği gibi gözlerinin altındaydı. Kısa süre sonra bir denize ulaştık fakat bu deniz su değil sütle doluydu. İçerisinde ise asmalarla dolu bembeyaz bir ada vardı. Sonradan bunun farkına varacaktık ki ada aslında kocaman bir peynirden meydana gelmişti. Çevresi neredeyse yirmi beş stadion kadardı. Asmalar üzüm doluydu lakin onları ezip sıvı hale getirdiğimizde bundan şarap değil süt elde ediyorduk. Adanın ortasında Galatea Nereid'ine adanmış bir tapınak inşa edilmişti, yani yazıttan anlaşılana göre öyleydi. Adada bulunduğumuz süre boyunca toprak bizim hem ekmeğimiz hem de besinimiz oldu, üzümler de bize süt verdi. Denir ki bölgenin hükümdarı Samoneus'un kızı Tyro'dur. Evden ayrıldıktan sonra Poseidon onu bu adayla mükafatlandırmıştır.

[4] Adada beş gün kaldıktan sonra altıncı gün yola koyulduk biraz dalga ve hafif rüzgarla beraber seyre başladık. Sekizinci gün süt denizinden sebep hızımız iyice düşmüştü. Ancak çok geçmeden

καὶ κυανέῳ ὕδατι, καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τοῦ πελάγους διαθέοντας, ἅπαντα ἡμῖν προσεοικότας, καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν τῶν ποδῶν μόνων· ταῦτα γὰρ φέλλινα εἶχον, ἀφ' οὗ δὴ, οἶμαι, καὶ ἐκαλοῦντο Φελλόποδες. Ἐθαυμάσαμεν οὖν ἰδόντες οὐ βαπτιζομένους, ἀλλὰ ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων καὶ ἀδεῶς ὁδοιποροῦντας. Οἱ δὲ καὶ προσήεσαν καὶ ἡσπάζοντο ἡμᾶς Ἑλληνικῇ φωνῇ· ἔλεγον δὲ καὶ εἰς Φελλῶ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπέιγεσθαι. Μέχρι μὲν οὖν τινος συνωδοιπόρουν ἡμῖν παραθέοντες, εἶτα ἀποτραπόμενοι τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον εὐπλοῖαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι.

Μετ' ὀλίγον δὲ πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο, πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερῶν ἢ Φελλῶ, ἐς ἣν ἐκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλου καὶ στρογγύλου φελλοῦ κατοικουμένη· πόρρωθεν δὲ καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πέντε μέγισται καὶ ὑψηλόταται, καὶ πῦρ πολὺ ἀπ' αὐτῶν ἀνεκαίετο, κατὰ δὲ τὴν πρῶραν μία πλατεῖα καὶ ταπεινὴ, σταδίου ἀπέχουσα [5] οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων. Ἦδη δὲ πλησίον ἤμεν, καὶ θαυμαστή τις αὔρα περιέπνευσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ εὐώδης, οἷαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ἀπόζειν τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας. Οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδων καὶ ναρκίσσων καὶ ὑακίνθων καὶ κρίνων καὶ ἰῶν, ἔτι δὲ μυρρίνης καὶ δάφνης καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέβαλλεν. Ἦσθέντες δὲ τῇ ὁσμῇ καὶ χρηστὰ ἐκ μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγινόμεθα. Ἐνθα δὴ καὶ καθεωρῶμεν λιμένας τε πολλοὺς περὶ πᾶσαν ἀκλύστους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε διαυγεῖς ἐξιέντας ἡρέμα εἰς τὴν θάλασσαν, ἔτι δὲ λειμῶνας καὶ ὕλας καὶ ὄρνεα μουσικά, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἡόνων ἄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων· ἀήρ τε κοῦφος καὶ εὐπνους περιεκέχυτο τὴν χώραν· καὶ αὖραι δὲ τινες ἡδεῖαι πνέουσai ἡρέμα τὴν ὕλην διεσάλευον, ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινουμένων τερπνὰ καὶ συνεχῇ μέλη ἀπεσυρίζετο, εἰκότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν. Καὶ μὴν καὶ βοή σύμμικτος ἠκούετο ἄθρους, οὐ θορυβώδης, ἀλλ' οἷα γένοιτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τῶν μὲν αὐλούντων, τῶν δὲ ἐπαδόντων, ἐνίων δὲ κροτούντων πρὸς αὐλὸν ἢ κιθάραν. Τούτοις [6] ἅπασι κηλούμενοι κατήχθημεν, ὁρμίσαντες δὲ

tuzlu, mavi sulara gelmiştik. O sırada denizin üzerinde koşan adamlar gördük. Bu adamlar her türlü bize benzemekle beraber, sadece ayakları mantar tıpalara benziyordu. Sanırım bu sebepten dolayı, tabi yanılmıyorsam, mantar ayaklar olarak adlandırılıyorlardı. Bunları görünce hayrete kapıldık. Hiçbir şekilde suya batmıyorlar ve dalgaların üzerinde korkusuzca kalabiliyorlardı. Bazıları gelip bizleri Hellence selamladılar ve söylediklerine göre anavatanları olan Phello'ya³² doğru gidiyorlarmış. Bir süre bizimle beraber yol aldılar sonrasında ise bize şans dileyerek kendi yollarına gittiler.

Bir müddet sonra karşımızda bir sürü ada gördük. Daha evvel yanımızda yol alan adamların gittiğı Phello da görünüyordu. Burası büyük bir mantar tıpa üzerine inşa edilmiş bir kentti. Geminin sancak tarafında geniş, yüksek ve alev alev yanan beş tane daha ada vardı. İleride ise düz, yatay ve yüksek olmayan adalar görünüyordu. Bunlarla aramızdaki mesafe yaklaşık beş yüz stadion'dan azdı. [5] Oraya doğru yaklaşırken harika bir meltem bizi karşıladı. Bu, aynı tarihçi Herodotos'un anlattığı Arabî topraklarında esen meltem gibiydi. Bizi karşılayan koku ise sanki güllerden, nergislerden, sümbüllerden, zambaklardan, mürlerden, defne ve çiçek açan üzümlerden geliyor gibiydi. Çektiğimiz onca çileden sonra bu hoş kokularla içimiz umut dolmuştu. Sonunda adaya yavaş yavaş yanaştık. Orada dalgalarla dövülen bir sürü liman görüyorduk. Denize narin şekilde dökülen berrak nehirler, yeşillikler, bir sürü ağaç ve bazıları sahilde bazıları ise dallarda şarkılar söyleyen kuşlar vardı. Tüm ülkeye tesir etmiş olan eşsiz bir hava vardı. Rüzgar estiğinde ise dallardan harika bir melodi yükseliyordu, sanki ıssız bir yerden yükselen Pan flüt sesi gibiydi bu. Bunlarla karışık başka sesler de geliyordu. Bu sesler ne yaygaraya benziyordu ne de rahatsız edici seslerdi. Bu sesler sanki bir ziyafetten yükseliyordu. Bazıları bir şeyler çalıyor bazıları şarkı söylüyor bazılarına ise aulos ya da kithara eşlik ediyordu. [6] Tüm bu şeylerle büyülendikten sonra demirledik

τὴν ναῦν ἀπεβαίνομεν, τὸν Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ καὶ δύο τῶν
ἐταίρων ἀπολιπόντες. Προϊόντες δὲ διὰ λειμῶνος
εὐανθοῦς ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς καὶ περιπόλοις, οἱ
δὲ δῆσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις—οὗτος γὰρ μέγιστος
παρ' αὐτοῖς δεσμός ἐστιν—ἀνῆγον ὡς τὸν ἄρχοντα, παρ'
ῶν δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν
Μακάρων προσαγορευομένη, ἄρχοι δὲ ὁ Κρής
Ῥαδάμανθυς. Καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν ἐν τάξει τῶν
δικαζομένων ἔστημεν τέταρτοι. Ἦν δὲ ἡ μὲν πρώτη [7]
δίκη περὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος, εἴτε χρὴ αὐτὸν συνεῖναι
τοῖς ἥρωσιν εἴτε καὶ μὴ· κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ ὅτι μεμήνοι
καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. Τέλος δὲ πολλῶν ῥηθέντων ἔγνω ὁ
Ῥαδάμανθυς, νῦν μὲν αὐτὸν πίομενον τοῦ ἐλλεβόρου
παραδοθῆναι Ἴπποκράτει τῷ Κῶν ἰατρῷ, ὕστερον δὲ
σωφρονήσαντα μετέχειν τοῦ συμποσίου. Δευτέρα δὲ ἦν
κρίσις ἐρωτική, Θησέως καὶ [8] Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης
διαγωνιζομένων, ποτέρῳ χρὴ αὐτὴν συνοικεῖν. Καὶ ὁ
Ῥαδάμανθυς ἐδίκασε Μενελάῳ συνεῖναι αὐτὴν ἅτε καὶ
τοσαῦτα πονήσαντι καὶ κινδυνεύσαντι τοῦ γάμου ἕνεκα·
καὶ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τὴν τε
Ἀμαζόνα καὶ τὰς τοῦ Μίνως θυγατέρας. Τρίτη δ'
ἐδίκασθη περὶ προεδρίας Ἀλεξάνδρῳ [9] τε τῷ Φιλίππου
καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ, καὶ ἔδοξε προέχειν ὁ
Ἀλέξανδρος, καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη παρὰ Κῦρον τὸν
Πέρσῃν τὸν πρότερον. Τέταρτοι δὲ ἡμεῖς προσήχθημεν· καὶ
ὁ μὲν [10] ἤρετο τί παθόντες ἐτι ζῶντες ἱεροῦ χωρίου
ἐπιβαίημεν· ἡμεῖς δὲ πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. Οὕτω δὲ
μεταστησάμενος ἡμᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο καὶ
τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. Συνήδρευον δὲ ἄλλοι
τε πολλοὶ καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ὁ Ἀθηναῖος. Ὡς δὲ
ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφάναντο, τῆς μὲν φιλοπραγμοσύνης καὶ
τῆς ἀποδημίας, ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, δοῦναι τὰς εὐθύνας,
τὸ δὲ νῦν ῥητὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ καὶ
συνδιαιτηθέντας τοῖς ἥρωσιν ἀπελθεῖν. Ἐταξαν δὲ καὶ τὴν
προθεσμίαν τῆς ἐπιδημίας μὴ πλεον μηνῶν ἑπτὰ.

[11] Τὸν τεῦθεν αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων
περιρρυέντων ἐλελύμεθα καὶ εἰς τὴν πόλιν ἡγόμεθα καὶ
εἰς τὸ τῶν Μακάρων συμπόσιον. Αὐτὴ μὲν οὖν ἡ πόλις

ve tekmeden indik. Skintharus ve iki yoldaşımızı geride bıraktık. Çiçekli bir çayır boyunca ilerledikten sonra bizi muhafızlar karşıladı. Bu muhafızlar bizi çiçek çelenkleriyle bağladılar—ki bu şeyler gerçekten sağladı. Bizi hükümdarlarının yanına götürecek olan muhafızlardı bunlar. Bize, o sırada, adanın kutsanmışlar adası³³ olduğunu ve hükümdarlarının ise Giritli Rhadamanthus olduğunu söylediler. Oraya gelip de sorgulanacaklar arasında bizler dördüncü sıradaydık. [7] İlk dava Telamon oğlu Aias'ın³⁴ kahramanlar topluluğundan sayılıp sayılmayacağıyla ilgiliydi. Onun aleyhine böyle bir dava açılmasının sebebi aklını kaybedip kendini öldürmesiyle ilgiliydi.³⁵ Yapılan değerlendirmeler sonrasında Rhadamanthus, Koslu Hippokrates'ten helleboros³⁶ tedavisi almasına ve sonrasında kahramanlar arasında kendisine yer bulabileceğine dair karar verdi. [8] İkinci dava ise bir aşk meselesiydi. Helene'nin Menelaos'la mı yoksa Theseus'la mı yaşaması gerektiğine karar verilecekti. Rhadamanthus, Helene'nin Menelaos ile beraber yaşaması gerektiğini söyledi, çünkü Menelaos evliliği uğruna kendini tehlikelere atarken Theseus'un başka eşleri de olmuştu; Amazon³⁷ ve Minos'un kızları³⁸. [9] Üçüncü dava ise Philippos oğlu Aleksandros ve Kartacalı Hannibal arasındaki öncelik meselesiydi. Aleksandros'un Hannibal'dan daha üstün olduğuna karar verildi ve kahramanların sofrasında onun sandalyesi yaşlı Kyros'un yanına koyuldu. Dördüncü sırada ise bizler vardık. [10] Hâlâ hayatta olmamıza rağmen nasıl oluyor da o kutsal yolda yürüyebildiğimiz bize soruldu. Biz de başımızdan geçen tüm maceraları onlara anlattık. Ardından bizi uzaklaştırdılar ve hakkımızda alınacak karar için uzun süre düşündüler. Sonrasında Rhadamanthus, dostlarına fikir danıştı. Dostlarının arasında Atinalı devlet adamı adil Aristeides³⁹ de vardı. Maceralarımız ve keşiflerimiz için ölümümüzden sonra değerlendirilmemiz gerektiğine karar verildi. Belli bir süre için burada kalıp kahramanlarla birlikte yiyip içebilecektik. Sonrasında ise ayrılacaktık. Böylece yedi ayı geçmeyecek şekilde orada kalmamıza izin verildi.

[11] Bunun üzerine derdest edildiğimiz çiçekler kendiliğinden düştüler. Serbest kaldık. Kente, kutsanmışların sofrasına götürüldük. Kent

πάσα χρυσή, τὸ δὲ τεῖχος περικείται σμαράγδινον· πύλαι δὲ εἰσιν ἑπτὰ, παῖσαι μονόξυλοι κινναμώμινοι· τὸ μέντοι ἔδαφος τὸ τῆς πόλεως καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἔλεφαντίνη· ναοὶ δὲ πάντων θεῶν βηρύλλου λίθου ὠκοδομημένοι, καὶ βῶμοι ἐν αὐτοῖς μέγιστοι μονόλιθοι ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἐκατόμβας. Περὶ δὲ τὴν πόλιν ῥεῖ ποταμὸς μύρου τοῦ καλλίστου, τὸ πλάτος πήχεων· ἑκατὸν βασιλικῶν, βάθος δὲ πέντε, ὥστε νεῖν εὐμαρῶς. Λουτρὰ δὲ ἐστὶν αὐτοῖς οἴκοι μεγάλοι ὑάλινοι, τῷ κινναμώμῳ ἐγκαιόμενοι· ἀντὶ μέντοι τοῦ ὕδατος ἐν ταῖς πυέλοις δρόσος θερμὴ ἔστιν. Ἐσθῆτι δὲ [12] χρῶνται ἀραχνίοις λεπτοῖς, πορφυροῖς. Αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἀναφεῖς καὶ ἄσαρκοί εἰσιν, μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνην ἐμφαίνουσιν, καὶ ἀσώματοι ὄντες ὁμῶς συνεστᾶσιν καὶ κινοῦνται καὶ φρονοῦσι καὶ φωνὴν ἀφιασιν, καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις ἢ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν τὴν τοῦ σώματος ὁμοιότητα περικειμένη· εἰ γοῦν μὴ ἄψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐξελέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὀρώμενον· εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, οὐ μέλαιναι. Γηράσκει δὲ οὐδεὶς, ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ παραμένει. Οὐ μὴν οὐδὲ νῦξ παρ' αὐτοῖς γίνεται, οὐδὲ ἡμέρα πάνυ λαμπρά· καθάπερ δὲ τὸ λυκαυγὲς ἤδη πρὸς ἔω, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτο φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. Καὶ μέντοι καὶ ὦραν μίαν ἴσασιν τοῦ ἔτους· αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ καὶ εἰς ἄνεμος πνεῖ παρ' αὐτοῖς ὁ ζέφυρος. Ἡ δὲ χώρα πᾶσι μὲν ἀνθεσιν, [13] πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιεροῖς τέθηλεν· αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκάφοροί εἰσιν καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσιν· τὰς δὲ ῥοιάς καὶ τὰς μηλέας καὶ τὴν ἄλλην ὀπώραν ἔλεγον εἶναι τρισκαιδεκάφορον· ἑνὸς γὰρ μηνὸς τοῦ παρ' αὐτοῖς Μινώου δις καρποφορεῖν· ἀντὶ δὲ πυροῦ οἱ στάχυες ἄρτον ἔτοιμον ἐπ' ἄκρων φύουσιν ὥσπερ μύκητας. Πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος μὲν πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόσiai, μέλιτος δὲ ἄλλαι τοσαῦται, μύρου δὲ πεντακόσiai, μικρότεραι μέντοι αὗται, καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ καὶ οἶνου ὀκτώ.

[14] Τὸ δὲ συμπόσιον ἔξω τῆς πόλεως πεποιήνται ἐν τῷ Ἥλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ· λειμῶν δὲ ἐστὶν κάλλιστος καὶ

bizzat altındandı ve etrafını saran surlar zümrüttü. Toplam yedi tane kapısı vardı ve her biri tarçın ağacındandı. Kentin duvarlarının temeli fildişindendi. Orada tüm tanrıların tapınağı bulunmakla beraber bu tapınaklar berilden yapılmıştı. İçlerinde yekpare ametist sunaklar vardı. Sunularını bunların üzerinde yapıyorlardı. Kentin etrafını yaklaşık yüz dirsek genişliğinde mür akan bir ırmak dolaşıyordu. Irmağın derinliği ise beş dirsek kadardı. Dolayısıyla birisi burada rahatlıkla yüzebilirdi. Büyük camdan evleri vardı, banyoları ise tarçın yakılarak ısıtılıyordu. Duş tekneleri, su yerine sıcak çiğ ile doluyordu. [12] Kıyafet olarak narin mor örümcek ağı kullanıyorlardı. Bedenleri fiziken kavranabilecek şekilde değil gayri maddidir. Onlar sadece figür olarak görünebilirler. Cisimsiz olmalarına rağmen yine de yaşarlar; hareket eder, düşünür ve konuşurlar. Yani bu ruhani varlıklar aslında yaşadıkları bedenlerin suretlerinden var olmuştur. Gerçekten de birisi onlara dokunana kadar cisimsiz olduklarını anlamazlar. Ayakta duran gölgeler gibidirler ama bir gölgeden farklı olarak siyah değildirler. Kimse yaşlanmaz, herkes oraya geldiği yaşta kalır. Orada ne karanlık gece vardır ne de apaydınlık bir sabah. Sabaha karşı güneş tam doğmadan hava nasılsa öyle bir ışık aydınlatır kenti. Yılda sadece bir mevsim bilirler: ilkbahar. Orada esen tek rüzgar zephyrros'tur.⁴⁰ [13] Ülke dört başı mamur ekilidir. Her türden çiçek ve bitki olması gerektiği gibi büyür.⁴¹ Asmalar yılda on iki kez üzüm verirken nar, elma ve diğer meyveler on üç kez ürün verir. Çünkü Minous denen ayda iki defa ürün verirler. Buğday başakları yerine ekmek somunları mantar gibi büyür. Şehirde üç yüz altmış beş tane memba vardır. Bunların çoğu bal doludur. Beş yüz tane tatlı mür bulunur, bunlar membalardan daha küçüktür, yedi tane süt ırmağı, sekiz tane de şarap akan ırmak vardır.

[14] Şölenlerini kentin dışında Elysion adı verilen yerde yaparlar. Burası oldukça keyifli,

περὶ αὐτὸν ὕλη παντοῖα πυκνή, ἐπισκιάζουσα τοὺς κατακειμένους. Καὶ στρωμνὴν μὲν ἐκ τῶν ἀνθῶν ὑποβέβληνται, διακονοῦνται δὲ καὶ παραφέρουσιν ἕκαστα οἱ ἄνεμοι πλὴν γε τοῦ οἰνοχοεῖν· τούτου γὰρ οὐδὲν δέονται, ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα μεγάλα τῆς διαυγεστάτης ὑάλου, καὶ καρπὸς ἐστὶ τῶν δένδρων τούτων ποτήρια παντοῖα καὶ τὰς κατασκευὰς καὶ τὰ μεγέθη. Ἐπειδὴν οὖν παρὶ τὴν ἐς τὸ συμπόσιον, τρυγῆσας ἓν ἢ καὶ δύο τῶν ἐκπωμάτων παρατίθεται, τὰ δὲ αὐτὰ οἶνου πλήρη γίνεται. Οὕτω μὲν πίνουσιν, ἀντὶ δὲ τῶν στεφάνων αἱ ἀηδόνες καὶ τὰ ἄλλα τὰ μουσικὰ ὄρνεα ἐκ τῶν πλησίον λειμώνων τοῖς στόμασιν ἀνθολογοῦντα καταναίφει αὐτοὺς μετ' ὥδης ὑπερπετόμενα. Καὶ μὴν καὶ μυρίζονται ὧδε· νεφέλαι πυκναὶ ἀνασπάσασαι μύρον ἐκ τῶν πηγῶν καὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπιστᾶσαι ὑπὲρ τὸ συμπόσιον ἡρέμα τῶν ἀνέμων ὑποθλιβόντων ὕουσι λεπτὸν ὥσπερ δρόσον. Ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μουσικῇ τε καὶ [15] ὥδαῖς σχολάζουσιν· ἄδεται δὲ αὐτοῖς τὰ Ὀμήρου ἔπη μάλιστα· καὶ αὐτὸς δὲ πάρεστι καὶ συνευχεῖται αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Ὀδυσσεά κατακείμενος. Οἱ μὲν οὖν χοροὶ ἐκ παίδων εἰσὶν καὶ παρθένων· ἐξάρχουσι δὲ καὶ συνάδουσιν Εὐνομὸς τε ὁ Λοκρὸς καὶ Ἀρίων ὁ Λέσβιος καὶ Ἀνακρέων καὶ Σπησίχορος· καὶ γὰρ τοῦτον παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἥδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. Ἐπειδὴν δὲ οὗτοι παύσωνται ἄδοντες, δεύτερος χορὸς παρέρχεται ἐκ κύκνων καὶ χελιδόνων καὶ ἀηδόνων. Ἐπειδὴν δὲ καὶ οὗτοι ἄσωσιν, τότε ἥδη πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ τῶν ἀνέμων καταρχόντων. Μέγιστον δὲ δὴ πρὸς [16] εὐφροσύνην ἐκεῖνο ἔχουσιν· πηγαὶ εἰσι δύο παρὰ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν γέλωτος, ἡ δὲ ἡδονῆς· ἐκ τούτων ἑκατέρας πάντες ἐν ἀρχῇ τῆς εὐωχίας πίνουσιν καὶ τὸ λοιπὸν ἡδόμενοι καὶ γελῶντες διάγουσιν.

[17] Βούλομαι δὲ εἰπεῖν καὶ τῶν ἐπισήμων οὐστῖνας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην· πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους καὶ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας πλὴν γε δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος, ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι, βαρβάρων δὲ Κύρους τε ἀμφοτέρους καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν καὶ τὸν Θρᾶκα Ζάμολξιν καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην, καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν

kırlık bir yerdir. Etrafı her türden ağaçla çevrilidir. Bunlar şölene katılanların gölgede kalmasını sağlar. Katılanların uzandığı döşekler çiçeklerden yapılmıştır. Konuklara rüzgarlar hizmet eder zira şarap ikramı yapılması için birilerine ihtiyaçları yoktur. Şölen alanını çevreleyen ağaçlar kristaldir. Meyve yerine, çeşitli boyutlarda ve tarzlarda kap ve kadehler vardır. Birisi masaya gelirken bir ya da iki tane kadeh alır, bunları bir kere şarapla doldururlar ve içeceklerini böylece almış olurlar. Çelenk yerine bülbül ve diğer kuşlar kırlardan topladıkları çiçekleri sanki kar yağdırırmışçasına başlarından aşağıya dökerler ve şarkılar söylerler. Ayrıca bu çiçekler kokulu olduğundan o anda tatlı bir kokuyla mesh edilirler. Muhtelif bulutlar çeşmeler ve nehirlerdeki kokuyu çeker ve üzerlerine çiğ gibi bir yağmur yağdırır. Bu şekilde hoş kokuyla, hafif ıslanmış olurlar. [15] Sofrada müzik ve şarkı söyleyerek vakit geçirirler. Şarkıların çoğu masada oturan Odysseus'un başının üzerinde beliren Homeros'un dizelerinden oluşur. Genç erkeklerden ve bakire kızlardan oluşan koroya Lokrisli Eunomos, Lesboslu Arion, Anakreon ve Stesikhoros önderlik ve eşlik eder. Stesikhoros'u görünce anladım ki gerçekten Helene onu affetmiş.⁴² Onlar şarkı söylemeyi bıraktığında kuğular, kırlangıçlar ve bülbüllerden oluşan başka bir koro ortaya çıkar. Tüm ağaçlar ise sanki rüzgarların çaldığı nefesli sazlar gibidir. [16] Onları eğlendiren bu şeylerin dışında şölende iki tane daha memba vardır. Bir tanesi kahkaha diğeri ise keyiftir. Şölene katılan her kişi ziyafet başlamadan hemen evvel bunlardan içer ve sonra eğlence başlar, böylece her daim neşelidirler.

[17] Orada gördüğüm hatırı sayılır adamlardan bahsetmek istiyorum. Günahları yüzünden cezalandırılan Lokrisli Aias dışında Ilion'un⁴³ tüm yarı tanrıları ve savaşçıları oradaydı. Barbarlardan Kyros⁴⁴, İskit Anakharsist⁴⁵ ve Trakyalı Zamolksis⁴⁶; İtalik Numa⁴⁷, Lakedaimonialı Lykurgos⁴⁸,

Λακεδαιμόνιον καὶ Φωκίωνα καὶ Τέλλον τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τοὺς σοφοὺς ἄνευ Περιάνδρου. Εἶδον δὲ καὶ Σωκράτη τὸν Σωφρονίσκου ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμῆδους· περὶ δὲ αὐτὸν ἦσαν Ὑάκινθος τε ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ ὁ Θεσπιεὺς Νάρκισσος καὶ Ὑλας καὶ ἄλλοι καλοί. Καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν τοῦ Ὑακίνθου τὰ πολλὰ γοῦν ἐκείνον διήλεγχεν. Ἐλέγετο δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ραδάμανθυς καὶ ἠπειληκέναι πολλάκις ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ἣν φλυαρῇ καὶ μὴ ἐθέλῃ ἀφείς τὴν εἰρωνεῖαν εὐωχεῖσθαι. Πλάτων δὲ μόνος οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο αὐτὸς ἐν τῇ ἀναπλασθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ πόλει οἰκεῖν χρώμενος τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς νόμοις οἷς συνέγραψεν. Οἱ μέντοι ἄμφ' [18] Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο ἡδεῖς τε ὄντες καὶ κεχαρισμένοι καὶ συμποτικώτατοι. Παρῆν δὲ καὶ Αἰσωπος ὁ Φρύξ· τούτῳ δὲ ὅσα καὶ γελωτοποιῶ χρῶνται. Διογένης μὲν γε ὁ Σινωπεὺς τοσοῦτον μετέβαλεν τοῦ τρόπου, ὥστε γῆμαι μὲν ἐταῖραν τὴν Λαῖδα, ὀρχεῖσθαι δὲ πολλάκις ὑπὸ μέθης ἀνιστάμενον καὶ παροινεῖν. Τῶν δὲ Στωϊκῶν οὐδεὶς παρῆν· ἔτι γὰρ ἐλέγοντο ἀναβαίνειν τὸν τῆς ἀρετῆς ὀρθιον λόφον. Ἡκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου ὅτι οὐ πρότερον αὐτῷ ἐπιβῆναι τῆς νήσου θέμις, πρὶν τὸ τέταρτον ἑαυτὸν ἐλλεβορίσῃ. Τοὺς δὲ Ἀκαδημαῖκους ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπέχειν δὲ ἔτι καὶ διασκέπτεσθαι· μηδὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτό πω καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. Ἄλλως τε καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ραδαμάνθους, οἶμαι, κρίσιν ἐδεδοίκεσαν, ἅτε καὶ τὸ κριτήριον αὐτοὶ ἀνηρηκότες. Πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὀρμηθέντας ἀκολουθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις ὑπὸ νωθείας ἀπολείπεσθαι μὴ καταλαμβάνοντας καὶ ἀναστρέφειν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ.

Οὗτοι μὲν οὖν ἦσαν οἱ ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. [19] Τιμῶσι δὲ μάλιστα τὸν Ἀχιλλέα καὶ μετὰ τοῦτον Θησέα. Περὶ δὲ συνουσίας καὶ ἀφροδισίων οὕτω φρονοῦσιν· μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν πάντων ὁρώντων καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρρεσι, καὶ οὐδαμῶς τοῦτο αὐτοῖς αἰσχρὸν δοκεῖ· μόνος δὲ Σωκράτης διώμνυτο ἢ μὴν καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις· καὶ μέντοι πάντες αὐτοῦ ἐπιорκεῖν κατεγίνωσκον· πολλάκις γοῦν ὁ μὲν Ὑάκινθος ἢ ὁ

Phokios ve Atinalı Tellos.⁴⁹ Periandros⁵⁰ dışında neredeyse tüm bilge adamlar vardı. Ayrıca Sophroniskos oğlu Sokrates, Nestor⁵¹ ve Palamades⁵² ile gevezelik yapıyordu. Onun yanında Lakedaimonialı Hykianthos, Thespiisli Narkisius, Hylas ve başka genç erkekler de vardı. Bana öyle geliyor ki o diğer gençler arasında en çok Hykianthos'u seviyordu. En çok onun fikirlerini çürütmeye çalışıyordu. Rhadamanthus'un Sokrates'e sinir olduğu ve eğer ironilerini sürdürmeye devam edip neşeli olmazsa onu adadan kovmakla tehdit ettiği söyleniyordu. Sadece Platon orada değildi. Söylediklerine göre o, kendi yazdığı kanunların altında ve geliştirdiği politeiayı⁵³ uygulayan bir kentte yaşıyordu. [18] Aristippos⁵⁴ ve Epikuros⁵⁵ onlar arasında en özel adamlardı. Çünkü onlar iyi ve neşeli dostlardı. Frigyalı Aisophos⁵⁶ da oradaydı, aslında o da iyi bir şakacı olarak orada bulunuyordu. Sinopeli Diogenes⁵⁷ inanılmaz şekilde değişmişti. Öyle ki bir fahişe olan Lais'le evlenmişti. Ayrıca sarhoş bir şekilde etrafta dans edip ayyaş ayyaş hareketlerde bulunuyordu. Stoacıların hiçbiri orada değildi. Söylenene göre hâlâ erdemin dik yokuşlarını tırmanmakla meşgullerdi. Khrysispos ile alakalı olarak, duyduğuma göre, dördüncü kez helleboros tedavisi alıyormuş ve iyileşene kadar adaya ayak basması caiz değilmiş.⁵⁸ Akademia'dakiler gelmek istemişler lakin hâlâ böyle bir ada olup olmadığı üzerine aralarında tartışmalar devam ediyormuş. Ayrıca, bence, Rhadamanthus'un onları yargılayacak olmasından da çekiniyorlar. Bununla beraber pek çoğu, buraya gelenleri takip etme arzusunda oldukları lakin yavaş hareket ettiklerinden dolayı varamayacaklarını düşündükleri için yarı yoldan dönüyorlarmış.

İşte bunlar orada gördüğüm adamlardı. [19] Özellikle Akhilleus ve Theseus'a onurlandırmalarda bulunuyorlardı. Sevişme konusuna gelirsek bu konuda oldukça açık fikirliydiler. Kadın erkek fark etmeksizin utanma duygusundan yoksun olarak açıkça sevişiyorlardı. Sadece Sokrates, genç erkeklerle masumca yaklaştığına dair içten şekilde yemin ediyordu. Onun yanındakiler de yalan yere onu savunuyorlardı, lakin Hykianthos ve

Νάρκισσος ὠμολόγουν, ἐκεῖνος δὲ ἡρνεῖτο. Αἱ δὲ γυναῖκες εἰσι πᾶσι κοιναὶ καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ περὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι· καὶ οἱ παῖδες δὲ παρέχουσι τοῖς βουλομένοις οὐδὲν ἀντιλεγόντες.

[20] Οὐπω δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεσαν, καὶ προσελθὼν ἐγὼ Ὀμήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην καὶ ὅθεν εἶη. Τοῦτο γὰρ μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσέτι νῦν ζητεῖσθαι. Ὁ δὲ οὐδ' αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν ὥς οἱ μὲν Χίον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, πολλοὶ δὲ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν· εἶναι μέντοι γε ἔλεγεν Βαβυλώνιος, καὶ παρὰ γε τοῖς πολίταις οὐχ Ὅμηρος, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι· ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. Ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἀθετουμένων στίχων ἐπηρώτων, εἰ ὑπ' ἐκείνου εἶεν γεγραμμένοι. Καὶ ὃς ἔφασκε πάντας αὐτοῦ εἶναι. Κατεγίνωσκον οὖν τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἱκανῶς ἀπεκέκριτο, πάλιν αὐτὸν ἡρώτων τί δή ποτε ἀπὸ τῆς μήνιδος τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο· καὶ ὃς εἶπεν οὕτως ἐπελθεῖν αὐτῷ μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. Καὶ μὴν κάκεινο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ προτέραν ἔγραψεν τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὥς οἱ πολλοὶ φασιν· ὁ δὲ ἡρνεῖτο. Ὅτι μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς ἦν, ὃ καὶ αὐτὸ περὶ αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἠπιστάμην· ἑώρων γάρ, ὥστε οὐδὲ πυνθάνεσθαι ἐδεόμην. Πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐποιοῦν, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἑώρων· προσίων γάρ τι ἐπυνθανόμην αὐτοῦ, καὶ ὃς προθύμως πάντα ἀπεκρίνετο, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν δίκην, ἐπειδὴ ἐκράτησεν· ἦν γάρ τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ ἐπενηνεγμένη ὕβρεως ὑπὸ Θερσίτου ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψεν, καὶ ἐνίκησεν ὁ Ὅμηρος Ὀδυσσέως συναγορεύοντος.

[21] Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος ἐπτάκις ἀλλαγεῖς καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας καὶ ἐκτελέσας τῆς ψυχῆς τὰς περιόδους. Ἦν δὲ χρυσοῦς ὅλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. Καὶ ἐκρίθη μὲν συμπολιτεύσασθαι αὐτοῖς, ἐνεδοιάζετο δὲ ἔτι πότερον Πυθαγόραν ἢ Εὐφορβον χρὴ αὐτὸν ὀνομάζειν. Ὁ μέντοι Ἐμπεδοκλῆς ἦλθεν μὲν καὶ αὐτός, περίεφθος καὶ τὸ σῶμα

Narkissos bu durumun tam aksini itiraf etmişlerdi. Orada herkesin partneri ortaktır ve kimse kimseyi kıskanmaz. Bu nedenle buradakiler en Platoncu kimselerdir. Çocuklar da herhangi bir itiraz etmeksizin kendilerini isteyenlere verirler.

[20] Bu şekilde iki, üç gün geçirdikten sonra ozan Homeros'la sohbet etmeye gittim. Beraber vakit geçirdik ve onun hakkında aklımda olan tüm soruları ona sordum. Bilhassa "nerelisin" diye sordum; "Bu soru bizim için çözülmesi oldukça zor!" dedim. "Bu durumun aslında pek farkında değilim. Bazıları beni Khioslu, bazıları Smyrnalı bazıları ise Kolophonlu olarak niteliyor. Aslında ben Babylonialıyım ve adım da Homeros değil Tigranes." dedi. "Sonrasında Hellenler arasında bir tutsak olduğumdan dolayı adımlı değiştirdim.⁵⁹" Ardından destandaki mısraların tümünün ona ait olup olmadığını sordum. Hepsinin kendisine ait olduğunu söyledi. Bu sebepten gramerci Zenodotos⁶⁰ ve Aristarkhos'u⁶¹ safsataları yüzünden ayıpladım. Tüm bu sorulara verdiği cevaplar beni memnun ettiğinden sorularıma devam ettim. Neden şiirine Akhilleus'un öfkesiyle başladığını sordum.⁶² Aklına o anda öyle başlamak geldiğini ve herhangi özel bir çalışma yapmadığını söyledi. Dahası pek çok insanın merak ettiği şeyi sordum; *Odysseia*'yı *İlyada*'dan önce yazıp yazmadığını sordum. Bu soruma "Hayır!" dedi. Kör değildi; bu zaten görünen bir şey olduğundan bunu sorma gereği duymadım. Sonraları onu ne zaman boş görsem sohbet etmeye gittim. Bana gayet içten cevaplar verdiği için onla alakalı her şeyi sorgulayabiliyordum. Özellikle destanda alay ettiği için kendisine iftira atan Thersites'e⁶³ karşı kazandığı davadan sonra her şeye açıkça cevap veriyordu. Bu davada avukatlığını ise Odysseus yapmıştı.

[21] Bu sırada yedi kez dönüşüm geçiren Samoslu Pythagoras adaya geldi. Yedi ayrı bedende yaşamış ve şimdi bu ruhani periyodunu sona erdirmişti. Onun sağ tarafı tümüyle altındı. Artık açık şekilde onların topluluğunun bir üyesi olduğu kesindi. Fakat ona nasıl hitap edilmesi gerektiği konusunda şüpheler vardı. Pythagoras mı denilmeliydi yoksa Euphorbos mu? O sırada Empedokles de geldi. Yanmıştı ve bedeni

ὄλον ὥπτημένος· οὐ μὴν παρεδέχθη καίτοι πολλά
ἵκετεύων.

[22] Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐνέστη ὁ ἀγὼν ὁ παρ'
αὐτοῖς, τὰ Θανατούσια. Ἦγωνοθέτει δὲ Ἀχιλλεύς τὸ
πέμπτον καὶ Θησεύς τὸ ἕβδομον. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα μακρὸν
ἂν εἴη λέγειν· τὰ δὲ κεφάλαια τῶνπραχθέντων
διηγήσομαι. Πάλην μὲν ἐνίκησεν Κάρανος ὁ ἀφ'
Ἡρακλέους Ὀδυσσέα περὶ τοῦ στεφάνου
καταγωνισάμενος· πυγμὴ δὲ ἴση ἐγένετο Ἀρείου τοῦ
Αἰγυπτίου, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθραπται, καὶ Ἐπειοῦ ἀλλήλοις
συνελθόντων. Παγκρατίου δὲ οὐ τίθεται ἄθλα παρ'
αὐτοῖς. Τὸν μέντοι δρόμον οὐκέτι μέμνημαι ὅστις ἐνίκησεν.
Ποιητῶν δὲ τῇ μὲν ἀληθείᾳ παρὰ πολὺ ἐκράτει Ὅμηρος,
ἐνίκησεν δὲ ὅμως Ἡσίοδος. Τὰ δὲ ἄθλα ἦν ἅπασι στέφανος
πλακεῖς ἐκ πτερῶν ταωνείων.

[23] Ἄρτι δὲ τοῦ ἀγῶνος συντετελεσμένου ἠγγέλλοντο
οἱ ἐν τῷ χώρῳ τῶν ἀσεβῶν κολαζόμενοι ἀπορρηξάντες τὰ
δεσμὰ καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν
νῆσον· ἠγεῖσθαι δὲ αὐτῶν Φάλαριν τε τὸν Ἀκραγαντῖνον
καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα καὶ
τοὺς περὶ Σκίρωνα καὶ Πιτυοκάμπτην. Ὡς δὲ ταῦτα
ἤκουσεν ὁ Ραδάμανθυς, ἐκτάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τῆς
ῥόνος· ἠγεῖτο δὲ Θησεύς τε καὶ Ἀχιλλεύς καὶ Αἴας ὁ
Τελαμώνιος ἥδη σωφρονῶν καὶ συμμίσξαντες ἐμάχοντο,
καὶ ἐνίκησαν οἱ ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα
κατορθώσαντος. Ἡρίστευσε δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τῷ δεξιῷ
ταχθεῖς, πολὺ μᾶλλον ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο.
Προσιόντων γὰρ τεττάρων πολεμίων οὐκ ἔφυγε καὶ τὸ
πρόσωπον ἄτρεπτος ἦν· ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ
ἀριστεῖον, καλὸς τε καὶ μέγας παράδεισος ἐν τῷ
προαστείῳ, ἔνθα καὶ συγκαλῶν τοὺς ἐταίρους διελέγετο,
Νεκρακαδημίαν τὸν τόπον προσαγορεύσας. Συλλαβόντες
οὖν τοὺς νενικημένους [24] καὶ δῆσαντες ἀπέπεμψαν ἔτι
μᾶλλον κολασθησομένους. Ἐγραψεν δὲ καὶ ταύτην τὴν
μάχην Ὅμηρος καὶ ἀπιόντι μοι ἔδωκεν τὰ βιβλία κομίζειν
τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις· ἄλλ' ὕστερον καὶ ταῦτα μετὰ
τῶν ἄλλων ἀπωλέσαμεν. Ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος
αὕτη.

tümüyle pişmişti. Lakin tüm yakarışlarına rağmen onu adaya kabul etmemişlerdi.

[22] Bunların dışında Thanatousia⁶⁴ adını verdikleri yarışmayla da vakit geçirirler. Akhilleus beş kere Theseus da yedi kere bu oyunlara gözcülük ettiler. Detaylara girersem hikaye uzayacağından özellikle bazı detaylardan bahsetmek istiyorum. Güreşte, Odysseus'u mağlup eden Karanos zafer kazandı ki o Herakles soyundan geliyordu. Boks, Korinthos'ta gömülü olan Mısırlı Areios ile Epeios arasında yapıldı ve bu mücadele beraberlikle sona erdi. Pankration için dövüşenlere ödül verilmiyordu. Koşuda kimin kazandığını hatırlamıyorum. Şiir konusunda Homeros, sorgusuz sualsiz hepsinden iyiydi fakat yarışmayı Hesiodos kazandı. Hangi dalda olursa olsun kazananlara tavus kuşu tüylerinden yapılmış bir taç veriliyordu.

[23] Oyunlar henüz sona ermişti ki adaya girmeleri caiz olmayan ve ceza çekmesi gerekenler bağlarını kopartıp gardiyanları derdest ederek adanın içlerine doğru ilerliyorlardı. Bunlar Phalarisli Akragas, Mısırlı Bousiris, Trakyalı Diomedes, Skeiros ve Pityokampes'in önderliğindeydiler. Rhadamanthus bu durumu işitir işitmez kahramanları sahile topladı. Onlara Theseus, Akhilleus ve o zamana kadar tedavisini tamamlamış olan Telamon oğlu Aias liderlik ediyordu. Çarpıştılar ve kahramanlar kazandı. Akhilleus bu savaşa en ciddi katkıyı yapmış olardı ancak sağ kanatta savaşan Sokrates, hayattayken Delos'ta savaştığından daha cesurdu. Ne geri adım atmıştı ne de düşmana müsamaha göstermişti. Sonrasında onun bu kahramanlığı ödüllendirildi. Onun söz konusu bu iradesinden dolayı, kentin hemen dışında özel bir alan ona tahsis edildi. Burada tartışmak için yoldaşlarını topluyordu. Söz konusu bu yere Nekrakademia⁶⁵ adı verildi. [24] Sonrasında isyan edenleri yakalayıp öncekinden daha büyük cezalar almaları için onları gönderdiler. Bu savaş hakkındaki her şeyi Homeros kaleme almıştı ve ayrılırken götürmem için bana vermişti lakin diğer her şeyle beraber onu da kaybettim. Şiir şöyle başlıyordu:

Νῦν δέ μοι ἔννεπε, Μοῦσα, μάχην νεκύων ἥρώων. Τότε δ' οὖν κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος ἐπειδὰν πόλεμον κατορθώσωσιν, εἰσιτῶντο τὰ ἐπινίκια καὶ ἑορτὴν μεγάλην ἤγον· ὁ μόνος δὲ αὐτῆς οὐ μετεῖχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἄσιτος πόρρω ἐκαθέζετο μυσαιτόμενος τὴν κυανοφάγαν.

[25] Ἦδη δὲ μηνῶν ἕξ διεληλυθότων περὶ μεσοῦντα τὸν ἕβδομον νεώτερα συνίστατο πράγματα· Κινύρας ὁ τοῦ Σκινθάρου παῖς, μέγας ὢν καὶ καλός, ἦρα πολὺν ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης, καὶ αὕτη δὲ οὐκ ἀφανὴς ἦν ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸν νεανίσκον· πολλάκις γοῦν καὶ διένευον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ προὔπινον καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι ἐπλανῶντο περὶ τὴν ὕλην. Καὶ δὴ ποτὲ ὑπ' ἔρωτος καὶ ἀμνηχανίας ἐβουλεύσατο ὁ Κινύρας ἀρπάσας τὴν Ἑλένην—ἐδόκει δὲ κάκειναι ταῦτα—οἷχεσθαι ἀπιόντας ἕς τινα τῶν ἐπικειμένων νήσων, ἧτοι ἐς τὴν Φελλῶ ἢ ἐς τὴν Τυρόεσσαν. Συνωμότας δὲ πάλοι προσελήφεσαν τρεῖς τῶν ἐταίρων τῶν ἐμῶν τοὺς θρασυτάτους. Τῷ μέντοι πατρὶ οὐκ ἐμήνυσε ταῦτα· ἠπίστατο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ κωλυθησόμενος. Ὡς δὲ ἐδόκει αὐτοῖς, ἐτέλουν τὴν ἐπιβουλήν. Καὶ ἐπειδὴ νύξ ἐγένετο—ἐγὼ μὲν οὐ παρῆν· ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κοιμώμενος—οἱ δὲ λαθόντες τοὺς ἄλλους ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην ὑπὸ σπουδῆς ἀνήχθησαν. Περὶ [26] δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενος ὁ Μενέλαος ἐπεὶ ἔμαθεν τὴν εὐνὴν κενὴν τῆς γυναικός, βοήν τε ἴσθη καὶ τὸν ἀδελφὸν παραλαβὼν ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν Ραδάμανθυν. Ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν πολὺ ἀπέχουσιν· οὕτω δὲ ἐμβιβάσας ὁ Ραδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἥρώων εἰς ναῦν μονόξυλον ἀσφοδελίνην παρηγγείλεν διώκειν· οἱ δὲ ὑπὸ προθυμίας ἐλαύνοντες περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτοὺς ἄρτι ἐς τὸν γαλακτώδη τοῦ ὠκεανοῦ τόπον ἐμβαίνοντας πλησίον τῆς Τυροέσεως· παρὰ τοσοῦτον ἦλθον διαδρᾶναι· καὶ ἀναδησάμενοι τὴν ναῦν ἀλύσει ῥοδίνῃ κατέπλεον. Ἡ μὲν οὖν Ἑλένη ἐδάκρυνεν τε καὶ ἠσχύνητο κἀνεκαλύπτετο, τοὺς δὲ ἀμφὶ τὸν Κινύραν ἀνακρίνας πρότερον ὁ Ραδάμανθυς, εἰ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὥς οὐδένα εἶπον, ἐκ

“Anlat bana Musa, ölü kahramanların nasıl savaştığını.” Savaştan zaferle ayrıldıktan sonra gelenekleri olduğu üzere fasulye haşladılar. Zaferin onuruna bir ziyafet verdiler. Buna katılmayan tek kişi Pythagoras’tı; tek başına oturdu zira o fasulyeden nefret ediyordu.

[25] Bu olayın üzerinden altı ay geçmişti ve yedinci ayın ortasındayken yeni bir olay yaşandı. Uzun boylu ve yakışıklı bir genç olan Skintharus’un oğlu Kinyras epeydir Helene’ye aşıktı. Helene’nin de bizzat ona abayı yakmış olduğu bir sır değildi. Mesela masada birbirleriyle göz göze geliyorlar, beraber içiyorlar, ormanın etrafında yalnız başlarına dolaşıyorlardı. Aşk ve çaresizlik içinde geçen güzel bir günde Kinyras Helene’yi kaçırmaya karar verdi; Helene de bunu istiyordu. Phello ya da Tyroessa adalarından birine gitmeye karar vermişlerdi. Suç ortağı olarak da pervasız, gözü pek üç yoldaşımı ayarttılar. Kinyras bu konudan asla babasına bahsetmedi çünkü bahsederse biliyordu ki babası asla buna izin vermeyecekti. Bu şey için karara vardıldıktan sonra harekete geçtiler. Gece olduğunda, ben orada değildim, o sırada şölende uyumuşum, diğerlerine gözükmeden Helene’yi de alıp çabucak denize açıldılar. [26] Gece yarısı Menelaos uyanıp karısının yatakta olmadığını görünce çılgınlığı bastı; kardeşini de alıp Rhadamanthus’un yanına koştu. Gün ışımaya başladığında izciler uzakta seyreden bir gemi gördüklerini söylediler. Rhadamantus, yekpare çirişotu odunundan bir gemiye kahramanlardan elli tanesini koydu. Hep beraber küreklere asılarak öğlen vaktine doğru onlara yetiştiler. Onlar daha Tyroessa yakınındaki süt denizine yeni giriş yapıyorlardı. Kaçışları artık buraya kadardı. Helene ağlıyor ve utanç içinde yüzünü kapatıyordu. Rhadamanthus, Kinyras’a başka suç ortağı olup olmadığını sordu. O ise “Hayır!” dedi.

τῶν αἰδοίων δήσας ἀπέπεμψεν ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χώρον
μαλάχῃ πρότερον μαστιγωθέντας. Ἐψηφίσαντο δὲ καὶ
ἡμᾶς ἐμπροθέσμως [27] ἐκπέμπειν ἐκ τῆς νήσου, τὴν
ἐπιούσαν ἡμέραν μόνην ἐπιμείναντας.

Ἐνταῦθα δὴ ἐγὼ ἐποτνιώμῃ τε καὶ ἐδάκρυον οἶα
ἔμελλον ἀγαθὰ καταλιπὼν αὐθις πλανηθήσεσθαι. Αὐτοὶ
μέντοι παρεμυθοῦντο λέγοντες οὐ πολλῶν ἐτῶν
ἀφίξεσθαι πάλιν ὥς αὐτούς, καὶ μοι ἤδη εἰς τοῦπιόν
θρόνον τε καὶ κλισίαν ἐπεδείκνυσαν πλησίον τῶν ἀρίστων.
Ἐγὼ δὲ προσελθὼν τῷ Ραδαμάνθυι πολλὰ ἰκέτευον εἰπεῖν
τὰ μέλλοντα καὶ ὑποδείξαι μοι τὸν πλοῦν. Ὁ δὲ ἔφασκεν
ἀφίξεσθαι μὲν εἰς τὴν πατρίδα πολλὰ πρότερον
πλανηθέντα καὶ κινδυνεύσαντα, τὸν δὲ χρόνον οὐκέτι τῆς
ἐπανόδου προσθεῖναι ἠθέλησεν· ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς
πλησίον νήσους—ἐφαίνοντο δὲ πέντε τὸν ἀριθμόν, ἄλλη
δὲ ἕκτη πόρρωθεν—ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκεν τῶν
ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, Ἀφ' ὧν, ἔφη, ἤδη τὸ πολὺ πῦρ ὀρέας
καιόμενον, ἕκτη δὲ ἐκείνῃ τῶν ὀνείρων ἡ πόλις· μετὰ
ταύτην δὲ ἡ τῆς Καλυψοῦς νῆσος, ἀλλ' οὐδέπω σοι
φαίνεται. Ἐπειδὴν δὲ ταύτας παραπλεύσης, τότε δὴ ἀφίξῃ
εἰς τὴν μεγάλην ἡπειρον τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ὑμῶν
κατοικουμένῃ· ἐνταῦθα δὴ πολλὰ παθὼν καὶ ποικίλα ἔθνη
διελθὼν καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας χρόνῳ ποτὲ
ἤξεις εἰς τὴν ἐτέραν ἡπειρον.

[28] Τοσαῦτα εἶπεν, καὶ ἀνασπάσας ἀπὸ τῆς γῆς
μαλάχῃς ῥίζαν ὠρεξέν μοι, ταύτῃ κελεύσας ἐν τοῖς
μεγίστοις κινδύνοις προσεύχεσθαι· παρήνευσε δὲ εἰ καὶ
ποτε ἀφικοίμην ἐς τήνδε τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρα
σκαλεύειν μήτε θέρμους ἐσθίειν μήτε παιδί ὑπὲρ τὰ
ὀκτωκαίδεκα ἔτη πλησιάζειν· τούτων γὰρ ἂν μεμνημένον
ἐλπίδας ἔχειν τῆς εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. Τότε μὲν οὖν τὰ
περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευασάμην, καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν,
συνειστιώμην αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον
τὸν ποιητὴν ἐδεήθην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον
ἐπίγραμμα· καὶ ἐπειδὴ ἐποίησεν, στήλῃν βηρύλλου λίθου
ἀναστήσας ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. Τὸ δὲ ἐπίγραμμα ἦν
τοιόνδε·

Sonrasında ise onları edep yerlerinden bağladılar ve günahkarların yerine gönderip ebegümeciyle kırbaçladılar. [27] Kahramanlar ise bize verilen zaman dolmadan adayı terk etmemiz lehinde oy kullandılar. Sadece bir sonraki güne kadar kalmamıza müsaade edildi.

Bunları duyduktan sonra haykırarak ağlamaya başladım çünkü böylesine güzel bir yeri ardımda bırakıp tekrardan avare biçimde dolaşmaya başlayacaktım ama bana moral vermeye çalıştılar, çok zaman geçmeden geri geleceğimi söylediler. Hatta gelecekteki sandalyemin ve döşegimin en iyilerin dibinde olacağını belirttiler. Rhadamanthus'a gidip bana kaderimde ne olduğunu ve rotamı söylemesi için ricada bulundum. Birçok tehlikeye ve maceraya rağmen sonunda vatanıma dönebileceğimi söyledi lakin ne zaman döneceğimi söylemeyi reddetti. Ardından bana karşıdaki yan yana duran takım adaları gösterdi. Bunlar beş taneydi, altıncısının biraz daha ileride olduğunu söyledi. Bu bize yakın olan ve üzerlerinde duman tüten adalar, günahkarların gittiği adalar; bunun ilerisindeki altıncı ada rüyalar adası; onun ötesinde de Kalypso'nun adası var fakat onu buradan göremezsin dedi. Bunlara doğru yelken açtığımda, en sonunda, insanların yaşadığı yerin karşısındaki topraklara ulaşacaksın. Sonrasında ise birçok macera yaşayıp, hasım insanların arasında yaşadıktan sonra zaman içerisinde diğer kıtaya ulaşacaksınız, dedi.

[28] Bu sözlerle beraber yerden bir tane ebegümeci kopardı ve bana verdi. Bununla beraber büyük sıkıntılara düştüğümde dua etmemi söyledi ve bazı tavsiyelerde bulundu; eğer buraya geri geleceksem ne kılıçla ateş karıştırmamı⁶⁶ ne bakla yememi ne de on sekiz yaşının üstünde biriyle beraber olmamı öğütledi. Eğer bunları aklımdan çıkartmazsam adaya geri dönme umudum olduğunu söyledi. Böylece yolculuk için hazırlıkları tamamladım, vakti geldiğinde onlarla ziyafete katıldım. Ertesi gün ozan Homeros'a gittim, bana taş kazımalık bir mısra bestelemesi için yalvardım. Ardından limana beril taşından bir stel diktim ve üzerine o mısraları kazıdım. Şöyleydi:

Λουκιανὸς τάδε πάντα φίλος μακάρεσσι θεοῖσιν
εἶδέ τε καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.

μείνας δὲ κάκεινεν τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ [29]
ἀνηγόμην τῶν ἡρώων παραπεμπόντων. Ἐνθα μοι καὶ
Ὀδυσσεὺς προσελθὼν λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν
ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν.
Συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον,
ἵν' ἐὰν καταχθῶμεν ἐς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβῃ
ἄτε κατ' ἄλλην ἐμπορίαν καταπλέοντας.

Ἐπεὶ δὲ τὸν εὐώδη ἀέρα προϊόντες παρεληλύθειμεν,
αὐτίκα ἡμᾶς ὁσμή τε δεινὴ διεδέχετο οἶον ἀσφάλτου καὶ
θείου καὶ πίττης ἅμα καιομένων, καὶ κνῖσα δὲ πονηρὰ καὶ
ἀφόρητος ὥσπερ ἀπὸ ἀνθρώπων ὀπτωμένων, καὶ ὁ ἀῆρ
ζοφερός καὶ ὀμιχλώδης, καὶ κατέσταζεν ἐξ αὐτοῦ δρόσος
πιττίνη· ἠκούομεν δὲ καὶ μαστίγων ψόφον καὶ οἰμωγὴν
ἀνθρώπων πολλῶν. Ταῖς μὲν οὖν [30] ἄλλαις οὐ
προσέσχομεν, ἥς δὲ ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν· κύκλω μὲν πᾶσα
κρημνώδης καὶ ἀπόξυρος, πέτραις καὶ τράχωσι
κατεσκληκυῖα, δένδρον δ' οὐδὲν οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν·
ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως κατὰ τοὺς κρημνοὺς προῆμεν διὰ
τινος ἀκανθώδους καὶ σκολόπων μεστῆς ἀτραποῦ, πολλὴν
ἀμορφίαν τῆς χώρας ἐχούσης. Ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὴν εἰρκτὴν
καὶ τὸ κολαστήριον, πρῶτα μὲν τὴν φύσιν τοῦ τόπου
ἐθαυμάζομεν· τὸ μὲν γὰρ ἔδαφος αὐτὸ μαχαίραις καὶ
σκόλοψι πάντῃ ἐξηνθήκει, κύκλω δὲ ποταμοὶ περιέρρεον, ὁ
μὲν βορβόρου, ὁ δὲ δεύτερος αἵματος, ὁ δὲ ἔνδον πυρός,
πάνυ μέγας οὗτος καὶ ἀπέρατος, καὶ ἔρρει ὥσπερ ὕδωρ καὶ
ἐκυματοῦτο ὥσπερ θάλαττα, καὶ ἰχθῦς δὲ εἶχεν πολλούς,
τοὺς μὲν δαλοῖς προσεοικότας, τοὺς δὲ μικροὺς ἄνθραξι
πεπυρωμένοις· ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς λυχνίσκους. Εἴσοδος δὲ
μία στενὴ διὰ πάντων ἦν, καὶ [31] πυλωρὸς ἐφειστήκει
Τίμων ὁ Αθηναῖος. Παρελθόντες δὲ ὅμως τοῦ Ναυπλίου
καθηγουμένου ἐωρῶμεν κολαζομένους πολλοὺς μὲν
βασιλέας, πολλοὺς δὲ καὶ ιδιώτας, ὧν ἐνίους καὶ
ἐγνωρίζομεν· εἶδομεν δὲ καὶ τὸν Κινύραν καπνῶ
ὑποτυφόμενον ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον.
Προσετίθεσαν δὲ οἱ περιηγηταὶ καὶ τοὺς ἐκάστων βίους καὶ

“Tanrıların sevgisine haiz olan adam, Loukianos
Tüm bu şeyleri gördü ve evine döndü.”

[29] O gün de kaldıktan sonra ertesi gün kahramanların eşliğinde denize açıldım. Odysseus bana geldi, Penelope’nin haberi olmadan Ogygia Adasına,⁶⁷ Kalypso’ya ulaştırmam için elime bir mektup tutuşturdu. Rhadamanthus da kaptan Nauplius’u bizimle beraber yolladı. Böylece eğer adalarda, günahkarların adasında başımıza bir şey gelme ihtimali olursa, bizim başka bir iş için orada olduğumuzu düşüneceklerdi.

Biraz ilerledikten sonra gerçekten iğrenç kokan bir havayla karşılaştık. Dayanılmazdı, zift ve kükürt kokuyordu, hatta sanki insan eti yakarak sunuda bulunuluyor gibiydi. Hava kapkara ve isliydi. Havadan katranlı çığ dökülüyordu. Aynı zamanda acı çeken insanların inlemelerini ve yakarışlarını duyuyorduk. [30] Diğer adaların hepsini ziyaret etmedik lakin çıktığımız adalardan biri şöyleydi; adanın her tarafı dik ve uçurumdu. Orada ne su ne de ağaç vardı. Sarp kayaları tırmandık. Dikenlerle kaplı ıssız bir yolda ilerledik, bu toprakları oldukça çirkin bulmuştum. Tutsakların ve cezalandırılanların bulunduğu bölgeye gelince ilkin oranın neye benzediğini merak ettik. Toprak tümüyle hançer ve dikenlerle ekilmişti. Oranın etrafında, çamur ve ateş akan üç tane nehir vardı. Bunlar oldukça genişti, bir tanesi geçilmez bir ateşti. Bu ateş sanki su gibi akıyor, deniz gibi dalgalanıyordu. Bazıları meşaleye bazıları da köze benzeyen bir sürü balık vardı. Bunlara Lykhnikos diyorlardı. [31] Tüm nehirleri geçen tek bir patika vardı, orada Atinalı Timon muhafızlık yapıyordu. Kılavuzumuz Nauplius’la beraber burayı geçtik. Burada cezalandırılan ve işkenceler gören kralları ve günahkar insanları gördük. Bazıları tanıdık, Kinyras’ın edep bölgelerinden bağlanmış halde dumanların arasında asılı olduğunu gördüm. Oradakiler bize bunların her birinin yaşamlarındaki

τάς ἁμαρτίας ἐφ' αἷς κολάζονται· καὶ μεγίστας ἀπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευδάμενοί τι παρὰ τὸν βίον καὶ οἱ μὴ τὰ ἀληθῆ συγγεγραφότες, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν καὶ Ἡρόδοτος καὶ ἄλλοι πολλοί. Τούτους οὖν ὁρῶν ἐγὼ χρηστὰς εἶχον εἰς τοῦπιόν τὰς ἐλπίδας· οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ ψεῦδος εἰπόντι συνηπιστάμην. Ταχέως οὖν ἀναστρέψας [32] ἐπὶ τὴν ναῦν—οὐ γὰρ ἐδυνάμην φέρειν τὴν ὄψιν—ἀσπασάμενος τὸν Ναύπλιον ἀπέπλευσα.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἄμυδρά καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν· εἶχε δὲ καὶ αὕτη τι τοῖς ὀνείροις παραπλήσιον· ὑπεχώρει γὰρ προσιόντων ἡμῶν καὶ ὑπέφευγε καὶ πορρωτέρω ὑπέβαινε. Καταλαβόντες δέ ποτε αὐτὴν καὶ εἰσπλεύσαντες εἰς τὸν Ὑπνον λιμένα προσαγορευόμενον πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἥ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνης ἱερόν ἐστιν, περὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν· παρελθόντες δὲ ἐς τὴν πόλιν πολλοὺς ὀνείρους καὶ ποικίλους ἐωρῶμεν. Πρῶτον δὲ βούλομαι περὶ τῆς πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μὴδὲ ἄλλω τινὶ γέγραπται περὶ αὐτῆς, ὃς δὲ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, οὐ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψεν. Κύκλῳ μὲν περὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη [33] ἀνέστηκεν, τὰ δένδρα δὲ ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ καὶ μανδραγόραι καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ τι πλῆθος νυκτερίδων τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίνεται ὄρνεον. Ποταμὸς δὲ παραρρεῖ πλησίον ὁ ὑπ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτίπορος, καὶ πηγαὶ δύο παρὰ τὰς πύλας· ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν Νήγρετος, τῇ δὲ Παννυχία. Ὁ περίβολος δὲ τῆς πόλεως ὑψηλὸς τε καὶ ποικίλος, ἱριδι τὴν χροάν ὁμοιότατος· πύλαι μέντοι ἔπεισιν οὐ δύο, καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέσσαρες, δύο μὲν πρὸς τὸ τῆς Βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἡ μὲν σιδηρᾶ, ἡ δὲ ἐκ κεράμου πεποιημένη, καθ' ἧς ἐλέγοντο ἀποδημεῖν αὐτῶν οἱ τε φοβεροὶ καὶ φονικοὶ καὶ ἀπηνεῖς, δύο δὲ πρὸς τὸν λιμένα καὶ τὴν θάλατταν, ἡ μὲν κερατίνη, ἡ δὲ καθ' ἣν ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφαντίνη. Εἰσιόντι δὲ εἰς τὴν πόλιν ἐν δεξιᾷ μὲν ἐστὶ τὸ Νυκτῶν—σέβουσι γὰρ θεῶν ταύτην μάλιστα καὶ τὸν Ἀλεκτρυόνα· ἐκείνῳ δὲ πλησίον τοῦ λιμένος τὸ ἱερόν πεποιήται—ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὰ τοῦ Ὑπνου βασιλεία. Οὗτος γὰρ δὴ ἄρχει παρ' αὐτοῖς σατράπας δύο καὶ ὑπάρχους

günahların cezasını çektiklerini söylediler. Bunların içerisinde ise en ağır cezalar Knidoslu Ktesias ve Herodotos gibi hayattayken yalan söyleyen ve yalan şeyler yazanlara veriliyordu. Onları görünce gelecek için umutla doldum, çünkü bildiğim kadarıyla ben hiç yalan söylememiştim. [32] Gördüklerime dayanamadığım için çabucak gemiye döndüm. Nauplius'a veda edip yelken açtık.

Kısa süre sonra rüyalar adasına yaklaştık. Burası belli belirsiz ve gözle tam olarak seçilmeyen bir yerdi. Tam bir rüyaya benziyordu; biz ona yaklaştıkça o bizden uzaklaşıyordu. Bir süre sonra Hypnos adı verilen limana doğru hareketlendik. Alektruon Tapınağının olduğu, fildişi kapıların orada karaya çıktık. Burası kasvetli ve loştu. Kente girerken her türden rüya gördük. Öncelikle kentin kendisinden bahsetmek istiyorum çünkü bu zamana kadar kimse enikonu ne buradan bahsetmişti ne de yazmıştı. [33] Sadece Homeros, ucundan kıyısından anlatmıştı. Her tarafta devasa haşhaş ve adamotu ağaçları vardı. Ayrıca orada çok sayıda yarasa gördük, zaten başka da kanatlı hayvan yoktu. Nyktiphoros⁶⁸ adını verdikleri bir nehir akar. Kapıların yanında ise iki tane memba var, bunlar Negretos⁶⁹ ve Pannukhia⁷⁰. Kentin surları yüksek ve gökkuşağı gibi değişken renklerde. Ayrıca Homeros'un anlattığı gibi iki değil dört kapı var.⁷¹ Miskinlik ovası denen ovaya açılan iki kapı var, bir tanesi demirden diğeri ise topraktan yapılmış. Denilene göre bu kapılardan korkunç, kanlı, tiksindirici rüyalar çıkarmış. Diğer iki kapı ise denize ve limana bakıyor. Bunlardan bir tanesi boynuzdan yapılmış, diğeri ise kente girerken kullandığımız fildişi kapı. Kente girdikten sonra sağ tarafta Nykton ve Alektruon tapınakları var. Özellikle bunlara tapıyorlar. Sol tarafta ise Hypnos için bir saray inşa edilmiş. Orada, o hüküm sürerken atadığı iki satrap ya da arkhon

πεπονημένος, Ταραξιώνά τε τὸν Ματαιογένους καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. Ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ πηγή τις ἔστιν, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν καὶ πλησίον ναοὶ δύο, Ἀπάτης καὶ Ἀληθείας· ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς καὶ τὸ μαντεῖον, οὗ προειστήκει προφητεύων Ἀντιφῶν ὁ τῶν ὀνειρῶν ὑποκριτής, ταύτης παρὰ τοῦ Ὑπνου λαχὼν τῆς τιμῆς. Αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνειρῶν οὔτε φύσις [34] οὔτε ἰδέα ἢ αὐτῇ, ἀλλ' οἱ μὲν μακροὶ ἦσαν καὶ καλοὶ καὶ εὐειδεῖς, οἱ δὲ μικροὶ καὶ ἄμορφοι, καὶ οἱ μὲν χρύσειοι, ὡς ἐδόκουν, οἱ δὲ ταπεινοὶ τε καὶ εὐτελεῖς. Ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοὶ τινες καὶ τερατώδεις, καὶ ἄλλοι καθάπερ ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι, οἱ μὲν ἐς βασιλέας, οἱ δὲ ἐς θεοὺς, οἱ δὲ εἰς ἄλλα τοιαῦτα κεκοσμημένοι. Πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλοι παρ' ἡμῖν ἑωρακότες, οἱ δὴ καὶ προσήεσαν καὶ ἡσπάζοντο ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ παραλαβόντες ἡμᾶς καὶ κατακοιμίσαντες πάνυ λαμπρῶς καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, τὴν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῇ παρασκευάσαντες καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέας τε ποιήσιν καὶ σατράπας. Ἐνιοὶ δὲ καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς εἰς τὰς πατρίδας καὶ τοὺς οἰκείους ἐπεδείκνυν καὶ αὐθημερὸν ἐπανῆγον. Ἡμέρας μὲν οὖν τριάκοντα καὶ ἴσας νύκτας [35] παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν καθεύδοντες εὐωχούμενοι. Ἐπειτα δὲ ἄφνω βροντῆς μεγάλης καταρραγείσης ἀνεγρόμενοι καὶ ἀναθορόντες ἀνήχθημεν ἐπισιτισάμενοι.

Τριταῖοι δ' ἐκεῖθεν τῇ Ωγυγίᾳ νήσῳ προσσχόντες ἀπεβαίνομεν. Πρότερον δ' ἐγὼ λύσας τὴν ἐπιστολὴν ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. Ἦν δὲ τοιάδε· Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἴσθι με, ὡς τὰ πρῶτα ἐξέπλευσα παρὰ σοῦ τὴν σχεδίαν κατασκευασάμενος, ναυαγία χρησάμενον μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθῆναι εἰς τὴν τῶν Φαίακων χώραν, ὅφ' ὧν ἐς τὴν οἰκείαν ἀποπεμφθεὶς κατέλαβον πολλοὺς τῆς γυναικὸς μνηστῆρας ἐν τοῖς ἡμετέροις τρυφῶντας· ἀποκτείνας δὲ ἅπαντας ὑπὸ Τηλεγόνου ὕστερον τοῦ ἐκ Κίρκης μοι γενομένου ἀνηρέθην, καὶ νῦν εἰμι ἐν τῇ Μακάρων νήσῳ πάνυ μετανοῶν ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὴν παρὰ σοὶ δίαιταν καὶ τὴν ὑπὸ σοῦ προτεινομένην ἀθανασίαν. Ἦν οὖν καιροῦ λάβωμαι,

ona yardım eder. Bunlar Mataigenes oğlu Taraksion ve Phantasion oğlu Plutokles'tir. Agoranın ortasında bir kaynak bulunur. Buna Kareotis⁷² derler. Bunun hemen dibinde iki tane daha tapınak var. Bunlar, Apate⁷³ ve Aletheia⁷⁴ tapınaklarıdır. Orada bir kutsal alan bir de kehanet alanı bulunur. Burada Antiphon, tanrının elçilerini yönetir, rüyaların yorumcusudur ve onu Hypnos görevlendirmiştir. ⁷⁵ [34] Rüyalardan bahsetmek gerekirse hem doğaları hem de görünüşleri bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Bazıları uzun, yakışıklı ve güzel vücutluyken bazıları ise çirkin ve ufaktır. Bazıları altın gibiyken bazıları daha mütevazı görünürler. Aralarından bazıları kanatlı bazıları ise olağanüstüdür. Hepsi sanki bir şenlikteymiş gibi giyinirler. Kralları, tanrıları ve her türden farklı karakteri yansıtan kılıklara girebilirler. Birçoğu aslında tanıdık, sanki onları uzun zaman evvel görmüştük. Sanki eski bir tanıdıkımızcasına gelip bizleri selamladılar. Bizi uykuya yatırıp çok güzel ve konuksever şekilde ağırladılar. Tabiri caizse bize efendileriymişiz gibi muamele ediyorlardı. Hatta bizi kral ve çok zengin yapmaya bile söz vermişlerdi. Hatta bunlardan bazıları bizi alıp vatanımıza, dostlarımıza ve ailelerimize gösterdi. Sonra aynı gün geri getirdi. [35] Otuz gün otuz gece orada onlarla kalarak uyku halinde güzel vakit geçirdik. Sonrasında büyük bir gök gürültüsü patladı ve uyanık. Yataktan fırlayıp erzakımızı hazırladıktan sonra tekrar denize açıldık.

Üçüncü gün Ogygia'ya vardık. Yolda, Odysseus'un bana verdiği mektubu açıp okumuştum. Şöyle yazıyordu; "Odysseus'tan Kalypso'ya selamlar, Bir sal yapıp senden ayrıldıktan sonra kaza yaptım. Loukthea'nın yardımıyla sağ salım Phaiakhlara adasına ulaştım. Beni evime onlar ulaştırdılar. Orada karımın talipleri olduğunu gördüm. Bir elleri yağda bir elleri balda benim evimde yaşıyorlardı. Hepsini öldürdükten sonra Kirke'den olan oğlum Telegonos da beni öldürdü. Şu anda Kutsanmışlar Adasındayım. Seninle olan hayatımı bıraktığım için ve bana vaat ettiğin ölümsüzlüğü reddettiğim için senden özür diliyorum. Bu sebepten, eğer kendime bir fırsat yaratabilirim

ἀποδράς ἀφίξομαι πρὸς σέ. Ταῦτα μὲν ἐδήλου ἡ ἐπιστολή, καὶ περὶ ἡμῶν, ὅπως ξενισθῶμεν. Ἐγὼ δὲ προελθὼν ὀλίγον [36] ἀπὸ τῆς θαλάσσης εὗρον τὸ σπήλαιον τοιοῦτον οἶον Ὅμηρος εἶπεν, καὶ αὐτὴν ταλασιουργοῦσαν. Ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβεν καὶ ἐπελέξατο, πρῶτα μὲν ἐπὶ πολὺ ἐδάκρυνεν, ἔπειτα δὲ παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξένια καὶ εἰστία λαμπρῶς καὶ περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς ἐπυνθάνετο καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης, ὅποια τε εἶη τὴν ὄψιν καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζεν· καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινάμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν εὐφρανεῖσθαι αὐτήν.

Τότε μὲν οὖν ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν πλησίον ἐπὶ τῆς ῥόνος ἐκοιμήθημεν. Ἔωθεν δὲ ἀνηγόμεθα [37] σφοδρότερον κατιόντος τοῦ πνεύματος· καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειραταῖς. Ἄνθρωποι δὲ εἰσιν οὗτοι ἄγριοι ἐκ τῶν πλησίον νήσων ληστεύοντες τοὺς παραπλέοντας. Τὰ πλοῖα δὲ ἔχουσι μεγάλα κολοκύνθινα τὸ μῆκος πήχεων ἐξήκοντα· ἐπειδὰν γὰρ ξηράνωσι τὴν κολόκυνθαν, κοιλάναντες αὐτὴν καὶ ἐξελόντες τὴν ἐντεριώνην ἐμπλέουσιν, ἱστοῖς μὲν χρώμενοι καλαμίνοις, ἀντὶ δὲ τῆς ὀθόνης τῷ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. Προσβαλόντες οὖν ἡμῖν ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον βάλλοντες ἀντὶ λίθων τῷ σπέρματι τῶν κολοκυνθῶν. Ἀγχωμάλως δὲ ἐπὶ πολὺ ναυμαχοῦντες περὶ μεσημβρίαν εἶδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν προσπλέοντας τοὺς Καρυοναῦτας. Πολέμιοι δὲ ἦσαν ἀλλήλοις, ὥς ἔδειξαν· ἐπεὶ γὰρ κἀκεῖνοι ἦσθοντο αὐτοὺς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ὠλιγόρησαν, τραπόμενοι δὲ ἐπ' ἐκείνους ἐναυμάχουν. Ἡμεῖς δὲ ἐν τοσοῦτῳ ἐπάραντες τὴν [38] ὀθόνην ἐφεύγομεν ἀπολιπόντες αὐτοὺς μαχομένους, καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται ἅτε καὶ πλείους—πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα—καὶ ἀπὸ ἰσχυροτέρων νεῶν μαχόμενοι· τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς κελύφη καρύων ἡμίτομα, κεκενωμένα, μέγεθος δὲ ἐκάστου ἡμιτόμου εἰς μῆκος ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα.

Ἐπεὶ δὲ ἀπεκρύψαμεν αὐτοὺς, ἰώμεθα τοὺς τραυματίας, καὶ τὸ λοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὥς ἐπίπαν ἤμεν, αἰεὶ τινὰς

yanına gelmek istiyorum.” Mektupta tüm bunlara ek olarak bizi ağırlamasını da rica etmişti. [36] Denizde seyir halindeyken Homeros’un tarif ettiği mağarayı buldum. Kalypso orada yün eğirmekteydi. Mektubu alıp okuduktan sonra uzun uzun ağladı ve bizden rahatımıza bakmamızı istedi. Bize oldukça görkemli bir ziyafet hazırladı. Odysseus ve özellikle de Penelope hakkında sorular sordu; onun nasıl görüldüğünü, Odysseus’un onu övdüğü kadar mütevazı ve sadık olup olmadığını sordu. Biz de onu mutlu edecek cevaplar verdik.

Sonrasında ise sahile gemimizin yanına dönüp onun yanında uyuduk. [37] Sabahın ilk ışıklarıyla beraber esen bir rüzgarla yola koyulduk. İki gün boyunca fırtınada savrulduk, üçüncü gün ise Kolokynthoprateslere⁷⁶ yakalandık. Onlar çevredeki adalardan geçenleri soyan savaşçı adamlardı. Bal kabağından yapılmış yaklaşık altmış dirsek uzunluğunda tekneleri vardı. Bu tekneler şöyle yapıyordu, kabak kurutulduktan sonra içini oyup çıkartıyorlar, direk olarak kamış dikiyorlardı. Yelken yerineyse bal kabağı yaprakları kullanıyorlardı. Bize iki tekneyle aniden saldırdılar, onlarla savaşa girmiştik. Taş yerine kabak çekirdekleri fırlatıyorlardı. Bu şekilde birçoğumuzu yaralamıştı. Onlarla uzun süre başa baş mücadele verdikten sonra, öğren vakti, Kolokynthoprateslerin kış tarafına Karyonautesler⁷⁷ geldi. Birbirlerine karşı olan hareketlerinden aralarında bir düşmanlık olduğu anlaşılıyordu. Onların geldiğini gören Kolokynthopratesler bizi bırakıp onlarla savaşmaya başladılar. [38] Bu sırada biz de hemen yelkenimizi açtık ve onlar birbirlerine girerken oradan ayrıldık. Savaşı Karyonauteslerin kazanacağı açıktı zira sayıca diğerlerinden üstünlerdi; beş gemileri vardı. Ayrıca daha güçlü ve sağlam gemilerle savaşıyorlardı. Gemilerin her biri fındık kabuğundan yapılmıştı ve on beş kulaç uzunluğundaydı.

Onlar gözden kaybolduklarında hemen yaralıların yanına gittik. Bu olaydan sonra her daim,

ἐπιβουλὰς προσδεχόμενοι οὐ μάτην. Οὐπω γοῦν ἐδεδύκει ὁ ἥλιος, καὶ ἀπὸ [39] τινος ἐρήμου νήσου προσήλαυνον ἡμῖν ὅσον εἴκοσι ἄνδρες ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι, ληστὰι καὶ οὔτοι· καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς, καὶ ἀναπηδῶντες ἐχρεμέτιζον ὥσπερ ἵπποι. Ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, διαστάντες οἱ μὲν ἔνθεν, οἱ δὲ ἔνθεν ἔβαλλον ἡμᾶς σηπίαις ξηραῖς καὶ ὀφθαλμοῖς καρκίνων. Τοξευόντων δὲ καὶ ἡμῶν καὶ ἀκοντιζόντων οὐκέτι ὑπέμενον, ἀλλὰ τρωθέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον.

[40] Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον γαλήνης οὔσης ἐλάθομεν προσοκείλαντες ἀλκυόνος καλιᾶ παμμεγέθει· σταδίων γοῦν ἦν αὕτη ἐξήκοντα τὸ περίμετρον. Ἐπέπλεεν δὲ ἡ ἀλκυὼν τὰ ῥὰ θάλπουσα οὐ πολὺ μείων τῆς καλιᾶς. Καὶ δὴ ἀναπταμένη μικροῦ μὲν κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τῶν πτερῶν. Ὡχето δ' οὖν φεύγουσα γοεράν τινα φωνὴν προῖεμένη. Ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς ἡμέρας ἤδη ὑποφαινούσης ἐθεώμεθα τὴν καλιὰν σχεδία μεγάλη προσεοικυῖαν ἐκ δένδρων μεγάλων συμπεφορημένην· ἐπὶ δὲ καὶ ῥὰ πεντακόσια, ἕκαστον αὐτῶν Χίου πίθου περιπληθέστερον. Ἦδη μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἔνδοθεν ἐφαίνοντο καὶ ἔκρωζον. Πελέκεσιν γοῦν διακόψαντες ἐν τῶν ῥῶν νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν εἴκοσι γυπῶν ἀδρότερον.

[41] Ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπείχομεν τῆς καλιᾶς ὅσον σταδίους διακοσίους, τέρατα ἡμῖν μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἐπεσήμανεν· ὃ τε γὰρ ἐν τῇ πρύμνῃ χηνίσκος ἄφνω ἐπτερύξατο καὶ ἀνεβόησεν, καὶ ὁ κυβερνήτης ὁ Σκίνθαρος φαλακρὸς ἤδη ὦν ἀνεκόμησεν, καὶ τὸ πάντων δὴ παραδοξότατον, ὁ γὰρ ἰστός τῆς νεῶς ἐξεβλάστησεν καὶ κλάδους ἀνέφυσεν καὶ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν, ὁ δὲ καρπὸς ἦν σῦκα καὶ σταφυλὴ μέλαινα, οὐπω πέπειρος. Ταῦτα ἰδόντες ὡς εἰκὸς ἐταράχθημεν καὶ ἠυχόμεθα τοῖς θεοῖς διὰ τὸ ἀλλόκοτον τοῦ φαντάσματος. Οὐπω δὲ πεντακοσίους σταδίους [42] διελθόντες εἶδομεν ὕλην μεγίστην καὶ λάσιον πιτύων καὶ κυπαρίττων. Καὶ ἡμεῖς μὲν εἰκάσαμεν ἡπειρον εἶναι· τὸ δ' ἦν πέλαγος ἄβυσσον ἀρρίζοις δένδροις καταπεφυτευμένον· εἰστῇκει δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ καθάπερ ἐπιπλέοντα.

saldırı olursa diye tetikte kaldık ki bunu da boşa yapmamıştık. [39] Daha henüz güneş batmamıştı ki ıssız bir adadan bize saldırmak için yunusların üzerinde yirmi adam geldi. Bunlar da diğerleri gibi korsandı. Yunuslar onları gayet güvenli şekilde taşıyorlar, hem su üzerinde sıçrayarak gidiyorlar hem de at gibi koşuyorlardı. Yaklaştıkları anda ikiye ayrılıp bir kısmı bir taraftan bir kısmı da diğer taraftan bizi kuşatıp üzerimize sübye atmaya başladılar. Onlara mızrak ve okla saldırdığımızda yunusların üzerinde duramadılar. Pek çokları yaralanarak adaya doğru geri döndüler.

[40] Gece yarısı sularında, hava sakinken birdenbire bir balıkçılın, yalıçapkınının yuvasında karaya oturduk. Yuvanın çevresi yaklaşık altmış stadion kadardı. Kuş bu yuvada yumurtalarını sıcak tutarak denizde seyrediyordu. Açıkçası kuşun kendisi de bu yuvadan pek küçük değildi. Kanat çırpmaya başladığında neredeyse gemimiz alabora oluyordu, mamafih acıklı bir şekilde bağırarak uçtu. Gün doğumuna yakın teknemizden indik. Yuva, büyük ağaçlardan yapılmış devasa bir sal gibiydi. İçerisinde beş tane yumurta vardı. Bunların her biri Khios şarap fıçlarından büyüktü. Yavruların yumurtadan çıkma zamanı geldiği belli oluyordu. Ötüşlerini duyabiliyorduk. Yumurtalardan birini baltayla açtık ve içinden yirmi akbabadan daha büyük cavlak bir yavru çıktı.

[41] Yuvadan iki yüz stadion kadar uzaklaşmıştık ki tuhaf ve korkunç kerametler görünmeye başladı. Aniden gemimizin kaz boynu tüylenerek çığlıklar atmaya başladı. Kel bir adam olan kaptanımız Skintharus'un upuzun saçları çıktı. Gemi direğimiz dallanıp budaklanmaya başladı, hem incirler hem de devasa üzüm salkımları belirdi. Bunlar daha olgunlaşmamıştı. Tüm bu gördüklerimiz sonrasında tanrılara dua etmeye başladık. [42] Devasa, kalın ağaçlardan oluşan çam ve servi ormanı gördüğümüzde daha beş yüz stadion bile ilerlememiştik. En başta buranın bir kara parçası olduğunu düşündük fakat bunlar dipsiz sularda büyüyen köksüz ağaçlardı. Ağaçlar diklemesine büyümüş ve deniz gibi dalgalanıyordu.

Πλησιάσαντες οὖν καὶ τὸ πᾶν κατανοήσαντες ἐν ἀπόρῳ εἰχόμεθα τί χρὴ δρᾶν· οὔτε γὰρ διὰ τῶν δένδρων πλεῖν δυνατόν ἦν—πυκνὰ γὰρ καὶ προσεχῇ ὑπῆρχεν—οὔτε ἀναστρέφειν ἐδόκει ῥάδιον· ἐγὼ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον ἀπεσκόπουν τὰ ἐπέκεινα ὅπως ἔχοι, καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲν πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους τὴν ὕλην οὔσαν, ἔπειτα δὲ αὐθις ἕτερον ὠκεανὸν ἐκδεχόμενον. Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναθεμένους τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων—πυκνὴ δὲ ἦν—ὑπερβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, εἰς τὴν θάλατταν τὴν ἑτέραν· καὶ οὕτως ἐποιοῦμεν. Ἐκδήσαντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ τὰ δένδρα μόλις ἀνιμησάμεθα, καὶ θέντες ἐπὶ τῶν κλάδων, πετάσαντες τὰ ἱστία καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν τοῦ ἀνέμου προωθοῦντος ἐπισυρόμενοι· ἔνθα δὴ καὶ τὸ Ἀντιμάχου τοῦ ποιητοῦ ἔπος ἐπεισῆλθέ με—φησὶν γάρ που κάκεϊνος·

Τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισιν.

[43] Βιασάμενοι δὲ ὅμως τὴν ὕλην ἀφικόμεθα ἐς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καθέντες τὴν ναῦν ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπέστημεν χάσματι μεγάλῳ ἐκ τοῦ ὕδατος διεστῶτος γεγενημένῳ, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ὀρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γενόμενα διαχωρίσματα. Ἡ μὲν οὖν ναὺς καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία οὐ ῥαδίως ἔστη παρ' ὀλίγον ἐλθοῦσα κατενεχθῆναι. Ὑπερκύψαντες δὲ ἡμεῖς ἑωρῶμεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων μάλα φοβερόν καὶ παράδοξον· εἰστήκει γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμερισμένον· περιβλέποντες δὲ ὀρῶμεν κατὰ δεξιὰ οὐ πάνυ πόρρωθεν γέφυραν ἐπεζευγμένην ὕδατος συνάπτοντος τὰ πελάγη κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐκ τῆς ἑτέρας θαλάττης εἰς τὴν ἑτέραν διαρρέοντος. Προσελάσαντες οὖν ταῖς κώπαις κατ' ἐκείνο παρεδράμομεν καὶ μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεράσαμεν οὔποτε προσδοκῆσαντες.

[44] Ἐντεῦθεν ἡμας ὑπεδέχετο πέλαγος προσηνὲς καὶ νῆσος οὐ μεγάλη, εὐπρόσιτος, συνοικουμένη· ἐνέμοντο δὲ αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τὸν Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. Ἀποβάντες δὲ

Durumu daha iyi anlayıp çözüm bulmak için biraz daha yaklaştık. Açıkçası ne yapacağımız konusunda kararsızdık. Bu ağaçlar oldukça kalın ve neredeyse birbirlerine bitişik olduklarından ne yelken açıp aralarından ilerleyebilirdik ne de bu saatten sonra geri dönebilirdik. En uzun ağaca tırmanarak bunun ötesinde ne olduğunu görmek istedim. Ormanın ilerisine bakınca, ağaçların ötesinde okyanusun başladığını gördüm. Böylece gemimizi ağaçların tepesine doğru kaldırmaya karar verdik. Eğer bunu becerebilirsek diğer tarafa ulaşabilecektik. Bunu yaptık. Onu kalın bir ip-le bağladık, sonrasında ağaçlara tırmanıp büyük bir gayretle onu yukarı çekmeye başladık. Onu ağaç dallarının üzerine koyduk ve yelkenimizi açtık. Sanki denizde ilerliyormuşuz gibi ağaçların üzerinde seyrediyorduk. O anlarda aklıma şair Antimakhos'un dizeleri geldi;

“Ağaçların üzerinde ilerlerler gemiyle.”

[43] Her şeye rağmen ormanı geçip suya ulaştık. Gemiye yine aynı yöntemle denize indirdik ve suda yelken açtık. Suyun ayrılmasıyla oluşan büyük bir yarığa varana kadar yola devam ettik. Bu tıpkı toprakta sık sık görülen yarıklara benziyordu. Yelkenle beraber ilerliyor olmamıza rağmen gemi yol alamayacak kadar yavaşladı ve yarığın dibine kadar sürüklendi. Uçuruma doğru gidiyorduk ve yutulmak üzereydik. Gemiden baktığımızda binlerce stadiyonluk bir yarık gördük. Korkunç ve tuhaftı; su sanki aniden oradan kesiliyordu lakin sağ tarafa baktığımızda yarılmış olan denizi diğer denize bağlayan bir köprü gördük. Büyük bir gayretle küreklere asıldık ve akıntıya karşı ilerlemeye çalışıyorduk.

[44] Nihayetinde sakın bir denize ulaştık, çok da büyük olmayan ama kolayca çıkabileceğimiz bir adayla karşılaştık. Burada yaşayanlar da vardı. Buradakiler vahşiydiler ve Minatouros'un tasvirlerinde olduğu gibi boynuzları vardı. Bunlara Boukephaloslar deniyordu. Karaya çıktık

προήειμεν ὑδρευσόμενοι καὶ σιτία ληψόμενοι, εἴ ποθεν δυνηθείμεν· οὐκέτι γὰρ εἶχομεν. Καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον εὔρομεν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμός πολὺς οὐ πόρρωθεν ἠκούετο. Δόξαντες οὖν ἀγέλην εἶναι βοῶν, κατ' ὀλίγον προχωροῦντες ἐπέστημεν τοῖς ἀνθρώποις. Οἱ δὲ ἰδόντες ἡμᾶς ἐδίωκον, καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἐταίρων λαμβάνουσιν, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὴν θάλατταν κατεφεύγομεν. Εἴτα μέντοι πάντες ὀπλίσάμενοι—οὐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀτιμωρήτους περιδεῖν τοὺς φίλους—ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις τὰ κρέα τῶν ἀνηρημένων διαιρουμένοις· φοβήσαντες δὲ πάντας διώκομεν, καὶ κτείνομεν γε ὅσον πεντήκοντα καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφομεν τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. Σιτίον μέντοι οὐδὲν εὔρομεν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι παρήνουν ἀποσφάττειν τοὺς εἰλημμένους, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐδοκίμαζον, ἀλλὰ δήσας ἐφύλαττον αὐτούς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο παρὰ τῶν Βουκεφάλων πρέσβεις ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς συνειλημμένους· συνίεμεν γὰρ αὐτῶν διανευόντων καὶ γοερὸν τι μυκωμένων ὥσπερ ἰκετευόντων. Τὰ λύτρα δὲ ἦν τυροὶ πολλοὶ καὶ ἰχθύες ξηροὶ καὶ κρόμμυα καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἐκάστη πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὀπίσω, οἱ δὲ πρόσω συνεπεφύκεσαν. Ἐπὶ τούτοις ἀποδόντες τοὺς συνειλημμένους καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμεΐναντες ἀνήχθημεν.

[45] Ἦδη δὲ ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο καὶ ὄρνεα παρεπέτετο καὶ ἄλλ' ὅποσα γῆς πλησίον οὔσης σημεία προφαίνεται. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ἄνδρας εἶδομεν καινῷ τῷ τρόπῳ ναυτιλίας χρωμένους· αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται καὶ νῆες ἦσαν. Λέξω δὲ τοῦ πλοῦ τὸν τρόπον· ὕπτιοι κείμενοι ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα—μεγάλα δὲ φέρουσιν—ἐξ αὐτῶν ὀθόνην πετάσαντες καὶ ταῖς χερσὶν τοὺς ποδεῶνας κατέχοντες ἐμπίπτοντος τοῦ ἀνέμου ἔπλεον. Ἄλλοι δὲ μετὰ τούτους ἐπὶ φελλῶν καθήμενοι ζεύξαντες δύο δελφίνας ἤλαυνόν τε καὶ ἡνιόχουν· οἱ δὲ προϊόντες ἐπεσύροντο τοὺς φελλοὺς. Οὗτοι ἡμᾶς οὔτε ἠδίκουν οὔτε ἔφευγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε καὶ εἰρηνικῶς τὸ εἶδος τοῦ ἡμετέρου πλοίου θαυμάζοντες καὶ πάντοθεν περισκοποῦντες.

ve adada ilerlemeye başladık, su ve eğer bulabilirsek biraz da yiyecek alacaktık. Artık neredeyse erzakımız tükeniyordu. Suyu hemen bulduk lakin etrafta başka hiçbir şey görünmüyordu. Bununla beraber çok da uzak olmayan bir mesafeden sesler duyduk. En başta bu seslerin bir sürüden geldiğini tahmin ettik. İhtiyatlı bir şekilde ilerlemeye devam ettik ve az evvel bahsettiğim adamları gördük. Bizi görür görmez kovalamaya başladılar; yoldaşlarımızdan üç tanesini ele geçirdiler. Geri kalanlarımız ise sahile kaçmıştık. Orada hemen silahlarımızı kaptık zira yoldaşlarımızı orada onların elinde bırakmak bize doğru gelmiyordu. Boukephaloslar öldürdükleri adamların etlerini paylaşırken onlara saldırdık. Yaklaşık elli tanesini öldürdük, iki tanesini de canlı ele geçirdik. Ardından tutsaklarımızla beraber gemimize döndük. Ancak hâlâ yiyecek bir şey bulamamıştık. Diğerleri, yakaladıklarımızı öldürmemiz konusunda ısrar ediyorlardı lakin bu bana mantıklı gelmedi. Onları Boukephaloslardan elçiler gelene kadar zapt edip göz hapsinde tuttum. Elçiler geldiğinde ise onlardan fidye talebinde bulundum. Bu konuda onlarla anlaştık zira başlarıyla birtakım hareketler yapıp acıklı bir şekilde yalvarıyormuşçasına böğürdüler. Onlardan biraz peynir, kurutulmuş balık, soğan ve dört tane üç ayaklı karaca aldık. Bu karacaların ön ayakları birleşikti. Bu şeyleri aldıktan sonra tutsakları teslim ettik ve bir gün orada kaldıktan sonra tekrardan yola koyulduk.

[45] Artık balıkları görmeye başlamıştık, kuşlar uçuyordu, karaya yakın olduğumuzu gösteren başka alametler de vardı. Kısa bir süre sonra alışılmışın dışında yelken açan adamlar gördük. Bunlar hem denizci hem de aynı zamanda tekneydiler. Tam olarak nasıl yaptıklarını size anlatayım. Suda sırt üstü yatyolarlar ve cinsel organlarını dikip, ki bunlar oldukça büyük, bu şekilde yelken açıyorlar. Elleriyile de cinsel organlarına bağladıkları yelkeni tutuyorlar ve rüzgarla beraber yol alıyorlar. Diğerleri ise şöyleydi, mantarın üzerine oturuyorlar ve bir çift yunusu bunlara bağlayarak ilerliyorlar. Dizginlerle de yunusları yönlendiriyorlar. Bunlar ne bize zarar verdiler ne de bizden kaçmışlardı. Korkusuzca ve dostça yollarına bakıyorlardı. Teknemizin şeklini merak ettiklerinden onun her tarafını detaylı inceliyorlardı.

[46] Ἐσπέρας δὲ ἤδη προσήχθημεν νήσῳ οὐ μεγάλῃ· κατωκείτο δὲ ὑπὸ γυναικῶν, ὡς ἐνομίζομεν, Ἑλλάδα φωνὴν προΐεμένων· προσήεσαν γὰρ καὶ ἐδεξιούντο καὶ ἡσπάζοντο, πάνυ ἐταιρικῶς κεκοσμημέναι καὶ καλαὶ πᾶσαι καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τοὺς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. Ἡ μὲν οὖν νῆσος ἐκαλεῖτο Καβαλοῦσα, ἡ δὲ πόλις αὐτῇ Ὑδαμαρδία. Λαβοῦσαι δ' οὖν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες ἐκάστη πρὸς ἑαυτὴν ἀπῆγεν καὶ ξένον ἐποιεῖτο. Ἐγὼ δὲ μικρὸν ἀποστὰς—οὐ γὰρ χρηστὰ ἐμαντευόμην—ἀκριβέστερόν τε περιβλέπων ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὅστ' αἰ καὶ κρανία κείμενα. Καὶ τὸ μὲν βοὴν ἰστάναι καὶ τοὺς ἐταίρους συγκαλεῖν καὶ ἐς τὰ ὄπλα χωρεῖν οὐκ ἐδοκίμαζον. Προχειρισάμενος δὲ τὴν μαλάχην πολλὰ νύχόμην αὐτῇ διαφυγεῖν ἐκ τῶν παρόντων κακῶν· μετ' ὀλίγον δὲ τῆς ξένης διακονουμένης εἶδον τὰ σκέλη οὐ γυναικός, ἀλλ' ὄνου ὀπλὰς· καὶ δὴ σπασάμενος τὸ ξίφος συλλαμβάνω τε αὐτὴν καὶ δῆσας περὶ τῶν ὀλων ἀνέκρινον. Ἡ δέ, ἄκουσα μὲν, εἶπεν δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲν εἶναι θαλαττίους γυναῖκας Ὀνοσκελέας προσαγορευομένας, τροφὴν δὲ ποιεῖσθαι τοὺς ἐπιδημοῦντας ξένους. Ἐπειδ' αὖν γάρ, ἔφη, μεθύσωμεν αὐτούς, συνευνηθεῖσαι κοιμωμένοις ἐπιχειροῦμεν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ἐκείνην μὲν αὐτοῦ κατέλιπον δεδεμένην, αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ τέγος ἐβόων τε καὶ τοὺς ἐταίρους συνεκάλουν. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, τὰ πάντα ἐμήνουν αὐτοῖς καὶ τὰ τε ὅστ' αἰ ἐδείκνυν καὶ ἦγον ἔσω πρὸς τὴν δεδεμένην· ἡ δὲ αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο καὶ ἀφανὴς ἦν. Ὅμως δὲ τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκα πειρώμενος· τὸ δὲ αἷμα ἐγένετο.

[47] Ταχέως οὖν ἐπὶ ναῦν κατελθόντες ἀπεπλεύσαμεν. Καὶ ἐπεὶ ἡμέρα ὑπηύγαζε, τὴν τε ἡπειρον ἀπεβλέπομεν εἰκάζομέν τε εἶναι τὴν ἀντιπέραν τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένην κειμένην. Προσκυνήσαντες δ' οὖν καὶ προσευξάμενοι περὶ τῶν μελλόντων ἐσκοποῦμεν, καὶ τοῖς μὲν ἐδόκει ἐπιβᾶσιν μόνον αὐθις ὀπίσω ἀναστρέφειν, τοῖς δὲ τὸ μὲν πλοῖον αὐτοῦ καταλιπεῖν, ἀνελθόντας δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν πειραθῆναι τῶν ἐνοικούντων. Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμῶν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν καὶ προσαράξας τὸ σκάφος τῷ αἰγιαλῷ διέλυσεν. Ἡμεῖς δὲ μόλις

[46] Akşam vakti çok da büyük olmayan başka bir adaya ulaştık. Burada sadece kadınlar yaşıyordu ya da biz onların öyle olduklarını sandık. Hellence konuşuyorlardı, hemen yanımıza gelip bizi selamladılar, ellerini uzattılar. Bunların hepsi hafif meşrep, genç ve güzel kadınlardı. Tunikleri yere kadar uzanıyordu. Ada, Kabbalousa⁷⁸ olarak adlandırılıyordu, şehrin adı ise Hydramardia idi. Kadınlardan her biri bir tanemizi alıp misafir etmek üzere evine götürdü. Ben ise bir şeylerin ters gittiğini düşünerek tereddüt ettim zira etrafa dikkatlice baktığımda bir sürü iskelet ve kuru kafa görmüştüm. Feryat edip yoldaşlarımı çağırarak ve silahlarımıza sarılmamız bana doğru bir seçenek gibi gelmedi. Hemen ebegümecimi yanıma aldım ve başıma gelecek şeyler için dua etmeye başladım. Kısa süre sonra beni bekleyen kadının bacaklarının bir kadına değil, bir eşeğe ait olduğunu gördüm. Hemen kılıcımı çektim, onu yakaladım ve bağladım. Ardından onu sorgulamaya başladım. Her şeyi sordum. Bana denizlerin kadınları olduklarını, Onoskeleas olarak adlandırıldıklarını ve onları ziyaret eden yabancıları yiyerek beslendiklerini anlattı. "Onları önce sarhoş ediyoruz, sonra onları yatağa atıp öldürüyoruz." dedi. Bunları duyar duymaz onu orada öylece bırakıp evin çatısına çıktım ve yoldaşlarımı toplamak için haykırdım. Geldiklerinde onlara her şeyi anlattım, kemikleri onlara gösterip sonra da bağladığım kadına götürdüm. Kadın anında suya dönüp ortadan kayboldu. Yine de bir yoklamak için kılıcımı suya batırdım ve o anda su, kana bulandı.

[47] Derhal hızla gemiye doğru koştuk ve yelken açtık. Gün ışıırken karayı gördük. Buranın bizim topraklarımızın karşısındaki topraklar olduğunu düşünüyorduk. Şükredip dua ettikten sonra şimdi ne yapacağımıza karar vermek için toplandık. İçimizden bazıları geri dönmeyi, bazılarıysa o kıtada yaşayanların neye benzediğine bakmamız gerektiğini söyledi. Bunu tartışırken şiddetli bir fırtına tekneyi vurdu ve kıyıya doğru bizi fırlattı.

ἐξενηξάμεθα τὰ ὄπλα ἕκαστος καὶ εἴ τι ἄλλο οἶός τε ἦν
ἀρπασάμενοι.

Ταῦτα μὲν οὖν τὰ μέχρι τῆς ἐτέρας γῆς συνενεχθέντα
μοι ἐν τῇ θαλάττῃ καὶ παρὰ τὸν πλοῦν ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἐν
τῷ ἀέρι καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ κήτει καὶ ἐπεὶ ἐξήλθομεν,
παρὰ τε τοῖς ἥρωσι καὶ τοῖς ὀνείροις καὶ τὰ τελευταῖα παρὰ
τοῖς Βουκεφάλοις καὶ ταῖς Ὀνοσκελεύαις, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν
ταῖς ἐξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

Teknemiz paramparça olmuştu. Kendimiz ve silahlarımızla beraber güç bela yüzmeye başladık.

Şu ana dek, dünyaya ulaşana kadar önce denizde, adalarda ve havada yaptığımız seyahatleri; ardından bir balinanın içinde yaşadıklarımızı ve oradan kaçışımızı; kahramanların adasında ve rüyalarda başımızdan geçenleri; Boukephaloslar ve Onoskeleaslarla karşılaşmamızı anlattım. Diğer dünyada neler olduğunu size sonraki kitaplarda anlatacağım.⁷⁹

Notlar

- ¹ Ktesias MÖ 5. yüzyıl civarında yaşamış tarihçidir. Uzun yıllar Pers kralı Artakserkses'in yanında yaşamıştır. Persler üzerine yazdığı Persika ve Hint toprakları üzerine yazdığı Indika eserleriyle bilinir.
- ² Iambulos'un yazdıkları günümüz klasik filolojisi için de ciddi problematiklerden bir tanesidir. Yine o da doğu topraklarıyla ilgili yazılar yazmış lakin bunların sahlılığı şüphelidir.
- ³ Homeros'un *Odysseia* destanında geçen, bugünkü Korfu Adasında yaşadıkları düşünölen Phaiak halkının kralı. Odysseus'a misafirperver davranmışlardır.
- ⁴ Eski Yunancada Cebelitarık, Herakles Sütunları olarak geçmektedir. Loukianos da metnin orijinalinde buradan Herakles Sütunları olarak bahseder. Ben çeviride Cebelitarık'ı kullanmayı tercih ettim.
- ⁵ Burada Sakız Adasından bahsetmekte. Ada günümüzde olduğu gibi Antikçağda da şaraplarıyla ünlüydü. Adanın efsanevi kralı Oinopion, Yunan mitolojisinde şarapla özdeşleşen Dionysos ve Girit prensesi Ariadne'nin oğludur. Adanın şarapla alakalı ilgi çekici mitolojik bir hikayesi de vardır.
- ⁶ Eski Yunan'da kullanılan bir ölçü birimidir. 1 stadion 185 metreye denk gelir, burada Loukianos yaklaşık 55.500 metreden bahsetmekte.
- ⁷ Loukianos'un uydurduğu isimlerdendir. Eski Yunanca ἵππος (hippos) yani at veya süvari anlamına gelen kelimeyle γύψ (gyps) yani akbaba kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır.
- ⁸ Karınca süvarileri.
- ⁹ Sebze kanatlılar.
- ¹⁰ Darı fırlatanlar.
- ¹¹ Sarımsak Savaşçılar.
- ¹² Pire okçuları.
- ¹³ Rüzgarda Süzölenler.
- ¹⁴ Turna Kuşu Süvarileri.
- ¹⁵ Hellas anakarası ile Batı Anadolu arasında uzanan yaklaşık 220 adadan oluşın adalar topluluğudur.
- ¹⁶ Gök-Sivrisinekleri.
- ¹⁷ Gök dansçılar.
- ¹⁸ Sap ve Mantar taşıyanlar.
- ¹⁹ Boynuzlu köpek.
- ²⁰ Bulut Boğaları.

²¹ MÖ 282’de yapılan ve Rhodos limanının girişinde bulunan devasa Helios heykeli. Yaklaşık 32 metre yüksekliğindedir.

²² Bu durumun benzeri Herodotos’un *Historia*’sında da geçmektedir, Loukianos muhtemelen Herodotos’un bu anlatısından esinlenmiştir (1. 202).

²³ Parfüm yapımında da kullanılan reçine.

²⁴ Ülker yıldız grubu.

²⁵ Öküz kümesi yıldız grubu.

²⁶ Aristophanes’in *Nephelai* eserinde geçen ve kuşlara ait olan ülke.

²⁷ Eski Yunacada τροπαιον (tropaion) Latince tropaeum olarak geçen ve hem Antik Yunan’da hem de Roma’da olan geleneklerden biridir. Kazanılan bir zafer sonrasında söz konusu zaferi ölümsüzleştirmek için yapılır.

²⁸ Loukianos burada Herodotos’un bir anlatısına atıf yapmakta. Herodotos, *Historia* 2. 156’da Mısır’da karşılaştığı yüzen bir adadan bahseder.

²⁹ Loukianos burada *İlyada* 5.4’e atıf yapmakta. Bu pasajda Homeros, ἀκάματον πῦρ yani tükenmek bilmez ateş tabirini kullanır. Loukianos’un burada bahsettiği ateşten saçlar bu tabire atıftır.

³⁰ Loukianos burada, Eski Yunancada deniz savaşı anlamına gelen ναυμαχός (naumakhos) kelimesi yerine bu kelimeye benzer başka bir kelime türetmiştir. Metinde kullanılan kelime νησομαχία (nesomakhia) yani ada savaşıdır.

³¹ Hesiodos’un *Theogonia*’sında geçen gecenin çocuklarından birisidir. Loukianos’ta Momos satirik bir şekilde yer alır. LSJ’ye göre isminin kökeni Eski Yunancadaki μομφή (momphe) kelimesinden türemekle beraber bu kelime, eleştirmek, tenkit etmek anlamına gelir. Loukianos burada Momos’u boynuzlu hayvanların nasıl olması gerektiği fikri üzerinden yola çıkarak kullanmaktadır. Temelde Momos, eleştiri ve alay tanrısıdır.

³² Loukianos burada kenti tanımlarken Φελλώ (fello) kelimesini kullanmaktadır, bu kelime eski Yunancada φελλός (fello) kelimesinden türetilmiş hayali bir kent ismidir. Φελλός kelimesi mantar meşesi anlamına gelir.

³³ Loukianos burada kutsanmışlar adası için μάκαρ (Makar) kelimesini kullanır; μακάρων νῆσοι (Makaron Nesoi). Bu kelime hayırlı, uğurlu, kutsanmış anlamlarına gelir. Hesiodos’un *İşler ve Günler* eserinin 156-173. satırları arasında bu idealize edilmiş cennet tasviri anlatılır. Hesiodos’a göre bu topraklarda, ozanın kendi çağından evvel yaşamış olan kahramanlar hayatlarını sürdürmektedirler. Metinde adanın ismini bundan sonra özgün ismi yerine “kutsanmışlar adası” olarak kullanacağım.

Kutsanmışlar adası ise birçok farklı kültürün mitolojisinde yer alan efsanevi bir yerdir.

³⁴ İlyada destanında Akhilleus'un ardından Akhalar adına dövüşen en yiğit kişi olarak sayılır.

³⁵ Aias'ın kendisini öldürmesi Sophokles'in *Aias* tragedyasına konu olmuştur. Kısaca özetlemek gerekirse Troia Savaşının sonrasında Akhilleus'un da ölmesi üzerine, Akhilleus'un silahlarını kimin alması gerektiğine dair fikir ayrılıkları yaşanmıştır. Aias, Akhilleus'tan sonra kendisini en yiğit savaşçı olarak görmektedir ve bu düşüncesi de Thetis tarafından desteklendiği halde Menelaos ve Agamemnon'un oyunları sonucunda silahlar Odysseus'a verilmiştir. Hakarete uğradığını ve küçük düşürüldüğünü düşünen Aias da cinnet geçirek Agamemnon ve Akha ordusunu kılıçtan geçirmek ister lakin gözü dönen ve geçirdiği cinnetten dolayı gerçeklik algısını kaybeden Aias (bunda Athena'nın ona oynadığı oyunun da etkisi vardır), Akha ordusu yerine bir koyun sürüsen dalar. Akhaları katlettiğini düşünen Aias kendisine geldiğinde sadece silahsız masum koyunları öldürdüğünü fark edince kendisiyle daha da alay edileceğini düşünerek intihar eder.

³⁶ Hippokrates'in tedavi için kullandığı bitkilerden bir tanesidir. Antik dünyada ruhsal rahatsızlıklar için de kullanılmaktaydı.

³⁷ Hippolyta.

³⁸ Ariadne ve Phaedra.

³⁹ Atinalı devlet adamı Lysimakhos oğlu Aristeides. Herodotos, *Historia*'sında (8. 79) onun ahlakına ve erdemine vurgu yapmaktadır. Kendisi ostrakismos mahkemesi sonucu Atina'dan sürülmüştür. Anlatılan o ki söz konusu mahkeme sırasında yanına okuma yazma bilmeyen bir adam gelmiş ve çömleğin üzerine Aristeides yazmasını ondan istemiş ve o da aleyhine bir oy verildiği halde bunu yapmıştır.

⁴⁰ Batı rüzgarı.

⁴¹ Loukianos burada σκιερός (skieros) kelimesini kullanır. Bu kelime aslında gölgede olmak gölge altında bulunmak anlamına gelir. Bir önceki bölümde kentin ışık alma durumunu göz önünde bulundursak bitki yetiştirmek için bu adada gölge kullanmak ideal olacaktır.

⁴² Stesikhoros, Hellen lirik şiirinin en önemli isimlerinden biridir. MÖ 630-555 yılları arasında yaşadığı düşünülmektedir. Dizelerinde Helene'yi aşağıladığı için önce kör olduğu sonrasında Helene'yi övdükten sonra gözlerinin mucizevi şekilde açıldığı anlatılır.

⁴³ Troia.

⁴⁴ Pers Kralı Büyük Kyros (MÖ 600-530).

⁴⁵ MÖ 7. yüzyılda yaşadığı düşünülen Kinik filozoftur. Herodotos, *Historia* 4. 76'da kendisinden bahsederken onun birçok ülke gezmiş olduğunu anlatır.

⁴⁶ Herodotos'un *Historia*'sında geçen Trakyalı tanrısal varlıklardan bir tanesidir. Halk arasında söylendiğine göre bir zamanlar gerçek bir insanmış ve Mnesarkhos oğlu Pythagoras'ın da öğrencisiymiş. Yine Sicilyalı Diodoros da *Bibliothēke Historikē*'de (1.94, 2) kendisinden bahsederken onu Hestia ile bir tutmaktadır.

⁴⁷ Cumhuriyet öncesi, Roma Krallığının efsanevi krallarından bir tanesidir.

⁴⁸ Spartalı devlet adamı ve kanun koyucu.

⁴⁹ Herodotos'un *Historia*'sında (1. 30) Solon ve Kroisos arasındaki sohbette Kroisos'un sorduğu "Gördüğün en mutlu insan kimdir?" sorusuna Solon'un verdiği isimdir. Solon'a göre Tellos hem erdemli bir yaşam geçirmiş hem de vatanı Atina uğruna savaşırken ölmüştür.

⁵⁰ Korinthos tiranıdır. MÖ 625-585 yılları arasında yaşamıştır. Başlarda ılımlı bir yönetim tarzı sergilese de birçok kaynakta sonrasında zalimleştiği anlatılmaktadır. Diogenes Laertios'a göre öfke problemi olan biridir; hamile karısını merdivenlerden yuvarlamak suretiyle öldürmüştür.

⁵¹ İlyada destanında Akhaların danışmanıdır. Homeros onu ἥδουεπής (heduepes) yani "Tatlı dilli Nestor" olarak betimlemiştir. *İlyada*, 1. 248.

⁵² Troia Savaşına katılıp Akhalarla beraber savaşanlardandır. Destanda adı geçmez lakin savaşla ilgili anlatı çemberinde ondan sıklıkla bahsedilir.

⁵³ Politeia kelimesi Eski Yunancada geniş bir anlama sahip olmakla beraber Platon özelinde değerlendirmemiz gerekirse bir devletin rejimidir.

⁵⁴ Aritades oğlu Aristippos, Kyrene'de doğmuştur ve Kyrene okulunun kurucusudur. Sokrates'in öğrencisi olmasına rağmen görüşleri ve yaşam tarzı hocasının tam tersidir. Aristippos, mantık çerçevesinde hayattan haz alınabileceğini savunmaktadır. Dolayısıyla herkesin neşeli olması beklenen Kutsanmışlar Adasında Loukianos'un onu "en iyi" olarak nitelemesi normaldir.

⁵⁵ Epikuros, kendisinden sonra Epikuroşçu okul olarak adlandırılan okulun kurucusudur. Yaşam tarzı ve görüşleri açısından Aristippos'a yakındır ve onun haz öğretisine ilgi duymuştur.

⁵⁶ Aisophos, MÖ 7.-6. yüzyıllar arasında yaşamış Hellen hikaye anlatıcısıdır.

⁵⁷ Diogenes, MÖ 404-323 yılları arasında yaşamış Kinik bir filozoftur. Kinik felsefenin temelinde özgürlük, bireycilik ve doğa vardır. Dünyevi tüm zevkler geride bırakılır. Bu sebepten dolayı Kutsanmışlar Adasında Loukianos'un en şaşırdığı isimlerden biri Diogenes olsa gerek.

⁵⁸ MÖ 279-206 yılları arasında yaşamış Stoacı bir filozof olan Khryssippos'un burada helleboros tedavisi almasının nedeni tuhaf ölümü hakkındaki spekülasyonlar olabilir. Onun ölümüyle alakalı iki düşünce var, bunlardan birincisinde bir şölende su katılmamış şarap içtikten sonra öldüğü söylenir, ikincisinde ise söz konusu helleboros tedavisinin nedeni yüzünden. Laertios'un bu anlatısına göre Khryssippos şiddetli şekilde kahkaha atarken ölmüştür.

⁵⁹ Homeros'un ismiyle ilgili günümüzde de devam eden problematiklerden bir tanesidir. Homeros isminin eski Yunanca tutsak almak, rehin almak anlamına gelen ὁμηρεύω (homereuo) fiilinden ya da tutsak, esir anlamına gelen ὁμηρος (homeros) isminden türediği söz konusu problematik özelinde ortaya atılan iddialardan bir tanesidir.

⁶⁰ Ephesoslu Zenodotos (MÖ 330-260), Ptolemaioslar döneminde Mısır'da yaşamış gramercidir. Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesi Museion'un ilk yöneticisidir. Homeros üzerine detaylı çalışmalar yapmıştır. Yaptığı çalışmalardan bir tanesi Homeros'a ait olmadığını düşündüğü mısraları belirlemektir. Aynı zamanda *İlyada* ve *Odysseia* destanları için edisyon kritik çalışmaları yapmıştır.

⁶¹ Samothrakeli Aristarkhos (MÖ 220-143), VI. Ptolemaios döneminde yaşamıştır. Dionysios Thraks ve Atinalı Apollodoros gibi gramercilerin hocasıdır. O da Zenodotos gibi Homeros destanları üzerine çalışmalar yapmış hatta bu destanları filoloji alanında incelemiştir.

⁶² İlyada destanı, ozanın Musadan Akhilleus'un öfkesini anlatmasını isteyerek başlar.

μηῖνιν αἰεῖδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος οὐλομένην;

Söyle bana ey tanrıça, Peleus oğlu Akhilleus'un karşı konulmaz öfkesini.

⁶³ Homeros'un İlyada destanında Akhalar arasında en sevilmeyen karakterdir. Destanda Homeros onu saçma sapan konuşan biri olarak niteler (2. 212).

⁶⁴ Loukianos'un ürettiği kelimelerden bir tanesidir. Ölüler şenliği anlamına gelir. Eski Yunancada ölü, ölüm anlamına gelen θάνατος (Thanatos) kelimesinden türetilmiştir.

⁶⁵ Loukianos'un ürettiği kelimelerden biridir. Eski Yunancada ölü, ceset anlamına gelen νεκρός (nekros) kelimesiyle Platon'un okulu olan Ἀκαδημία (Akademia) kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur.

⁶⁶ πῦρ μαχαίρα σκαλεύειν; kılıçla ateşi karıştırmak Eski Yunanca bir deyimdir ve Pythagoras'ın tavsiyelerinden biridir. Diogenes Laertios'a burada Pythagoras (8.18), tutkuları ve gururu işe karıştırmadan dengeli bir yaşam sürmeyi ve hakkaniyetten kaçınmamayı öğütler. Bunun ardından verilen iki tavsiye sadece parodidir.

- ⁶⁷ *Odyseia* destanında geçen, Kalypso'nun yaşadığı mitolojik ada.
- ⁶⁸ Loukianos'un burada kullandığı kelime νυκτιπόρος (nyktiporos), gece sinsi sinsi dolaşmak anlamına gelir. Rüyalar ülkesinin nehri için idealdir.
- ⁶⁹ Eski Yunanca νήγρετος (negretos) kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime "derin uyku" anlamına gelir.
- ⁷⁰ Eski Yunanca παννύχιος (pannykhios) kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime "bütün gece" anlamına gelir.
- ⁷¹ Homeros'un *Odyseia* destanında rüyaların iki kapıdan geldiği anlatılmıştır. 19. Kitap 560. satırdan itibaren Penelope rüyalar hakkında konuşurken rüyaların biri boynuzdan diğeryse fildişinden yapılmış iki kapıdan çıkıp geldiğini anlatır.
- ⁷² Eski Yunanca κάρος (karos) kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime "ağır uyku" ya da "uyku halinde olmak" anlamına gelir.
- ⁷³ Eski Yunanca ἀπάτη (apate) kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime "gerçek dışı", "hakiki olmayan" anlamına gelir.
- ⁷⁴ Eski Yunanca ἀλήθεια (aletheia) kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime "hakikat" anlamına gelir.
- ⁷⁵ Özellikle rüyaların yorumlanmasında Loukianos burada Parmenides'e atıf yapar. Parmenides'in *Doğa Hakkında* şiirindeki anlatısına göre de ana karakter uzun yolculuğa çıkmış bir gençtir. Bu genç nihayetinde iki tane kapıyla karşılaşır. Kapılardan biri geceye diğeri gündüze açılır. Yani bir tanesi hakikate diğeri ise sanılara açılan kapılardır. O sırada gencin yanına gelen tanrıça gencin iki kapıyı da tecrübe etmesini böylece hem hakikati hem de sanıları öğrenmesi gerektiğini söyler.
- ⁷⁶ Eski Yunanca κολοκύνθη (kolokynthe) yani balkabağı ve πειρατής (peirates) yani korsan kelimelerinden türetilmiştir.
- ⁷⁷ Eski Yunanca κάρυον (karuon) yani fındık ve ναύτης (nautes) yani denizci kelimelerinden türetilmiştir.
- ⁷⁸ Eski Yunanca κόβαλος (kobalas) yani hile kelimesinden türetilmiş olabileceği gibi Gorgiadou ve Larmor'un *Lucian's Science Fiction Novel True Histories: Interpretation and Commentary* kitabında önerdiği gibi καταβάλλω (kataballo) yani devirmek, öldürmek fiilinden de türemiş olabilir. Aynı kitapta bu adanın isminin kökeni için ortaya atılan ihtimallerden bir tanesi de καβάλλης (kaballes) yani eşek, yaşlı at kelimesidir.

⁷⁹ Loukianos'un eserinde söylediği en büyük yalan budur zira bu hikayenin devamı hiçbir zaman olmayacaktır.

Kaynaklar

Aristoula Georgiadou, David H. J. Larmour, *Lucian's Science Fiction Novel True Histories: Interpretation and Commentary*, Brill, London-Boston-Leiden, 1998.

Çiğdem Dürüşken, *Antikçağ Felsefesi: Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2013.

Diodoros Sikeliotes, *Bibliothèque Historique*.

Diogenes Laertios, *Bioi Kai Gnomai Ton en Philosophia Eudokimesanton*.

Herodotos, *Historia*.

Hesiodos, *Theogonia*.

Homeros, *İlyada*.

Maarit Kivilio, *Early Greek Poets' Lives: The Shaping of the Tradition*, Brill, Leiden&Boston, 2010.

R. Bracht Branham, Marie-Odile Goulet-Caze, *The Cynics: The Cynic Movement in Antiquity and Its Legacy*, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London, 1996.

The Genuine Works of Hippocrates, Trans. Francis Adams, Vol. I, Sydenham Society, London, 1849.

William Smith, *A Classical Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology*, Harper & Brothers, New York, 1854.

GERÇEK BİR HİKAYE

LOUKIANOS

“Öğleye doğru, daha henüz ada gözle görünüyorken aniden bir kasırga patladı, gemiyi hızla çevirmeye başladı ve birdenbire yaklaşık üç yüz stadion kadar yukarı kaldırdı ve bir daha asla bizi denize indirmede. Gemiyle gökyüzünde savrulurken aniden bir rüzgar daha sert şekilde yelkenlerimizi doldurdu. Yedi gün yedi gece boyunca havada seyahat ettik. Sekizinci gün ise havadaki boşlukta, küre şeklinde ve ışık saçan, adaya benzer harika bir ülke gördük. Aşağı tarafımızda ise içerisinde şehirler, denizler, ormanlar ve dağlar bulunan başka bir ülke daha vardı. Anlaşılan orası bizim dünyamızdı!”

M.S. 125-180 yılları arasında yaşamış olan Süryani hiciv ustası Samsatlı Loukianos *Gerçek Bir Hikaye* adlı bu eserinde kendinden önce yaşamış olan Hellen yazarlara sataşır. Bu sataşmalarını ustaca kurguladığı fantastik dünyası içerisine yerleştirir. Loukianos, kurgusunda Hellen felsefe okulu öğretilerini hicivle karışık aktarır. Böylece yazar özet niteliğinde felsefe dersi vermiş olur. *Gerçek Bir Hikaye*'yi dünya edebiyatında özgün ve kıymetli kılan özelliği bilim kurgu türünün en eski örneği olmasıdır. Eserdeki uzay macerası bölümü Jules Verne'nin 1865 yılında yayımlanan *Ay'a Seyahat* romanına esin kaynağı olmuştur. Loukianos'un bu eseri 1930'lardan itibaren popüler olmaya başlayan “uzay operası” türüne de arketip oluşturur, hatta gezegenler arası emperyal mücadelenin konu alındığı kısmı 1977'de bilim kurgu ve uzay operası türleri için zirve olacak George Lucas'ın *Star Wars* serisine ilham vermiştir. Türkçede ilk kez yayımlanacak olan bu sürükleyici serüvende yazar, 2. yüzyılın bakış açısıyla detaylı bir uzay yolcuğu betimlemesi sunar.

ISBN : 978-605-7768-35-3

pinhanyayincilik.com

/pinhanyayincilik

/pinhankitap

15 ₺ (K.D.V.'den muaftır)